

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fortsat Prøve

af en nyudarbeidet

Skolegrammatik i det græske Sprog.

Udgivet som

Indbundelseskrift

til

den offentlige Examens i Roskilde Kathedralskole

i September 1834,

ved

Dr. S. W. J. Bloch,

Prof. og Skolens Rector, M. af D.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Andreas Seidelin,

Hof- og Universitets-Bogtrykker.

1834. Kjøbenhavn. Billed.

F o r e r i n d r i n g.

I det jeg herved udsender den anden Trediedeel af den græske Skolegrammatik, hvoraf den første ifjor ved samme Leilighed traadde for Lyset, kan jeg ikke undlade at føje et Par Ord til den Førerindring, hvori jeg dengang kortelig angav min Hensigt med Bogen og min Mening om den vigtigste Behandling af visse Hovedpunkter i samme.

Hvad saaledes først Sprogets Udtale angaaer, da vil det være saa meget mindre nødvendigt, at ansøre noget Synderligt til Forsvar for den her fremsatte, som dette formenes at være tilstrækkeligen udviklet og beviist i mine Skolegrammer for 1829, 30 og 31; sjønt jeg forresten ikke kan vide, om jeg af Philologernes almindelige Taushed derom skal slutte, enten at de ved de af mig ansorte Grunde finde sig overbeviste, eller at de snarere ikke have værdiget disse nogen Opmærksomhed. Imidlertid have dog vore tvende nyeste Grammatikforsattere ikke ladet Sagen upaaagtet, af hvilke Hr. Overlærer Lange i Tillægget til hans Grammatik af 1830 (hvorom s. mit Program af 1831, S. 136) næsten ganske deler min Mening, om hvis Rigtighed jeg tor haabe, at denne fordomsfrie Forsatter, ved nærmere at veie de historiske Beviser, man

har fra en meer end "senere Periode" *) snart vil finde sig tilfulde overbevist, og saaledes vel ved et nyt Oplag give den Plads strax i de første §§. om Udtalen, som nu af ham selv i dette Tillæg ere underkjendte; hvorimod min Ven og høitagede Collega, Hr. Professor Nitsen, i sin forrige Aar udgivne Grammatik endnu fordetmeeste vedligeholder den paa blot nyere Hypotheser grundede erasmiske Udtale, som han, dog kun for modningsviis, antager for den oprindelige, fra hvilken da den virkelige, beviisligen over i 2000 Aar i alle græstalende Egne

---

- *) Disse er jeg saa heldig endnu at kunne forøge med eet Bevis fra det græske Sprogs mest blomstrende Tid, som jeg skylder min Ven, Hr. Professor Nitsch i Kiel. I Aristophanes'es Acharner B. 751 siger Megarensen: *διαπίνειμες αλες ποττό πῦρ.* hvorpaa Dikæopolis svarer: *ἄλλ' οὐδέ τοι, νη τὸν Δῆ,* *ἥν αὐλός παρῇ.* hvilket vilde være ikke blot uden nogen Wittighed, men endog uden al fornuftig Mening, hvis i det første Ord Diphthongen *ei* var bleven udtalt *ei*, da Dikæopolis jo saa ikke kunde have forstaet det anderledes, end efter dets virkelige Betydning "vi hungre om Kap". Men naar *ei* lød, ligesom i den nygræske Udtale, som i, saa kunde han (forsætlig eller uforstået) forstaae Ordet om at de "drak om Kap" (af *διαπίνειν*), og altsaa skjemtende svare, "at det var vist nok behageligt, dersom de havde Musik dertil", hvilket derimod neppe kunde gjøre dem Hungeren behagelig. — Vilde nu nogen herimod i Hr. Matthiås Smag føge Udflygt i den Formodning, at denne Udtale af *ei* som i var blot dorisk og *ei* de dannede Attikers, da mangler dette ikke allene alt Bevis, men deels maatte da imod Sagens Natur den finere Lyd *I* være raaere end den brede *Ei*, og deels vilde denne Formodning komme i Strid med alle de andre Beviser for at *I*-Lyden af *ei* er det dannede Sprogs Udtale. Hvilken Indflydelse endelig denne Udtale har til Oplysning af mangt et Punkt i Grammatiken, sees her f. Ex. i No. 404, 409, af Endelserne i for *ei* i 221, o. m. fl.

uforandret brugte, reuchlinske skulde være en senere Udtalsel, — en Hypothese der er blottet ikke allene for alt historiskt Beviis, men endog for al Sandsynlighed, da deels en Udtale, der i saa langt et Tidsrum, hvor Nationen og til sidst Sproget med var saa betydelige Forandringer underkastet, blev uforandret, ei heller kan tænkes at have forandret sig i de Par foregaaende Sekler, hvor ingen saadanne Aarsager indvirkede; og deels et Sprogs Bogstavudtale ingenlunde forandrer sig fordi dets Ordformer og Bøningssmaader forandre sig, men tvert imod er det ene permanente i Sproget (s. mit Progr. for 1830 S. 91 fgg.) Af Grundene for den nygræske Udtales Egthed og Ælde berører min Ven kun de tre, som jeg ikke tillægger nogen Vægt, uden i Forbindelse med de øvrige, nemlig den Præsumtion, som deres Udtale har for sig, der fra Barnsbeen have modtaget den mundtlig af deres Forældre, den ene Generation efter den anden; den latiniske Skrivemaade af græske Ord og græske af latiniske Ord; og endelig Stedet hos Thukydides II, 54 *); hvilke han da paa Grund af Formodninger om disse Bevisers mulige Usikkerhed forkaster; men derimod aldeles forbigaar de flere hundrede evidente historiske Beviser, som frembyde sig hos de gamle Græker selv, baade i Indskrifter og i klassiske Verker, især hos de alexandrinske

*) At Hr. Matthiås Forklaring af dette Sted, som Prof. Nissen bifalder, er ligesaa lidet grundet, som alt det øvrige, han disputerer om Udtalen, og at Stedet virkelig bliver et Beviis for Udtalen af *o*, som i, sjont med en sün Modification af denne Lyd, ligesom *v*, er vist i mit Progr. for 1830 Side 59—60. Endnu klarere er det, at den Forskjel, der maa have været imellem Udtalen af λομός og λιμός, idet mindste ikke kan blive noget Beviis for, at Tegnet *o* just skal have lydet som vort *oi* eller *s*, da der kan tænkes saa mange andre Modificationer af dets Lyd, end de, der allene grunde sig paa dansk eller tydste Udtale.

Grammatikere, og ved hvilke de ovennævnte Grunde faae en saadan Bestyrkelse, at enhver Indvending om Sandsynligheden af en anden Udtale tilfulde afbevises, samt den Uvisshed, som min Ven med Flere mener, at Sagen endnu maa have, aldeles er hævet. Idetmindste vil det være fornødent, at det, førend Paastanden af en saadan Uvisshed kan være grundet, bevises, enten at alle hine af Liskovius og mig samlede Beviissteder ere uægte og intetsigende, eller at de gamle Græfer, hos hvilke de findes, ikke selv skulle have fjendt deres eget Sprogs rette Udtale, samt endelig, at de faa Steder, man ansører som historiske Beviser for det erasmiske System, ikke kunne lade sig forklare paa anden Maade, end ved at antage dette. Til en saadan Gjendrivelse af den nygræske Udtales Rigtighed kan jeg dersor ikke andet, end atter og atter opfordre dens Modstandere. Med blotte Formodninger, der endydermere kun grunde sig paa, hvad et dansk eller tydsskrift finder velsklingende, er Sagen ikke afgjort, ligesaaledt som det uden virkelig Gjendrivelse af Beviserne for Rigtigheden af Nygrækernes Udtale kan med nogen Grund paastaaes, at vi ei kunne med Visshed bestemme, hvorledes de Gamles i Hovedsagen har været.

Ghenseende til min Fremstilling af Conjugationslæren har jeg til det i Forerindringen til denne Prøves første Heste Unmærkede endnu kun dette at tilføje. Den Lennepiske Theorie er nu eengang forkastet af Philologerne, saa at det vilde være ligesaa urigtigt som unyttigt at beholde den længere i Grammatiken, selv ikke engang blot historisk, da det holdbare deraf i Almindelighed er saaledes anvendt i Temporum Dannelse, at man nu har et System, som holder den rigtige Middelvei imellem det blot positive, som læres af de gamle Grammatikere, og det blot hypothetiske, som grunder sig allene paa Analogie. Dette har jeg dersor, ligesom de andre nyeste Grammatikforfattere, fulgt saavel hvad Temporum Benævnelse som hvad deres

Classificering angaaer. Kun to Ting har jeg til større Tydeligheds Befordring tilladt mig: den ene, at jeg efter Thiersches Exempel har paa Conjugationstabellerne forenet Passivum og Medium, hvorved der, som overhovedet ved at alle Tempora i alle Modi staae paa eet Blad, opnaaes en lettere Oversigt af det Charakteristiske, der adskiller dem fra hinanden, s. Ex. Fut. Med. og Pass. Aor. 1 Med. og Pass. ligesom i Act. Imperf. Aor. 2, som jeg for deres Ligheds Skyld har ladet følge tæt efter hinanden, og Aor. 1 først efter Fut., hvormed det har Mærkebogstav tilstædds, ligesom og, at jeg har ladet de mediale Former gaae foran de passive, fordi hine nærmest ere dannede af de active, og vel og ere de ældre, som ved den mediale bemærkelse, de få, have givet Anledning til at Sproget maatte danne sig nye og særegne Passivformer (s. Ex. Futura). Den anden, at jeg saavidt muligt har søgt at simplificere Læren om Temporum Dannelse, der sædvanlig i Grammatikene er saa forviklet, at Hjælpemidlet, hvorved Lærlingen skulde bringes til Kundskab herom, er vanskeligere at fatte og huske, end Tingens selv, eller at man først maa erindre sig Formen af Tempus'et selv, for at komme paa, hvorfaf det skal være dannet; en Ting, der da er saa meget mindre Nutte, som det ikke engang altid er afgjort, at hvert Tempus i Virkeligheden har den Etymologie, man i Grammatiken giver det. Ved de Tabeller derimod, som jeg har opstillet Pag. 85 og 116, og i Forening med Hovedreglerne om hvert Tempus især, har Erfaring lært mig at Sagen lader sig saa let og sikkert fatte, at derefter intet videre behøves, end efterhaanden, som de enkelte Særegenheder i Tempusformerne forekomme i Læsbogen, at efterlæse hvad derom i Grammatiken ved hvert Tempus er anført.

Maaſkee vil man have noget at erindre imod, at jeg strax i Begyndelsen af Læren om Verberne har anført det Vigtigste om Brugen af Genera, Modi og Tempora, især forsaavidt

disse ikke vare Discipelen bekjendte af den latinske Grammatik; hvilket Andre sædvanlig hensøre under Syntaxen. Men jeg anseer denne Forklaring for strax her nødvendig, paa det at Discipelen kan faae at vide, hvad han skal tænke sig ved det Medium, den Optativus og de Aorister, hvis Formation han nu skal lære, hvorom det jo ikke kan være nok blot at sige ham, at det græske Sprog har nogle Former, som man falder saa. I den latinske Grammatik töver man jo dog ikke med at give Begynderen et Begreb om, hvad alle slige Formbenævnelser skulle betyde, indtil han i Syntaxen kommer til at lære Anvendelsen deraf; idetmindste kan jeg ikke ansee den Undervisning for meget forstandig, der lod Discipelen blot mechanisk lære Casus, Tempora osv. og derpaa først langt om længe sørge for, at han fik Begreb om, hvad disse Ting vare for noget. Naturligvis maa med Begynderne fun læses det Væsentligste, som her er betegnet med en *.

At distingvere i Verbalendelsene mellem Vindevocal og Udgange, som man i nyere Tider efter Thiersches Exempel har gjort, synes mig usornsdent og snarere at vanskeliggjøre end lette Begynderen det Arbeide, at gjøre sig Endelsene bekjendte. Den charakteristiske Forskjel haaber jeg vil bestueligst læres af de Tabeller over Endelsene, som findes S. 93—96.

Skulde fremdeles nogen ville dadle, at jeg hele Activum igjennem har anført den 1ste Person i Dualis, da den i de fleste andre Grammatiker, som hos de Gamle, staaer blank som manglende, da svarer jeg, at dette i det Høieste kan faldes unsødvenligt, saasom det kunde erstattes ved den Anmærkning, at man, hvor 1ste Dual. behøvedes, brugte 1ste Plur.; men urigtigt kan det dog ikke være, saasom de, der ikke antage den for existerende i Sproget, jo dog maae sige, at den suppleres af 1ste Plur., eller: at Begrebet af 1ste Dual. i Activ udtryffes ved Pluralformen; men dette er jo med andre Ord det

samme som, at den hedder eensdæn beggesteds, altsaa at den virkelig og eksisterer i Dualis. f. Ex. vi to støge hedder jo ligesaavel *érvæper*, som vi (stere) støge; i første Tilfælde er jo Ordet Dual, i sidste Plural. Det samme gjelder om Ansfærslen af Futurum conjunctivi act. og med. som ogsaa er aldeles liigt med Aor. 1 conj. Hvorfor altsaa nu ikke ligesaa godt ansøre den i Paradigmet med, som at sige, at den mangler, men man til at udtrykke dens Begreb laaer Formen af Aoristen? Var dette nødvendigt, da maatte man jo, hvis man vilde være consequent, hvergang der forekommer andre hinanden lige Former, ogsaa erklære den ene for manglende, og f. Ex. udelade Vocativen af 1ste Decl. Femin. og tildeels af 3 Decl. fordi den der som oftest er eenslydende med Nominativen, eller 2den Dual. i Hovedtempora, fordi den aldrig er forskjellig fra den 3die.

Aarsagen, hvorfor jeg har opstilt de anomale Verba efter deres Analogier, ikke i lexikalsk Orden, er angivet i Forerindringen til det forrige Hefte. Vil nogen indvende, at dette vanskeliggjør det for Discipelen at esterslaae Ordet, da maa det bemærkes, at han alligevel ikke kan esterslaae det, uden at han kjender den brugelige Præsensform, i hvilket Tilfælde han vel hellere thyr til sit Lexikon, hvor han kan faae fuldstændigere Efterretning og tillige see Bemærkelserne. To Lexika behøver han jo ikke. Skulde han funne med Lethed og uden videre Eftertanke esterslaae et Verbum, hvis Præsensform han ikke kjendte (hvad han derimod efter min Opstillingsmaade lærer af Analogien), da maatte ikke de brugelige Presentia, men alle mulige anomale Tempora opstilles i alphabetisk Orden, hvilket Schneider medrette kaldte et Lexikons Skamdeel, og som da formedelst den Tankelskøhed, det vilde besordre, kunde henføres til det, man i Underviisningen falder en pons asininus.

I Anledning af Dialekternes Indblanding i den øvrige Formlære har en Ven og agtet Skolemand gjort mig den Erindring, at disse bedre anbragtes for sig i et eget Affnit af Bogen. Men foruden hvad jeg i det forrige Heste har sagt, maa jeg hertil svare, at Dialekterne ere et alt for vigtigt Bidrag til Formernes Etymologie, til at man burde forbigaae dem, hvor man ønsker at sætte denne i behørigt Lys og lære Ungdommen, hvorfor Formen hedder saaledes og ikke andres ledes. Til Exempel see man her S. 69 Pluralen af de pers. sonlige Pronomina, og S. 95 i No. 345 2den Pers. i Pass., hvis Former oplyses ved deres Contraction af de ioniske aabne Endelsær. Mange saadanne Oplysninger vilde man tage, naar Dialekterne kun vare anførte særskilt. Isoleret staaende børøves altsaa Dialektlæren for det første sin ypperlige Virkning til at gjøre Lærlingen bekjendt med Sprogets Bygning og Gangen i dets Uddannelse satat mange Ords og Ordformers Etymologi. Og ligeledes omvendt taber den ogsaa selv det Lys, der kan fastes paa den ved Sammenstillingen med den øvrige Grammatik, bliver alt for tør, registeragtig og usikkert til at læres af Discipelen, og kun alene tjenlig til at kaste op i, i hvilket Tilsfælde den altsaa maatte være langt fuldstændigere, end her behøves, og vilde, selv om den ikke blev større end f. Ex. Facii compendium, medtage et ligesaa stort Rum, som hele den her leverede Grammatik. Ærvrigt forstaaer det sig af sig selv, at ved de første Elementer, der af Grammatiken meddeles Begynderen, maa de i Parentheser og Anmærkninger anførte Dialektformer forbigaes ligesaavel som saa meget Andet, der maa gjemmes til den senere Undervisning eller det andet grammatiske Cursus, som ledsages af Homers Læsning.

Om den methodiske Fordring, at forbigaes ved første Læsning af Grammatiken alt hvad der ikke er betegnet med en Stjerne, har jeg talt i Fortalen til denne Lærebogs første

Heste. Her vil jeg altsaa alene tilføje, at denne Indretning af Bogen ogsaa har den Fordeel, ikke blot at den samme Lære-
bog kan bruges af Begyndere og Viderefremrykkede, uden at
de første overvældes med Mere, end hvad der for dem var
passende; men endog at alt kan komme paa sit behørige Sted,
og Undtagelser, Specialia, finere bemærkninger, Dialekter osv.
ikke adskilles fra Hovedreglen, hvortil de henhøre; saa at jeg
ikke forventer den Dadel, at mangen Ting tidligere er omtalt,
som først sildigere bliver Lærlingen bekjendt, som f. Ex. Casus
og Tempora i Accentlæren, efterdi Sligt, naar han i det andet
grammatiske Cursus kommer dertil, vil af det første være ham
tilstrækkeligen bekjendt.

Og skulde man her endvidere savne mangen en enkelt
Særegenhed i Sproget eller noiere Bestemmelse, som findes i
andre og større Grammatiker, da svarer jeg, at det meeste Saas-
dant med Forsæt er forbigaet, fordi det uden synderlig Mytte
alt for meget vilde have forstørret Bogen og sædvanlig bedre
lader sig lære under Læsningen af Autores. Ogsaa Læreren
maa jo i den Henseende have noget at bestille, og hans Beis-
ledning ikke indskrænke sig til blotte Henviisninger til Lærebos-
gen; ligesom man og vil erindre sig, at en Lærebog for Dis-
sciple ikke skal være noget Repertorium for Lærere og Lærde.
Dette vil især gjelde om Syntaxen, der, naar den ikke skal
være en Anviisning til at skrive Græss (en Øvelse, hvori det
ikke er at haabe at vi nogensinde skulle blive nødsagede til at
esterligne de tydsske Gymnasier, eller derpaa spilde den gode Tid,
der langt hensigtsmæssigere kunde anvendes til mere Græsslæs-
ning), ikke behøver at indeholde andet, end de allervæsentligste
Egenheder og isvrigt langt bedre lader sig lære under Autorer-
nes Fortolkning end i Dagspensa af en Lærebog.

Endelig da mit Ønske er, at den her begyndte Lærebog
maatte blive saa rigtig og brugbar som muligt, vil enhver

hyndig Læser og dnuelig Skolemand meget forbinde mig ved en velvillig Meddelelse af hvad han i nogen Henseende maatte finde at erindre. Enhver grundet Bemærkning vil det være mig vigtigt at kunne endnu i Tidé benytte.

Kettelser og Tillæg.

- §. 31 (i 1ste Heste) i No. 113 efter *εας* til *αι* tilføies: Gr.
ἀγγύρεαι, -*γαι* (64).
- §. 37 (i 1ste Heste) Artikelen i Sing. acc. læs *τὸν*, *τὴν*, *τὸ*.
- §. 59 (i samme) tilføies i No. 227: *ων* forlænges til *ονε*. Gr.
σώφρων, *σωφρονέστερος*, -*ονέστατος*
- §. 84 i No. 305 lin. 2 f. Aor. act. læs Aor. 2 act.
- §. 104 vedtegnes No. 380 en *.
- §. 108 i No. 397 lin. 1 f. marqverede l. betegnede
- §. 114 i No. 421 lin. 3 nedenfra l. af transitive V. deponentia
- §. 123 paa Tab. III ved Aor. 1 f. paroxytona l. proparoxyt.
-

243. Num. 2. Σ Dialekterne: τέσσαρες att. τέτταρες (hvs. Dat. τέτταρες 93), ion. τέσσερες, æol. dor. τέτορες og πισυρες ὅμ. — πέντε. æol. πέμπε. — εἴκοσι, ion. ἑξήκοσι, dor. εἴκατι, liig lat. viginti. — 30 og 40 ion. med End. ηκοντα ligesom de paafølgende. Og ligeledes ηκόσιοι for ακόσιοι i 200, 300, 500, 600. — Ὁγδοήκοντα contr. ὄγδωκοντα (114). og 90 hos ὅμ. ἐγγήκοντα.

* 244. Af disse Cardinaltal sammensættes igjen de mellemværende, saavel som deres Betegnelser, neml. 11, ιά, ἔνδεκα. 12, ιβ', δώδεκα (forkortet af δυάδεκα eller δυοκαίδεκα, ὅμ.) Derpaa 13—19 ved δέκα med det mindre Tal foran sig, forbundne ved καὶ (og), eller efter sig uden Conjunction, f. Ex. 13 τρισκαίδεκα og δεκατρεῖς, n. -τρία. 16 ἑκαίδεκα. — Over 20 ligeledes med det mindre Tal og καὶ foran Tierne, eller efter samme uden καὶ, men i begge Tilfælde hvert Tal for sig. Ex. 21, κά, εἴκοσι εἷς. 32. Ιβ', δύο καὶ τριάκοντα. — Over 100 paa begge Maader med καὶ. Ex. 271 Σκibe νῆες μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι (Herodot. 8, 2), 378 Σκibe ν. τριηκόσιαι καὶ ἑβδομ. καὶ ὀκτώ (Herod. 8, 48).

245. Num. Ifstedsfor til Tiere at fåc 9 og 8, fradrager man ogsaa 1 og 2 fra den høiere Taler (ligesom i Lat. undeviginti 19, duodecimtiginta 28) ved Partic. af δέω (mangler), hvilket da enten retter sig efter det Subject, hvis Tal angives, eller staer med εἷς og δύο i genitivi consequentiæ. Ex. 28 Καρ, ἔτεα δυῶν δέοντα τριάκοντα (30 Καρ, manglende 2). i det 29de Καρ, ἐνὸς δέοντος τριακοστῷ ἔτει (ɔ: i det 30te, deficiente uno).

* 246. Fremdeles hedde 1000 α, χίλιοι, αι, α, hvormed fun tales til 10,000 μύριοι, αι, α. Og Antallet af begge Slags benævnes ved foranheftede Talsadverbia (254). Ex. 2000 δισχίλιοι. 20,000 δισμύριοι. 4000 τετρακισχίλιοι. 100,000 δεκακισμύριοι. — Ogsaa i Sing. ἵππος χιλίη (130) 1000 Μand Rytterie, Herodot.

* 247. De 4 første Cardinaltal declineres saaledes :

Singul.

Dual. og Plur.

N. m. <i>εἷς</i> , f. <i>μία</i> , n. <i>ἕν</i>	<i>δύο</i> og <i>δύω</i>
G. - <i>ἐρός</i> - <i>μιᾶς</i> - <i>ἐρός</i>	<i>δυοῖν</i> og (att.) <i>δυεῖν</i> . hom., <i>δυῶν</i> pl.
D. - <i>ἐρί</i> - <i>μιᾷ</i> - <i>ἐρί</i>	<i>δυοῖν</i> og pl. <i>δυσί</i>
A. - <i>ἐρα</i> - <i>μιαν</i> - <i>ἕν</i>	<i>δύο</i> og (ion.) <i>δύω</i>

Pluralis.

N. c. <i>τρεῖς</i> , n. <i>τρία</i>	<i>τέσσαρες</i> og <i>τέττα</i> . n. <i>-ρα</i>
G. <i>τριῶν</i>	<i>τεσσάρων</i>
D. <i>τρισὶ</i>	<i>τέσσαρσι</i> og <i>ποετ.</i> <i>τέτρασι</i>
A. c. <i>τρεῖς</i> , n. <i>τρία</i>	<i>τέσσαρες</i> , n. <i>-ρα</i> .

Ligel. i Sammensætning. Ex. *δεκατριῶν*, *τεσσαρσικαίδεκα*.

Men Cardinaltal fra 5 til 100 ere indeclinable, hvorefter igjen de følgende Hundereder, Tusender og Titusender ere declinerede Adjektiver paa *oi*, *ai*, *a*, (241) ligesom Lat. ducenti, æ, a.

Nummerknninger.

248. *Εīs* (udtalt *īs*) for *Ēvs* (88). Af det velfærgede *los* har Homer f. *īa*, *īns*, *īp*, *īav*, og m. dat. *iō*. (maafke f. *μίos*, *hvī*, *μία*).

249. Ved Sammensætning af Nøgtelserne *μηδέ* og *οὐδέ* med *εīs* fremkom Adjektiverne *μηδεῖs* og *οὐδεῖs*, *-δεμία*, *-δέν*, ogsaa i Pl. *μηδένεs*, *οὐδένωn*, *μηδέσιn*, — attisk undertiden og *μηδεῖs* og *οὐδεῖs* (76) ingen, intet.

250. *Δύo* og *δύω* er ion. ofte indeclinabelt. Homer har og *δοιῶ* (med samme Udtale, men vryt.) egentlig Dual. ligesom *δοιοi* plur. af *δοίos* ell. *διστόs* (Dobbelt). — Som *δύω* declineres og *ἄμφω*, lat. *ambo*, og ligeledes undertiden udeclineret.

251. Cardinaltal sammensatte med *σύν* tilkjendegive, hvor mange sammen, eller til hver Gang. Ex. *συντρεῖs* tre og tre. Ligeledes udtrykkes det distributive Begreb ved *ἄνα*. Ex. *ἄνα* *τέσσαρες ἐκόμισον* (4 og 4 bare hver sin).

* 252. B. Ordenstallene ere Adjectiva af 3 Endelsær:
 den 1ste πρῶτος, η, ον, (egentl. Superl. af πρό s. 235).
 den 2den δεύτερος, α, ον (egentl. Comparativ s. 235).

De øvrige dannede af Cardinaltallene, saasom:
 den 3die. τρίτος, η, ον. 4de τέταρτος. 5te πέμπτος. 6te ἕκτος.
 7de ἑβδόμος. 8de ὅγδοος. 9de ἐννατος. 10de δέκατος.
 11te ἑνδέκατος. 12te δωδέκατος, ogsaa δυοκαιδέκατος,
 og saaledes videre indtil 20, s. Ex. 13de τρισκαιδέκατος.
 Ogsaa adskilte med det mindre Tal foran og καὶ. Ex. 15de
 πέμπτος καὶ δέκατος.

Den 20de εἰκοστός, ή, ον. Og ligesaa dannes af alle
 Tierne paa κοντά Ordenstal paa κοστός, af Hundrederne
 paa κόσιοι: κοσιοστός. Ex. τριακοστός den 30te, τριακο-
 σιοστός den 300de. Men af 100 (ἕκατόν), Tuisenderne
 (χίλιοι) og Titusenderne (μύριοι): ἔκατοστός, χιλιοστός og
 μυριοστός, o. s. v. Analoge hermed ere Adjectiverne πόστος;
 hvilken i Tallet? πολλοστός een af Mange, multesimus.

De mellemværende udtrykkes ved begge de Tal, hvoraf
 de bestaae, men adskilte, enten det større foran uden καὶ, eller
 det mindre foran med καὶ. Ex. den 21de εἰκοστός πρῶτος
 ell. εἰς (for πρῶτος) καὶ εἰκοστός.

253. C. Ordenstal med Endelsen αῖος tilkjendegive
 paa hvilken Dag i Tallet, men forbindes som Adjectiva med
 Sætningens Subject. Ex. δευτεραῖος, τριταῖος ἥλιθε (kom
 paa 2den, 3die Dag). De analoge Adjectiva paa αῖος referere
 sig til det underforstaade ἥμέρα (Dag). Ex. τῇ προτεραῖᾳ, τῇ
 γενεραῖᾳ, paa den foregaaende, følgende Dag.

* 254. D. Talsadverbier, som udtrykke, hvor mange
 Gange, ere: ἀπαξ eengang, δίς to Gange, τρις tre
 Gange. Alle de øvrige ere dannede af Cardinaltallene ved
 Endelsen ἄκις, saasom τετράκις, πεντάκις, ἑξάκις, ἑπτάκις,
 ὀκτάκις, ἐννέακις og ἐννάκις, δεκάκις. Ligeledes εἰκοσάκις,

ἐκατοντάκις (med indstudt τ, 95), *χιλιάκις*. Og analoge her-
med Adj. *πολλάκις* mange Gange, *ποσάκις*; hvor m. G.? *τοσάκις*
sac m. G. (224).

255. E. Multiplicativa eller Talsadjectiva, som tilfjendegive, hvor mange *fold*, dannes af Talsadverbierne ved Endelsen *πλόος*, *πλόη*, *πλόον*, contr. *πλοῦς*, *πλῆ*, *πλοῦν* (212), som fra 4 af blot ombyttes med Adjverbendelsen *κις*, men ligeledes beholder ε forved sig. Ex. (af ἄπαξ, δίς, τρίς) *ἄπλοῦς* enkelt, *διπλοῦς* dobbelt, *τριπλοῦς* trefold, og derefter *τετραπλοῦς*, *πενταπλοῦς* o. s. v. Ligeledes Adj. *πολλαπλοῦς*.

256. F. Proportionalia, som tilfjendegive, hvor mange Gange mere, dannes ligesom multiplicativa ved Endelerne *πλάσιος*, α, ον, eller *πλασίων* commun. Ex. *διπλάσιος* og *διπλασίων* dobbelt sac meget, *έξαπλάσιος* sex G. mere, *ἐκατονταπλάσιος* (som i 254), 100 G. m. Ligel. Adj. *πολλαπλάσιος* og -σίων.

257. G. Talsubstantiver have Femininendelsen ας, gen. αδος, og ere alle, undtagen η μονάς Enheden (af μόνος allene), dannede af Cardinaltallene. Ex. *δυάς*, *τριάς*, *τετράς*, *πεντάς*, *δεκάς*, et Antal af 2, 3, 4, 5, 10, *ἐκατοντάς* (med indstudt τ), *χιλιάς*, *μυριάς* (Myriade). Men 20 og 30 hedde forkortede *εικάς*, *τριακάς*.

§. 24. Pronomina.

Pronomina ere følgende Slags:

* 258. I. Personlige substantive Pronomina.
1ste Person (jeg)   2den Person (du)   3die Person (ham,
hende, sig)

<i>Sing.</i>	commun.	commun.	omnis gen.
N.	ἐγώ (hom. ἐγών) ego.	σύ (dor. τύ), tu.	f. Num. 3.
G.	ἐμοῦ, μοῦ, mei, meus.	σοῦ tui, tuus.	οὗ, sui, ejus. ton. ἐο ὁ ion. ἐμέο.
D.	ἐμοί, μοί, mihi.	σοί, tibi. ton. τοι.	οἵ ὁ γοῖ, sibi, ei. io. ἐοῖ.
A.	ἐμέ, μέ, me.	σέ (dor. τέ), te.	ἔ ὁ γέ, sc, eum, eam, id. hom. ἔε, ἔε, σφε, s. og pl.

Dualis.

N. A.	νώ (f. νωέ), ion. νῶι, νι, ος to.	σφώ, ion. σφῶι, σφωέ, σφωε ος σφε,
G. D.	νῷν, ion. νῶιν.	σφῷν, ion. σφῶιν. σφωῖν, σφωῖν ος σφιν. (df. Λ. nos, nobis.)

Plur. (declineres efter 3die Declination, 161, saaledes:)

N.	ἡμεῖς, ion. ἡμέες. ὑμεῖς, ion. ὑμέες. σφεῖς, n. σφέα (ogs. encl.)
G.	ἡμῶν, ion. ἡμέων. ὑμῶν, ion. ὑμέων. σφῶν, ion. σφέων, σφεων.
D.	ἡμῖν, (f. -έσιν, -έιν). ὑμῖν, (f. -έσιν, -έιν). σφίσι ος σφι, (-ιν, 100).
A.	ἡμᾶς, ion. ἡμέας. ὑμᾶς, ion. ὑμέας. σφᾶς, iο. σφέας, n. σφέα. vi, vores, os. Σ, Eders, Eder. de, deres, dem, sig.

Dat. og Acc. pl. af de to første Pers. ogsaa ofte med kort Vocal orytneret: ἡμίν, ὑμίν, ἡμάς, ὑμάς.

Num. 1. Af de to første Pers. kunne de kortere *μου*, *μοι*, *με* og *σου*, *σοι*, *σε* bruges enclitiske (66). Ligeledes 3die Person i alle Numeri, undtagen det contr. *σφῶν* og *σφᾶς*. De enclitiske Former bruges gjerne, hvor der ikke falder synligt Eftertryk paa Pronomenet; i modsat Fald de accentuerede, saasom især naar de modsættes en anden Person.

Num. 2. 3die Persons Pron. οὗ o. f. v. brugtes fra først af (saasom hos Homer) baade som vort hans og hendes, ham og hende, naar tankens Subject var et andet; og reflexivt (som *sui*, *se*, *sig*, *fin*), naar Pronomenet refererede sig til Sætningens Subject. Σ første Betydning findes det vel og senere hos Attikerne, og da gjerne enclitisk; men mest dog kun accentueret i reflexiv Betydning, hvorimod det ikke-reflexive udtrykkes ved *casus obliqui* af *αὐτός* (261, b).

Ann. 3. Da 3de Persons Pron. ou o. s. v. deels mangler nom. sing. og mest har reflexiv Betydning, deels ikke særskilt kan tilkendegive Kjønnene, brugte man i dets Sted, naar Betydningen ikke var reflexiv,

enten Artikelen ó, ñ, το^ι, (140) gjennem alle Casus. Ex. ó δ^ι ἔφη, han sagde. τὴν οὐ λύσω hende læsgiver jeg ei.

eller i Nominativ det demonstrative Pron. masc. ós, fem. ñ, eller (især hos Hom.) m. ó, i Plur. ói. f. Ex. ñ δ^ι ós (sagde han), ñ δ^ι ñ (sagde hun); ligeledes efter καὶ, og Negationerne οὐδέ, μηδέ, samt foran γάρ. — Ogsaa i Modfætninger ós μὲν — ós δέ (den ene — den anden) gjennem alle Casus.

eller i casibus obliquis det definitive Pron. αὐτός, ñ, ó (261).

eller endelig udtrykte man slet ikke dets Nominativ, saasom denne allerede laae i Verbets 3de Person, ligesom i Latinen, og forstodes af det Foregaaende. Ex. ἔδοξε τῇ λέγειν, videbatur aliquid dicere.

259. I det ældre Sprog og Dialekterne findes foruden de anførte endnu følgende Former af de personl. Pron.

i gen. sing. var det brug. ἐμοῦ, σοῦ, οὐ and dat. οῖ contraheret af det ion. ἐμέο, σέο, ἐο, — ἐοῖ.

ion. og dor. contr. ἐμεῦ, σεῦ, εὗ, (17), ogs. enklitiske.

poet. udvidet ἐμεῖο, σεῖο, εῖο (128, 42), eller med θευ for ο: ἐμέθευ, σέθευ, ἐθευ, da θευ (222) ogsaa udtrykker Genitivbegrebet "af"

i dat. sing. for ἐμοῖ, σοῖ (ion. τοῖ), οῖ, οὐ, og dor. (strevet med simpelt i og tilhængt v, 101): ἐμίν, τίν ell. τείν, ήν.

i acc. s. og plur. for ἐ ion. og poet. σφε og μιν, dor. og att. νιν. Plur. 1 Pers. dor. N. ἄμεις, hom. ἄμμεις, D. ἄμμι, A. ἄμμε, dor. ἄμε. — 2 — — - ὄμεις, — ὄμμεις, - ὄμμι, - ὄμμε, — ὄμε.

260. Til Forstærkelse faae 1 og 2 Persons Pron. i Sing. undertiden tilhængt enclit. γε (dor. γα), i hvilket tilfælde Accenten af ἑγώ trækkes tilbage. Ex. ἑγωγε (dor. ἑγωνγα, bost. ἑωνγα), ἐμοῦγε (af ἐμέογε), ἐμοιγε, ἐμεγε (med tilbagetrukken Accent). σύγε, dor. τύγα. — Ligel. til sætte Κοler og Dorer efter en Vocal νη. Ex. ἑγώνη, ἐμεύνη, ἐμίνη. τύνη.

* 261. II. Det definitive Pron. *αὐτός*, *αὐτή*, *αὐτό*, *selv*, declineret som Artikelen (140), kan, ligesom Lat. *ipse*, *a*, *um*, *staae*

enten a) *adjectivisk* som en Forstærkelse eller mere bestemt Angivelse af et forangaaende Nomen, eller af alle tre Personalpron. hvad enten samme ere udtrykkelig nævnte eller ligge i Verbet. Ex. *ἐγώ αὐτός* jeg selv, *οὐ αὐτή* du selv (sem.), *οἱ αὐτῷ* (for) ham selv. *εἴμι αὐτή* jeg gaaer selv, *αὐτὸς ἀπειλεῖς* du truer selv. *ημεῖς αὐτοί* vi selv, *οφας αὐτούς* dem selv.

eller b) *substantivisk* blot som 3die Person, i Nom. altid med Eftertryk *αὐτός*, *αὐτή*, *αὐτό*, *han*-*hun*-*den*-*det* *selv*, *ipse*, *a*, *um*. Ex. *αὐτὸς ἔφα*, ipse dixit. Men i de andre Casus (cas. obliqui), uden Eftertryk, kun ligefrem som 3die Persons Pron. (is, ea, id). Ex. *αὐτοῦ* hans, *αὐτῆς* hendes. *αὐτῷ*, *αὐτῇ* (for) ham, hende. *αὐτόν*, *όν*, *ό*, ham, hende, det. *αὐτῶν* deres o. s. v. (Sejont og disse undertiden med Eftertrykket: *selv*.)

* 262. Men med Artiklen foran: *ὁ αὐτός*, *ἡ αὐτή*, *τὸ αὐτό* (att. ved Krasib, 120, *αὐτός*, *αὐτή*, *ταῦτο* ell. *ταῦτον* v. s. v. ion. *ῳτός*, *τῳτό* 125) betyder den - det samme, idem.

263. Num. Med Ordinaltal bruges *αὐτός* som Ordet "selv" i Dansken. Ex. *δεύτερος αὐτός* selvanden. *πέμπτος αὐτός* femte.

* 264. III. Det forstærkede Reflexivum bestaaer af Personalpronomer, der, ligesom i Nominativen (261, a), saaledes og i casibus obliquis, naar disse Vegreb er reflexivt (ø: refererer sig til Tankens Subject), ere forstærkede ved tilføjet *αὐτός*, *selv* (ligesom i Latinen *mei ipsius*, *tibi ipsi*, *se ipsum*), enten saa, at begge Ordene (som hos Homer) forblive adjektive, Ex. *σέο αὐτοῦ*, *ἐ αὐτόν*, *ἐμέθεν αὐτῆς*, og ligel. med Possess. *ἐῷ αὐτοῦ θυμῷ* (suo ipsius animo); eller at de forenes i eet Ord, nemlig:

Sing.	Af 1ste Pers. ἐγώ αὐτός:	Af 2den Pers. σὺ αὐτός:
Gen.	ἐμαυτοῦ, ἡς, οῦ.	σεαυτοῦ ογ σαυτοῦ, ἡς, οῦ.
Dat.	ἐμαυτῷ, ᾗ, ὦ.	σεαυτῷ ογ σαυτῷ, ᾗ, ὦ.
Acc.	ἐμαυτόν, ἥν, ὅ.	σεαυτόν ογ σαυτόν, ἥν, ὅ. min egen, mig selv.

din egen, dig selv.

3 Plur. fun adskilte. Ex. ἡμῶν αὐτῶν; ὑμᾶς αὐτούς, ἀς, ἄ.
Af 3die Person. Sing. **Pluralis.**

G. ἑαυτοῦ ογ αὐτοῦ, ἡς, οῦ. | ἑαυτῶν ell. adskilte σφῶν αὐτῶν.
D. ἑαυτῷ ογ αὐτῷ, ᾗ, ὦ. | ἑαυτοῖς - σφίσιν αὐτοῖς, αῖς, οῖς
A. ἑαυτόν ογ αὐτόν, ἥν, ὅ. | ἑαυτούς - σφᾶς αὐτούς, ἕς, ἄ.
hvilket sidste Pron. overhovedet betyder een selv, eens eget,
og dersor kan bruges om alle tre Personer. s. Syntaxen.
Jonist alle 3: ἔμεωτοῦ, σεωτοῦ, ἔωτοῦ (123). — Uldentvivl ere
de dannede af den ion. Gen. ἔμέο, σέο, ἔο, hvoraf da ε vaade i σεαυ-
τοῦ ογ ἑαυτοῦ.

* 265. IV. De possessive eller adjective Persons-pronomina, som bruges for Genitiven af de substantive (258), ere dannede af samme (i Sing. ved Endelsen os istedet: for Genitivendelsen οῦ, i Dual. og Plur. ved Endelsen τερος, i Pl. ombyttet med den ion. Nominativendelse ες.) saaledes:

S.	af εμοῦ: ἔμός, ἔμή, ἔμόν, min, mit.
D.	af σοῦ(σέο): σός, σή, σόν, din, dit. (hom. τεός, ή, ού).
	af οὐ(έο): ὅς, ᾗ, ὅν, sin, sit, men forekommer ikke i att. Prosa. (ion. ἔός, ἔή, ἔόν).
P.	af νῷ: νῷτερος, α, ον, vores (begges) } fun hos ion. af σφῷ: σφωτερος, α, ον, eders (begges) } Digtere.
	af ἡμέες: ἡμέτερος, α, ον, vor, æol. ἀμός hom. af ὑμέες: ὑμέτερος, α, ον, eders, dor. og hom. ὑμός, ή, ον. af σφέες: σφέτερος, α, ον, deres, σφέος og σφός hom.

Num. Baade ὁς og σφέτερος findes og, ligesom ἑαυτοῦ (264)
i Betydning af eens eget, om 1ste og 2den Person.

V. Demonstrative Pronomina, denne, dette, disse, ere:

* 266. a) Artikelen ὁ, ἡ, τὸ (140) med mere Eftertryk i Udtalen, ligesom ofte det tydste der, die, das. Ex. ὁ γὰρ οὗτος (thi denne kom), οἱ οὖν ἥγεσθε (disse vare nu forsamlede). Døg mest fun ion. dor. hos Homer og Tragikerne; sjeldent i att. Prosa.

* 267. b) ὅδε, ἵδε, τόδε, eller Artiklen med enclit. δε i alle Casus, saas. gen. τοῦδε, τῆδε o. s. v. dat. pl. τοῖσδε, ion. τοισίδε (157), og hos Hom. med declineret δε: τοῖσδεσι, τοῖσδεσσι. Hos Hom. bruges det ofte til Forstærkelse af ὁ, ἡ, τὸ, som af hic hicce, denne her. Altist ogsaa ὁδί, ἥδι, τοδί.

* 268. c) Det mest brugelige Demonstrativ er οὗτος, αὗτη, τοῦτο, ogsaa en forstørket Artikel og declineret som denne, med det bestemmende τ foran paa de samme Steder, hvor Artiklen har det, saaledes:

Sing. m.	f.	n.	Plur. m.	f.	n.
N. οὗτος, αὗτη, τοῦτο.			N. οὗτοι, αὗται, ταῦτα.		
G. τούτου, ταύτης, τούτου.			G. τούτων, ταύτων, τούτων.		
D. τούτῳ, ταύτῃ, τούτῳ.			D. τούτοις, ταύταις, τούτοις.		
A. τοῦτον, ταύτην, τοῦτο.			A. τούτους, ταύτας, ταῦτα.		

Dual.

N.A. τέτω, ταύτα, τέτω. G.D. τέτοιν, ταύταιν, τέτοιν.

Voc. Sing. ὦ οὗτος! heus tu! o du!

* Anm. 1. τοῦτο og ταῦτα (hoc, hæc) maac ei forveles med ταῦτό og ταῦτά (idem, eadem) for τὸ αὐτό, τὰ αὐτά af αὐτός (262, 122). Undertiden er og οὗτος forstørket ved αὐτός. Ex. τοῦτ' αὐτό, hoc ipsum.

Anm. 2. καὶ ταῦτα, ligesom idqve, og det, og endydermere, til at fremhæve en følgende Omstændighed som især vigtig.

Anm. 3. Adverbial bruges dat. sem. ταύτη om Stedet: der, her (kan underforstaes χώρᾳ); om Maaden: saaledes; og om Hensynet: i den Ænscende, for saavidt.

Anm. 4. En altist Forstærkelse af οὗτος er Endelsen ἵ, som i alle Casus føjes til disses Endelse, og kun i Neutro ombyttes med

Endelsen *o* og *a*. Ex. *οὐτοῖ*, *αὐτῆ*, *ταυτὶ*, Lat. hicce, gen. *τουτοῦ* o. s. v. neutr. pl. *ταυτὶ*. Ligesom *όδι* (267) og *Ἄνθ.* *οὐτωσί*, *νυνί* (221 Unm.)

269. Som *οὐτος* declineres og *τοιοῦτος*, *τοιαύτη*, *τοιοῦτο* og *τοιοῦτον* saadan; *τοσοῦτος*, *τοσαύτη*, *τοσοῦτο* og *-τον*, saa stor; og *τηλικοῦτος* ligel. saa gammel, stærk, stor, (d. e. *τοῖος*, *τόσος*, *τηλίκος*, med forstørret demonstrativ Betydning); med den Forskjel, at intet τ i indstyrdes foran *ou* og *au*, samt at Neutr. og endes paa *ov*, ligesom *ταύτον* (262).

* 270. d) *ἐκεῖνος*, *η*, *ο*, af *ἐκεῖ*, der, (ion. *κεῖνος*, *κεῖνος*, dor. *τῆνος*), den, hien, lat. ille, til Betegning af bekjendte Personer, ogsaa modsat *οὐτος*, ligesom ille og hie. — Ogsaa *ἐκεῖνοι* hos Att. ligesom *οὐτοι* (268 Unm. 4).

* 271. VI. Det relative Pronomen (qui, quæ, quod) er m. *ōs*, f. *ῆ*, n. *ὁ*, Hvilk'en, hvilket (forskelligt fra Artiklen *ō*, *ἡ*, *τὸ* og Possess. *ōs*, *ῆ*, *ὅν*, 265). Det declineres som Artiklen (men stedse begyndende med spir. asper) saaledes:

<i>Sing.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Plur.</i>
N. <i>ōs</i> , <i>ῆ</i> , <i>ὁ</i> .	<i>ὦ</i> , <i>ἄ</i> , <i>ῷ</i> .	<i>οὖ</i> , <i>αι</i> , <i>ἄ</i> .
G. <i>οὐ</i> , <i>ῆς</i> , <i>οῦ</i> .	<i>οὖν</i> , <i>αιν</i> , <i>ῷν</i> .	<i>ῶν</i> , <i>ῶν</i> , <i>ῶν</i> .
D. <i>ῷ</i> , <i>ῆ</i> , <i>ῷ</i> .	som Gen.	<i>οὖς</i> , <i>αις</i> , <i>ᾶς</i> .
A. <i>ὄν</i> , <i>ῆν</i> , <i>όν</i> .	som Nom.	<i>οὖς</i> , <i>ᾶς</i> , <i>ά</i> .

Unm. 1. Dette Relativum (ion. og dor. ogsaa *ō*) faaer undertiden det forklarende enklitiske Endetillæg *περ* (nemlig, dog) i alle Casus: *ὅσπερ* (hom. hæppig *ὅπερ*), *ἥπερ*, *ὅπερ*, gen. *οὕπερ* o. s. v.

Unm. 2. Rel. bruges (ligesom *ταύτη*, 268 Unm. 3) ofte adverbialt, saasom: *οὗ* og *ἥ* om Stedet, hvor (Hom. *ἥχει*). *ἥ* om Maaden, hvorledes. Acc. neutr. *ο* (for *di* *ō*, *ὅτι*), at, dersor at.

272. Som et Relativum kan og bruges Artiklen efter det Ord, hvortil den henhører, men i Nom. accentueret *ō*, *ῆ*, og kaldes da articulus postpositivus. Ex. *Ἀπόλλωνι*, *τὸν* (for *ōn*) *τέκε Αγτώ*, A. den (*ο*: den som) L. havde født.

* 273. Ligesom Adjektiverne *τοῖος*, *τόσος*, *τηλίκος*, (Lat. *talis*, *tantus*) ere demonstrative (§. 269), saaledes ere *οῖος*, *ὅσος*, *ἥλικος* relative, som Lat. *qvalis*, *qvantus*.

* 274. VII. **Egenslydende**, men, efter som de accentueres eller ikke, af forskellig Bemærkelse, ere (ligesom i Lat. *qvis*),

det spørgende, hvo?	hvad?	det ubestemte, nogen, en, man.
accentueret ell. paroxyt.		enklit. ell. oxyton.

<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
N. <i>τίς</i> c. <i>τίν.</i> <i>τίνες</i> c. <i>τίνα</i> n.	<i>τίς</i> c. <i>τὶ</i> n.	<i>τίνες</i> c. <i>τίνα</i> n.	
G. <i>τίνος</i> og <i>τοῦ</i> ; <i>τίνων</i> ;		<i>τίνος</i> og <i>τού.</i>	<i>τίνων</i>
D. <i>τίνι</i> og <i>τῷ</i> ; <i>τίσι</i> ;		<i>τίνι</i> og <i>τῷ.</i>	<i>τίσι</i>
A. <i>τίνα</i> c. <i>τίν.</i> <i>τίνας</i> c. <i>τίνα</i> n.	<i>τίνα</i> c. <i>τὶ</i> n.	<i>τίνας</i> c. <i>τίνα</i> n.	
Dual. <i>τίνε.</i> G. <i>τίνουν.</i> D. <i>τίνουν.</i>	<i>Dual.</i> N. <i>τίνε.</i> G. <i>τίνε.</i> D. <i>τίνουν.</i>		

Begge heelt igjennem efter 3die Declination.

275. Begge disse Pron. havde (som af en Nom. *τός*) Gen. *τοῦ* og *τού*, ion. *τέο* og *τεο*, *τεῦ* og *τευ*. Dat. *τῷ* og *τῷ*, ion. *τέῳ* og *τεῷ*. i Plur. Gen. (hom.) *τέων* og *τεών*, i den accentuerede Form spørgende, i den enklitiske ubestemt. — Det ubestemte Neutr. pl. *τίνα* ogsaa att. *ἄττα*, ion. *ἄσσα*. Ex. *μιχγὰ ἄττα* (nogle Smaating).

276. *Αἴ indefinitum τίς, τι,* dannes de negative *οὐτίς* og *μήτις*, ingen. — Udskilt derimod *εἰ τίς*, *εἰ τι*, som Lat. *si quis*, *si quid*.

* 277. Af Relativet *ὅς*, *ἥ*, *ἢ*, og enclit. *τίς*, *τι*, er sammensat det relative *ὅστις*, *ἥτις*, *ἢ τι* (74), hvosomhelst, hvo der, (qvisqvis, qvicunque), hvoraf da begge Ordene declineres; saas. gen. *οὗτίνος*, *ἥστινος*, dat. *ὅτινι*, *ἥτινι* (53 Anm.) — Ligeledes og af det ion. *ὅ* (272 Anm. 1), men udeclineret, hos Hom. *ὅτις*, i gen. og dat. att. med den anden Form *τού* og *τῷ* (af τος 275), gen. *ὅτον*, ion. *ὅτεο* (i Vers ogsaa *ὅττεο* og *ὅτευ*), dat. *ὅτῳ*, ion. *ὅτεῳ*, men acc. *ὅτινα*, ligesaas Pl. gen. *ὅτων*, ion. *ὅτεων*. dat. *ὅτοισι*, ion. *ὅτεοισι*, fem. *ὅτέησιν*. acc. *ὅτινας*. For neutr. *ἄτινα* ogs. hom. *ἄσσα*.

278. Til dette ὅστις hænges og i alle Cas. og Num. ofte Conj. οὐν, δή og δῆποτε, ligesom Lat. cunqve, saas. ὅστισοῦν, οἵτισοῦν, οἵτιοῦν.

279. Et ubestemt Pron. er og ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα, en vis, οὗν, den og den, gen. δεῖνος, d. δεῖνη, a. δεῖνα. Pl. n. δεῖνες, g. δεῖνων, d. mangler, a. δεῖναι. Øgsaa udeclineret.

* 280. VIII. Gjensidigt eller reciprokt Pron. (hinanden), som efter sin Natur hverken kan have Nominativ eller Sing. er, (dannet af ἄλλος, en anden), følgende:
Pl. gen. ἀλλήλων. d. ἀλλήλοις, αἰς, οἰς. a. ἀλλήλοις, αῖς, αῖ.
Dual. g. og d. ἀλλήλοιν, αῖν, οῖν. a. -λῶ, α, ω, (Dual. sjælden i Prosa).

281. IX. Nogle correlative eller mod hinanden svarende pronominale Adjektiver adskille sig ved deres Begyndelsesbogstav, ligesom de lignende Adverbier s. ovenf. 224. (ibz. 269, 273), saasom

πόσος;	ποσός,	όπόσος	ὅσος	τόσος
hvort stor?	af en Størrelse.	hvori stor (obj.)	saa stor som.	saa stor.
ποῖος;	ποιός	όποιος	οῖος	τοῖος
hvordan?	af en vis Art.	hvordan (obj.)	saadan som.	saaadan.
Ligel. πηλίκος, ὄπηλίκος, ήλίκος, τηλίκος (269).				
Det spørgende Begyndelsesbogstav π ion. x. Ex. κόστος, κοῖος, ὄχόστος, ὄχοῖος, liges. κότε, ὄχότε, κοῦ, κῶς o. f. v.				

§. 25. Verbum, dets genera, modi, tempora.

* 282. Et Verbum har i Græsken, ligesom i Latinen, egentlig kun tvende ved Formen fuldstændig adskilte Hovedarter (genera): Activum og Passivum, under hvilket sidste og indbefattes hvad man kalder Medium (288). Disse Arters Betydninger ere følgende:

* 283. A. Af Activformen (som i Præs. Ind. endes paa ω eller μi) f. E. $\gamma\acute{e}l\acute{a}\omega$ leer, $\delta\acute{i}\delta\omega\mu i$ giver, er Bemærkelsen

enten a) transitiv, naar Subjectet virker paa en Gjenstand udenfor sig. Ex. $\tau\acute{u}\pi\tau\omega$ slæer, $\lambda\acute{o}\omega$ vaster, $\tau\acute{i}\delta\mu\mu$ sætter. — Ogsaa ere af disse Verba nogle effective, naar Subjectet bringer en Anden til at gjøre eller lide Noget. Ex. $\pi\alpha\omega$ bringer (Gen) til at ophøre, hvile. $\kappa\acute{o}\mu\acute{\alpha}\omega$ lader sove, dysser i Søvn.

eller b) intransitiv, naar Subjectet er eller kommer i en vis Tilstand. Ex. $\acute{s}\acute{a}\omega$ lever, $\vartheta\acute{v}\acute{h}\sigma\omega$ dør, $\varepsilon\mu i$ er. — Selv nogle transitive V. saae undertiden intrans. Betydning. Ex. $\pi\acute{e}g\acute{a}\gamma\omega$ fører omkring, men og reiser, dræger omkring. $\pi\acute{g}\acute{a}\tau\omega$ gjør, men og befinder sig (saas. $\varepsilon\bar{v}$, vel), $\tau i \pi\acute{g}\acute{a}\tau\tau eis$; quid agis? hvorledes lever du? $\pi\acute{o}\tau\mu\acute{o}s \acute{e}x\acute{d}\acute{i}\dot{d}\acute{o}\tilde{o}$, Floden løber ud.

Num. 1. Nogle intrans. V. kunne og, paa Grund af deres Betydnings Lighed med Passivets, bruges som dette med Præpos. $\dot{\nu}\pi\dot{o}$. Ex. $\vartheta\acute{v}\acute{h}\sigma\omega \dot{\nu}\pi\dot{o} \tau\acute{v}\omega$ dør $\dot{o}$; dræbes af Hen.

Num. 2. Kun i nogle V. har Activformen af Perf. og Aor. 2. passiv Bemærkelse; s. nedens. 305.

* 284. B. Af Passivformen (som i Præs. Ind. endes paa $\mu\omega$ af ω , og $\mu\omega$ af μi), er Bemærkelsen ikke blot den passive, hvor Subjectet er lidende, Ex. $\tau\acute{u}\pi\tau\mu\omega$ bliver slæet, $\lambda\acute{o}\nu\omega\mu\omega$ vastes, $\tau\acute{i}\delta\mu\omega$ sættes; men ofte og reflexiv, d. e. at Subjectet er handlende, men dets Virksomhed gaaer over paa eller til det selv, saaledes at det

* 285. enten a) bliver det nærmeste Object for sin Handling, d. e. virker paa sig selv, altsaa tillige bliver lidende. Ex. $\tau\acute{u}\pi\tau\mu\omega$ bliver slæet (pass.) og slæer mig selv (refl.), $\lambda\acute{o}\nu\omega\mu\omega$ vastes og vaster mig, ligesom lat. lavor, ungor, cingor o. d. undertiden og med et andet Tingsobject. Ex. $\lambda\acute{o}\nu\omega\mu\omega$ $\tau\acute{a}s \chi\acute{e}ig\acute{a}s$ vaster mig (pac) Hænderne. $\acute{e}vv\mu\omega\mu\omega$ (af $\acute{e}vv\mu\mu i$) induor. $\tau\acute{e}g\pi\mu\omega\mu\omega$ delector, fornies og fornier mig. $\acute{a}\pi\acute{e}\chi\omega\mu\omega$ afholder mig.

* 286. eller b) bliver det fjernere Object (Persons-object) for sin egen Virksomhed, d. e. virker for sig selv eller med Hensyn til sig selv, og altsaa kan have et andet Tings-object i Accusativ. Ex. af *aitéω* (beder) *aitéomai* (τ) udbedrer mig (Noget). *ὑποδέω* (binder under) *ὑποδέομαι* binder (Søe) under mine Fodder. *ἄγω* fører, *ἄγομαι* f. hen til mig, henter mig, saas. *γυναῖξα* (gifter mig). — Ogsaa hvor Subjectet lader Noget gjøre for, ved, imod sig. *παρατίθεμαι* *παρέχω* lader et Bord sætte for mig. *διδάσκομαι* *τούς παιδες* lader mine Barn undervise. *συμβουλεύω* giver Raad, raader ($\tau_{iv} \tau_i$), -*ομαι* lader mig give Raad, raadsfører mig med.

* 287. c) Et Slags reflexivt eller neutralt Begreb udtrykkes og ved Passivformen af de effective V. (283, a), da den tilkjendegiver, at Subjectet selv kommer til den Handling eller i den Tilstand, som Activformen tilkjendegav, men uden just (som i Pass.) ved en Paavirkning udenfra at bringes deri; hvilket vi dersor i Danskken udtrykke ved et aktivt eller neutralt Verbum. Ex. *παύομαι* bringes til at ophøre, ophører. *κομάομαι* falder i Sovn, lægger mig til at sove. *Φοβέω* (gjør bange), *Φοβέομαι* bliver bange, *τρώ* frygter Men. *δαίνυμι* (besværter), *δαίνυμαι* lader mig besvært, holder McCaltid, fortærer Noget (τ). *όγγιζομαι*, *χολοῦμαι* bliver vred, irascor (af *όγγιζω*, *χολόω* gjør vred). *αισχύνομαι* skammer mig (τ over Noget).

* 288. Da Passivet altsaa i disse reflexive Betydnin-ger er en Slags Middelting imellem Activ og Passiv, og har Noget af begges Begreb i sig, kaldes det i saadant Tilfælde Medium. Naturligvis er det kun ved transitive Verba, at den reflexive Betydning kan finde Sted.

289. Num. Dog hvor det første Slags Reflexiva (285) kunde forvexles med reent Passiva, bruges hellere Activformen med tilføjet reflexivt Pronomen (264). Ex. *ἐπαινεσθαι* pass. roses, *ἐπαινεσθεντοί* refl. rose sig selv.

Men forskjellige fra dette Medium ere følgende to Slags Passiva, sjønt de i vidtligstig Forstand, ofte og i Lexika, kaldes media:

* 290. a) Passivformer med reen activit (transitivt eller intrans.) Begreb, ligesom Lat. verba deponentia. Ex. *χράομαι* bruger, utor. *ἔργαζομαι* arbeider, operor. *μάχομαι* strider. *ἄλαομαι* flækker om. — Undertiden er af V. deponentia ogsaa den active Form i Brug, ligesom i Lat. f. Ex. revertor og revertor, men ofte i forskjellig Betydning. Ex. *ἄγχω* og sædv. *ἄγχομαι* er den første, begynder (Act. ogsaa regjerer.)

* 291. b) Passivformer med reciprok Bemærkelse, d. e. som tilkjendegive en Handling, der foretages gjensidig imellem flere Subjekter (liges. vort: *slæaes*, *trættes*, *omgæaes* o. d.) Ex. af *μίσγω* (blandet), inf. pass. *μίσγεσθαι* blandes o: omgæaes sammen. *διαλέγεσθαι* tale sammen. *ἄγωνισθαι* kæmper i Veddekkamp.

* 292. Mediumsbegrebet har i Præsens, Imperf. Perf. og Plusqpf. ingen fra Passivet forskjellig Tempusform. I Futurum derimod og Aoristerne er Passiv- og Mediumsformen forskjellig; endfisnt den sidste og undertiden bruges i passiv Betydning, og ligesaa den første i reflexiv.

Modi.

* 293. I hver af disse Hovedarter gives der ikke blot de samme 4 Modi (Maader, hvorpaa Verbet forholder sig til Subjectet), som i Latinen, Indicativus, Conjunctionus, Imperativus, Infinitivus, ligesom og Particium, men dessuden endnu en Optativus, hvis Begreb Latinerne udtrykke ved deres Conjunctionus; men i Græsken skille disse tvende Modi sig fornemmeligen saaledes fra hinanden, at

294. Optativen gørne udtrykker den subjective (i den Talendes Tanker mulige) Tildragelse eller Følge af Noget, altsaa og et Ønske, en Formodning, Hæab eller Frygt, ofte og

med Tilsætelse af Partiklen *αν* (hos ἡστ. *ας* enclit.), der paa een eller anden Maade gjør Tanken ubestemt, omtrent som vort vel, maastee, nof o. d. Ex. γένοντο ἀν τοῦτο, gið dette vilde skee. οὐκ ἀν ανασχοίμην, jeg skalde ikke kunne udholde. ήγουμην, επει σχολάσαις, τότε σε ἡσ. jeg troede, at, naar du sik (maatte have) Rolighed, du da o. s. v. οὐκ ἀποφεύγοις τὴν νόσον, du vilde ikke kunne undgaae Sygdommen. τι ἀν ὀφελοῖμεσε; hvad skalde jeg vel nytte dig? — hvorimod

295. **Conjunctiven** tilkjendegiver den objective (i Sa- gen selv mulige) Tildragelse eller Følge, samt i uafhængige Sætninger en Opmuntring eller Advarsel, et betvivlende Spørgsmaal (det bestemte udtrykkes nemlig ved Indicativen), en uvist eller formodet Fremtid (altsaa mindre bestemt end fut. ind.) ligel. ofte med *αν*. Ex. Υμεῖς εαμούσι! τι ποιῶ; hvad skal jeg vel gjøre? τάχις ἀν δυμὸν ὀλέσσει, han vil nof miste sit Liv (thi ind. ὀλέσσει vilde være en bestemt Paastand). οὐπω γέδον οὐδὲ γέδωμαι, jeg har endnu ei seet og vil vel heller ei faae at see.

296. I afhængige Sætninger bruges gjerne **Conjunctiven** som Lat. præs. og perf. conj. naar Sætningen følger efter præs. fut. eller imperat. eller naar den er en naturlig Følge af det Foregaaende; **Optativen** som Lat. im- perf. og plusqvampf. naar den følger efter et Præteritum, eller Kun tænkes som Følge af det Foregaaende; — hvilket og Endelserne tilkjendegive, der i Conj. ere som Præsentis, i Opt. som Imperfectets. Ex. λέγω εἰλ. λέξω, οὐ εἰδῆς (conj.) jeg siger ell. vil sige det, for at du kan vide det (scias). ἔλεξα, οὐ εἰδεῖς (opt.) jeg sagde det, for at du kunde vide det (scires). περιμενώ (fut.) ἔως ἀνοιχθῇ (conj.) τὸ δεσμωτήριον, jeg vil vente til Fængslet aabnes (donec aperiatur). περιεμένομεν (impf.) ἔως ἀνοιχθεῖ (opt.) τὸ δ. vi ventede til F. maatte blive aabnet (aperiretur). — Ligeledes i betingede Sætninger Conj. naar Betingelsen kan ventes, Optat. naar den ikke forventes. Ex. εἰντες ἐλθωσι, om de alle skulle komme (venient). εἰ π. ἐλθούειν, om de alle vare komme (venirent ell. venissent).

Tempora.

* 297. Tiden, naar Noget skeer, tilkjendegives i hver Art og Modus ved følgende Former :

Nutiden eller en nuværende Handling eller Tilstand ved Præsens. Ex. *λύω* løser, *λύομαι* løses, *λύειν* at løse, *λύεσθαι* at løses. Dette Tempus bruges dersor og om det, der altid eller sædvanlig skeer.

Fremtiden eller en tilkommende Handling eller Tilstand ved Futurum. Ex. *λύσω* vil løse, *λυθήσομαι* vil blive løst. Hvortil endnu kommer i Passiv af nogle Verba et saa: kaldet Paulo post futurum (Fut. af Perfectet), som udtrykker, at Noget i Fremtiden vil være skeet. Ex. *λελύσομαι* vil være løst. *μνῆμα λελείψεται*: et Minde vil være efterladt.

Fortiden eller det Forbigangne tilkjendegives ikke blot ved de samme 3 Præterita som i Latinen, Imperfectum, Perfectum og Plusqvampf., men ogsaa ved de for Græsken særegne Aorister (*χρόνοι ἀόριστοι*) eller ubestemte Fortis der. Imellem disse 4 Slags Præterita er Hovedforskellen denne :

* 298. A. Aoristen er det Tempus, hvormed der i Græsken sædvanlig fortelles (ligesom i Latinen ved perfectum) fordi den blot tilkjendegiver, at Noget er skeet, uden Hensyn til dets Fortsættelse og Varighed (hvad Imperf. tilkjendegiver), eller til dets Følge, om samme endnu er til (som i Perf.) eller ogsaa forbi (som i Plusqpf.); hvorfore den især tjener til at udtrykke det Forbigangne som momentant eller Noget, der skeede med Eet. — Imperfectet derimod tilkjendegiver, hvil Latinernes Imperf., at det Forbigangne var ufuldendt, da noget Andet skeede, eller at det havde en vis Varighed. Ex. Jeg sad og skrev (*έγραψον*, imps.), da der kom (*ήλθε* aor.) Bud; men: jeg skrev mit Navn (*έγραψα* aor.). *έπολέμει* (imps.) *τοῖς Θρακῶν τοῖς Εὐηνοῖς* (aor.) *μάχη*, han krigede (længere varende)

med Thrakerne og seirede (momentant) i et Slag. Begge disse Tempora kaldes dersor af nogle nyere Grammatikere Historiske.

Num. Dog sagtages denne Forskjel ikke altid saa ganske noie eller tydelig, især hvor Begrebet af det Vedvarende eller Momentane ligger i Verbet selv, Forskjellen altsaa ei behøvede at tilkjendegives ved Tempus'et. Saaledes finder man Impf. ἔφη (sagde), ἔπεμπον (sendte), ἐρετο (spurgde), om det Momentane; og Aor. ἔστη (stod), ἔμεινα (forblev), πλάγχθη (flakkede om), om det længere Varende.

299. Men begge tilkjendegive ogsaa, at en Ting jevnlig er stædt, altsaa pleier at stædt; med andre Ord: de udtrykke, ligesom præsens, en almindelig Sætning, som er grundet paa gjentagne Erfaringer, hvilket vi i Dansemæn sædvanlig udtrykke ved Præsens. Ex. Impf. i "hvo der lyder Guderne, μάλα τὸν αὐτοῦ, ham hørte οἱ: høre de og gjerne." ήύτε μέγ' ἔξοχος ἐπλετο πάντων ταῦτος, ligesom Thren er den største af alt Kægget. Aor. i οἶνος ἐδειξεν νόον ἀνθρώπου, Vinen viste (est) οἱ: viser sædvanlig Menneskets Tænkemaade. Naar de have offret Ørerne, følge de (ἀπέδοντο) Hovederne (Herodot). πολλὰ ἀνθρώποις πάχε γνώμην ἔπεσε, mange Ting falde ud for Menneskene imod deres Forventning.

300. I de 4 Modi udenfor Indicativen udtrykke Aoristerne gjerne kun Begrebet af Modus, ikke af nogen Fortid, og bruges dersor som Præsens. Ex. λῦσόν με løs mig. διδαξόν με, ἵνα μάθω, underret mig, for at jeg kan lære. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, saaledes omkomme og en Aanden. ἐκέλευε δοῦναι, befalede at give. ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, hurtig til at høre, langsom til at tale. — I Participium derimod beholder Aoristen, som i Indic. sin Fortidsbegreb. Ex. μαθών, ἀκούσας, som havde erfaret -hørt.

301. Da Aoristen blot overhovedet tilkjendegiver ei Fortid eller at noget er stædt (298), kan den bruges allevegn

hvor man blot vilde udtrykke dette, uden hensyn til Varighed eller Følge, altsaa staae baade som Imperfect, Perfect og Plusquamperf., ved hvilke vi i Danßen derimod noiere udtrykke disse Vibestemmelser. (Latinerne bruge ligeledes ofte deres til Aoristen svarende Perfectum). Sammenhængen maa altsaa vise, ved hvilket af disse Tempora Aoristen skal oversættes. Ex. οὐαῖς συνέλεξα jeg har forsamlet Eder (vos collegi). πολλάκις ἐθαύμασα jeg har ofte undret mig. ἐπεὶ σπεῖσαν καὶ ἐπιον efterat de havde offret og drukket (postquam med perf.) τοῦτο ποιήσας bogst. havende gjort o: efter at have gjort ell. da han havde gjort dette. ἀποδιαρόντος Δαρείου da D. var død (desuneto Dario).

302. Aoristus conjunctivi bruges ikke blot som Latinernes perf. conj. men endog som deres dermed nært beslægtede fut. exact. indic. til at betegne den af to tilkommende handlinger, som skal gaae forud for den anden. Ex. οὐ παύσομαι (fut.) πγδν οὐ ἔλω οὐ πυρώσω (aor.) τὰς Ἀθήνας, jeg vil ikke ophøre før jeg faae indtaget eller afbrændt U. (cepero, combussero).

* 303. B. Perfectet udtrykker, ligesom i Danßen *), en nu fuldført handling, hvis Virkning eller Følge endnu tænkes at finde Sted (præsens rei perfectæ). Ex. λέλυχα jeg har løst (Noget, som nu er løst), λέλυμαι er løst. γέγραψα jeg har skrevet (saas. et Brev, som nu er til). — Plusquamperfectet derimod en forhen fuldført handling, hvis Virkning eller Følge tillige tænkes at være forbi (præteritum rei perfectæ). Ex. λέλυκεν jeg havde løst (Noget, som dengang var løst), λέλυμην var løst. γέγραψεν jeg havde skrevet (saas. et Brev, der nu ei tænkes mere at være til). (Hvor derimod disse følger af den fuldførte handling ei bestemt behøve at tænkes som tilværende eller ikke tilværende, men blot at handlingen er fuldført, bruges Aoristerne 301).

*) Latinen derimod kan Perfectum have to Bemærkelser, i det den enten, som Grækernes Aorist, udtrykker blot det foregåangne (301), og derfor er det almindelige fortællende Tempus (298), eller, som det græske og danske Perfect, tilføjendegiver den fuldendte handling med vedvarende følg.

304. Da der saaledes i Perfectet ligger et Præsensbegreb, bliver dette ofte det meest gjældende, saa at Perfectet udtrykker den vedvarende Virkning af den fuldendte Handling. Ex. ἐστιν οὐστίνας τεθαύμακας; er der Nogen, som du har fattet Beundring for, o: som du beundrer? Ligel. af σέιδω pf. δέδοιχα og δέδια er kommen i Frygt o: frygter. εἶδω seer, erkjender, pf. οἶδα som novi, har indseet, erkjendt, o: veed. θυήσκω doer, pf. τέθηγκα er død. καλέω falder, pf. pass. κέκλημαι er blevet faldt, o: hedder. κτάομαι med. erhverver mig, pf. κέκτημαι har erhv. o: besidder. μνάομαι kommer i Erindring om, pf. μέμνημαι som memini, er f. i E. o: husser. — Plusquamperfectet af saadanne Verba faae da naturligvis Imperfectbemærkelse, og Paulo post futurum bliver da deres Futur. Ex. ἐμεμνήμην (memineram) var kommen i Erindr. o: husfede. μεμνήσομαι (meminero) vil være f. i Et. o: vil erindre.

305. Perfectum og Plusqpf. act. (især i deres 2den Form) saavelsom Aor. act. af visse Verba, faae ofte passiv eller neutral Præsens og Imperfectbemærkelse. Ex. ἐστημι stiller, pf. ἐστηχα, plusq. ἐστήκειν er - var stillet o: staer, stod, aor. 2 ἐστην stod. Φύω lader fremvøre, πέφυκα er opvoret, o: groer, er, ἐπεφύκειν, έφυν voxte, var. αἱλίσκομαι fansges, pf. ἑάλωκα er fanget, a. 2 ἑάλωv blev fanget. πήγγυμι hester fast, πέπηγα er fastheftet, sidder fast. ὅλυμι ødelægger, ὅλωλα er ødelagt, gaaet under, forloren. σβέννυμι slukker, aor. 2 ἐσβῆν blev slukt.

* 306. Af alle disse Tempora — Præs. og Imperf. undtagne — gives der to Slags former, den 1ste eller Skarpere (med eget Mærkebogstav, 310 Num.), og den 2den eller blødere (uden særegent Mærkeb.), men mestendeels uden Forskjel i Bemærkelsen. Saaledes har man i Activo Perf. 1 & 2, Plusqpf. 1 & 2; i Passivo Fut. 1 & 2 *); og i

*) Paulo post futurum kaldes af nogle Nyere det 3die Futurum i Pass., hvilken Benævnelse de gamle Grammatikere aldrig

alle 3 genera (act. pass. med.) Aor. 1 & 2. Som ofteft er og fun den ene af dem i Brug, eller, hvor de begge bruges, henhøre de gjerne enten til forskellige Dialekter, eller til forskellige Tidsalder, eller have forskellig Bemærkelse. Ex. *ἴστημι* i Aor. 1 *ἴστηται*, transitiv stillede, i Aor. 2 *ἴστην* intr. stod (305).

* 307. Samtlige Tempora kan man dele i to Klasser:
 Hovedtempora: Præsens, Futurum, Perfectum.
 Afledede Temp. Impf. og Aor. 2, Aorist. 1, Plusqvampf.
 hvilchè Form og Afledning af hinanden i Indicativo foreløbig
 kan overskues i følgende Tabel af Verbet *λέω*.

I. i Activo:

Af præsens *Λέω*, futur. *Λέσω*, perfect. *λέλετηα*,
 dannes impf. *ἔλεγον*, aor. 1. *ἔλεται*, plusqpf. *ἔλελετ' κειν.*
 Aor. 2 dannes som impf., og Perf. og Plusq. 2 som 1, men
 alle af de kortere Stamformer (309), uden eget Mærkeb. (306).

II. i Passivo og Medio

dannes Temp. ved Endelsens Forandring af det samme i Act.	
Af præs. futur. perfect.	Af impf. aorist. 1. plusqpf.
act. <i>Λέτω</i> <i>Λέσω</i> <i>λέλετηα</i>	<i>ἔλεγον</i> <i>ἔλεται</i> <i>ἔλελετ' κειν</i>
<i>Λέτομαι.</i> <i>Λέσομαι.</i> <i>λέλετμαι.</i>	<i>ἔλεγόμην.</i> <i>ἔλετάμην.</i> <i>ἔλελετ' μην</i>
Præs.p. § m. Fut. med. Pers. pass.	Impf. p. § m. Aor. 1 med. Plusq.p.
i Hovedtemp. Endelsen <i>μαι.</i>	i afled. Temp. Endelsen <i>μην.</i>
Fut.p. 1. <i>Λέτησομαι,</i> 2. <i>Λέτησομαι.</i>	Aor. pass. 1. <i>ἔλετην,</i> 2. <i>ἔλετην.</i>
Paulo p. fut. <i>λελέτησομαι.</i>	

I de andre Modi dannes Tempora af de samme i Indicativo blot ved Endelsens Forandring.

bruge, og det med god Grund, fordi det har sin føregne Bemærkelse, hvilken ei pleier at tilkjendegives ved Salbenævnelser.

§. 26. Verbernes Bestanddele og Klasser.

* 308. Af foranstaende Tabelle vil sees, at man ved det græske Verbums Conjugation har at agte paa tre Ting:

1) **Stammen** eller Ordets væsentligste Bestanddeel, og især dennes sidste Bogstav, som kaldes Mærkebogstavet (character), ved hvilket Verbernes forskjellige Klasser adskilles fra hinanden (310). Saaledes er i $\lambda\omega$, $\gamma\alpha\varphi\omega$, $\lambda\epsilon\omega$, Stammerne $\lambda\nu$, $\gamma\alpha\varphi$, $\lambda\epsilon\gamma$, Mærkebogstaverne v , φ , γ .

2) **Forsgelsen** (augmentum) foran Stammen i tempora præterita. s. §. 27.

3) **Endelsen**, som følger efter Mærkebogstavet og i Conjugationen forandres. s. §. 28.

* 309. Dog ikke sjeldent har Verbet i Præsens og Imperf. en udvidet Form *), i hvilken der efter Mærkebogstavet og forved Conjugationsendelsen er indskudt eet eller flere Bogstaver, som altsaa maae bortkastes, naar man vil finde Stammen, hvoraf de andre Tempora ere dannede. Ex. τ i $\tau\pi\tau\omega$ (Stf. $\tau\pi\cdot\omega$), $\alpha\tau$ i $\delta\alpha\vartheta\alpha\kappa\omega$ (Stf. $\delta\alpha\vartheta\omega$). Undertiden er og Stammens Vocal forandret eller forlænget. Ex. $\tau\pi\tau\omega$ (Stf. $\tau\epsilon\omega$). $\sigma\tau\eta\sigma\omega$ (af St. $\sigma\tau\omega$, $\sigma\tau\alpha\omega$, $\sigma\tau\alpha$).

* Num. Ogsaa visse Tempora have særegent Mærkebogstav forved Endelsen, saasom fut. 1 σ , perf. 1 $\times$ eller adspirat φ , χ .

*) Fra Præsens i 1ste Person er det i Conjugationslæren fundet bekvemmet at gaae ud, sjønt det dermed ikke er sagt, at dette Tempus altid i Sprogets Dannelsel har været det ældste. Rimeligvis har endog i Græken, som i andre Uersprogs, det simpleste Præteritum (Aor. 2), som brugtes til Fortælling (det ældste Slags Foredrag), maakstee endog i 3die Person (som i Hebraisken), været den første Form, hvori et Verbum fremtraadte. f. Gr. $\tau\alpha\mu\epsilon$ ell. $\epsilon\tau\alpha\mu\epsilon$ (star) af St. TAM, hvoraf siden udvidet Præs. $\tau\alpha\mu\omega$, $\tau\epsilon\mu\omega$ (stjæret).

* 310. Ved Mærkebogstavet (308) adskilles samtlige græsse Verba i følgende 3 Klasser:

a) Verba pura, hvis Endelse ω er reen (10), eller som til Mærkebogstav have en Vocal eller Diphthong, d. e. altsaa alle de, som endes paa $\alpha\omega$, $\epsilon\omega$, $\circ\omega$, $\iota\omega$, $\upsilon\omega$, eller $\alpha i\omega$, $e i\omega$, $o i\omega$, $\alpha u\omega$, $e u\omega$, $o u\omega$. Ex. $\gamma\epsilon\lambda\alpha\omega$, $\varphi\iota\lambda\epsilon\omega$, $\tau\iota\omega$, $\lambda\nu\omega$, $\kappa\alpha\iota\omega$, $\pi\alpha\iota\mu\epsilon\nu\omega$, $\dot{\alpha}\kappa\omega\nu\omega$.

Anm. 1. Af de rene Verba paa $\alpha\omega$, $\epsilon\omega$, $\circ\omega$, $\iota\omega$, $\upsilon\omega$, $\alpha u\omega$, $e u\omega$, $o u\omega$ haves undertiden forlængede Former paa $\eta\mu\iota$, $\eta\mu\iota$, $\omega\mu\iota$, $\bar{\omega}\mu\iota$.

Anm. 2. Udskillige oprindelig rene Verba have i Præsens og Imperf. faaet Consonantindskud af ς , $\sigma\chi$ og $\nu\nu\nu$ (309) og kun de øvrige Tempora dannede af den rene Form. Ex. $\pi\epsilon\lambda\alpha\omega$ $\pi\epsilon\lambda\alpha\zeta\omega$. $\gamma\nu\omega$ $\gamma\iota\gamma\omega\alpha\sigma\kappa\omega$. $\kappa\epsilon\beta\alpha\omega$ $\kappa\epsilon\beta\alpha\nu\nu\nu\omega$.

b) Verba liqvida, hvis Mærkebogstav er et af de flydende λ , μ , ν , ρ , eller de Verba, som endes paa $\lambda\omega$ (udvidet $\lambda\lambda\omega$), $\mu\omega$ (udv. $\mu\nu\omega$), $\nu\omega$ og $\rho\omega$ (ofte med Stammens Vocal forlænget til Diphthong). Ex. $\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$, $\nu\epsilon\mu\omega$, $\tau\acute{e}\mu\nu\omega$, $\kappa\acute{\rho}\iota\omega$, $\varphi\alpha\iota\omega$ (for $\varphi\acute{\alpha}\nu\omega$), $\sigma\pi\acute{e}\iota\omega$ (f. $\sigma\pi\acute{e}\omega$).

c) Verba muta, hvis Mærkebogstav er et stumt Bogstav (21 b. 24), som altsaa endes paa $\pi\omega$, $\beta\omega$, $\varphi\omega$ ($\pi\pi\omega$ 309). Ex. $\beta\acute{l}\acute{e}\pi\omega$, $\lambda\epsilon\beta\omega$, $\gamma\varrho\acute{\alpha}\varphi\omega$. $\tau\acute{u}\pi\text{-}\pi\omega$. $\kappa\omega$, $\gamma\omega$, $\chi\omega$ ($\kappa\kappa\omega$ 309). Ex. $\pi\lambda\acute{e}\kappa\omega$, $\lambda\acute{e}\gamma\omega$, $\tau\acute{e}\chi\omega$. $\tau\acute{i}\kappa\text{-}\kappa\omega$. $\tau\omega$, $\delta\omega$, $\theta\omega$. Ex. $\dot{\alpha}\nu\pi\omega$, $\ddot{\alpha}\delta\omega$, $\pi\lambda\acute{e}\theta\omega$.

samt paa $\zeta\omega$ og $\sigma\omega$, att. $\tau\tau\omega$. Ex. $\ddot{\alpha}\zeta\omega$, $\pi\varrho\acute{\alpha}\sigma\sigma\omega$, att. $\pi\varrho\acute{\alpha}\tau\tau\omega$. (Egentlig udvidelser enten af rene Stamformer, Ex. $\pi\epsilon\lambda\alpha\omega$ $\pi\epsilon\lambda\alpha\zeta\omega$, $\pi\lambda\acute{\alpha}\omega$ $\pi\lambda\acute{\alpha}\sigma\sigma\omega$, att. $\tau\tau\omega$. eller af Stf. paa $\gamma\omega$ og $\delta\omega$, Ex. $\kappa\varrho\acute{\alpha}\gamma\omega$ $\kappa\varrho\acute{\alpha}\zeta\omega$, $\varphi\varrho\acute{\alpha}\delta\omega$ $\varphi\varrho\acute{\alpha}\zeta\omega$, $\sigma\varphi\acute{\alpha}\gamma\omega$ $\sigma\varphi\acute{\alpha}\zeta\omega$, att. $\sigma\varphi\acute{\alpha}\tau\tau\omega$.) Endelig nogle faa paa $\xi\omega$ og $\psi\omega$, Ex. $\dot{\alpha}\lambda\acute{e}\xi\omega$, $\dot{\epsilon}\psi\omega$, (thi sædvanlig ere σ , ξ , ψ kun Futurets Mærkebogstaver).

Anm. Soniſt er undertiden i V. liqv. og muta Endelsen ω udvidet til $\epsilon\omega$ (126). Ex. $\sigma\upsilon\mu\beta\alpha\lambda\lambda\epsilon\omega$ for $-\lambda\omega$, $\mu\alpha\chi\acute{\epsilon}\omega\mu\alpha\iota$ sædv. $\mu\acute{\alpha}\chi\omega\mu\alpha\iota$.

311. Efter Accentuationen inddeltes Verberne og i

1. verba barytona, som have Acut paa penultima (53). Saadanne ere alle verba liqvida og muta, samt pura undtagen de contracte. Ex. *τέμνω*, *τύπτω*, *τίω*.
2. v. circumflexa (*περισπώμενα*), hvis Endelse ḡ er contr. af ἀω, ἐω, ὄω (63). Ex. *τιμῶ* (af *τιμάω*), *φιλῶ* (af *φιλέω*), *δηλῶ* (af *δηλόω*).
3. verba paa μī, δer, naar de bestane af to Stavelser, ere properispomena (undtagen Φημί og εἰμί); naar af flere, proparoxytona (61, b). Ex. *εἶμι*, (*τλῆμι*, γνῶμι ubrug.) *τίθημι*, *δίδωμι*.

§. 27. Augmentet.

* 312. I alle tempora præterita tilfjendegives Fortidsbegrebet ved et eget Eftertryk paa Verbets Begyndelse, som kaldes **Forsgelsen**, augmentum, — i Imperf. og Aoristerne fun i Indicativen, i Perf. og Plusqvpf. gjenem alle Modi. Denne Augmentering er to Slags:

* 313. A. Begynder Verbet med en Consonant, da faae dets tempp. præterita fortil Forsgelsen af en Stavelse, augmentum syllabicum, som i Imperf. og Aoristerne af Indicativen er et blot ε, Ex. af λύω : ἔλυον, ἔλυσα, p. ἔλυόμην, ἔλυσάμην (307); men i Perf. Plusqvpf. og Paulopostfut. har forved dette ε gjentaget Verbets første Consonant, hvilket kaldes Reduplication (Dobbelaugment), foran hvilken Plusqvampf. som oftest atter faae et ε. Ex. λέ-λυκα, ἔλε-λύκειν, P. λέ-λυμαι, ἔλε-λύμην, λε-λύσομαι. Lignende Fordobling har Latinen i *peperi*, *curri*, *momordi* (i gl. Lat. som i Græsken *cecurri*, *memordi*), *peperci*, *tetigi*, *cecedi* &c.

314. Men hvor Verbet begynder med et Dobbeltbogstav (23) eller med to Consonanter, vilde Reduplicationen i Grækernes Øren forvolde Misflang, i hvilket Tilsælde derfor Pers. og Υπερηφ. blot sit det enkelte ε til Augment. Ex. φάλω, ἔ-φαλκα, ἔ-φάλκειν. Φθείρω, ἔ-Φθορα. σπέω, ἔσπαχα, men ιστημι af στάω, ἔσταχα med spir. asper (jvf. 28). Dog naar den anden af de to Begyndelsesconsonanter er en liqvida, bruges undertiden Fordoblingen. Ex. γράφω, γέ-γραφα. μνάομαι, μέ-μνημαι. βλάπτω, βέ-βλαμμαι. Ligel. foran πτ i πέπτωχα (af πτώω brug. πίπτω). Κτάομαι har ion. ἔκτημαι, οὐλ. og att. χέκτημαι.

* 315. Er Begyndelsesconsonanten adspirat, da bliver den i Reduplicationen tenuis, s. 79. Ex. φιλέω, πεφίληκα.

316. Begynder Verbet med ς, da fordobles dette efter augm. syll. ε (94) og redupliceres ikke i Pers. Ex. φάπτω, ἔργαφον, ἔργαφα, ἔργαφειν. (Dog har Hom. φερυπαμένος). — Ligeledes hos Hom. Pf. ἔμ- - μορα af μείδομαι, og ἔσ- - συμαι af σύω. (i Pers. en Metathesis for γε, με, σε, 93).

317. Istedetfor λε er Redupl. ει i λαμβάνω, hvoraf pf. ἔληφα, λαγχάνω pf. είληχα (stjort og λέλογχα), og λέγω (i Bethyn. samler) pf. είλοχα, pass. είλεγμαι. — Ligesaa ει for με i είμασμαι af μείδομαι. (Είδηκα kan ligesaavel være af ἔρέω, hvoraf fut. ion. ἔρέω, att. ἔρω, som af γέω (figer), det heller ikke forekommer).

318. Imperf. af δύναμαι, βούλομαι og μέλλω have, især attist, Augm. η for ε: ἡδυνάμην, ἡβουλόμην, ἡμελῶν (ligesom θέλω af ἔθέλω ἡθελον.) Ligeledes απολαύω baade απ-έλαυνον og απ-ήλαυνον (333).

319. Sonisk udelades, især hos Digterne, da Tempuset er kjendeligt af Endelsen, ofte Syllabaugm. ε; hos Hom. endog det dobbelte; og Augmentets Accent kommer da paa næste Stavelse. Ex. βῆ for ἔβη, βάλον f. ἔβ. βλῆσθαι, βλήσται (conj.), βλήμενος, δέγμενος, (jvf. 445). Ligel. att. baade χρῆν og ἔχρῆν.

320. Son. og dor. Digtere forlænge for Metrumets Skild Reduplicationens ε til ει. Ex. δέδια, δείδια (af δείδω).

321. Plusquamperf. har ofte, selv i attist Prosa, intet & foran Neduplicationen. Ex. πεπόνθεσαν.

322. I det homeriske Sprog findes Redupl. undertiden i Aor. 2, ligesom i Perf. gennem alle Modi; sjeldnere i Fut. 1 act. og med. Ex. λανθάνομαι (af λάνθω) λελανθόντο, λελανθέσθαι. κάμνω κεκάμω. πείθω πέπιθου, πεπιθήσω. δέχομαι δεδέξομαι.

* 323. B. Begynder derimod Verbet med en Vocal, da bliver denne i alle tempora præterita forlænget (ligesom i Lat. *ägo ēgi*, *ēmo ēmi*), hvilken Forlængelse, fordi dens Udtale medtager mere **Tid**, faldes augmentum temporale. Saaledes forlænges
α til *η*, og *αι* til *η*. Ex. ἀνύω, ἥνυον, ἥνυκα. αἰτέω, ἥτεον.
αυ til *ην*, naar der følger en Consonant. Ex. αὐδάω, ἥδαον.
ε til *η*, og i nogle V. til *ει*. Ex. ἐθέλω, ἥθελον, ἔχω, εἴχον.
ευ til *ην*, men oftest uforandret. Ex. εῦχομαι, ηγύμην og εὔχ.
ο til *ω*, og *οι* til *ῳ*. Ex. ὁμιλέω, ὠμίληκα. οἰκέω, φίκεον.
*οϊ*μαι, φίόμην og φίμην. Dog *οι* ofte uforandret.
υ og *υ* til langt *ι* og *υ*. Ex. ἵζω, ἵζον. ὑω, ὑον, ὑσα. Men
ιδον forlænget *ειδον*.

Lange Vocaler, samt Diphth. *ει* og *ου*, blive uforandrede. (Kun *εικάσω* faaer undertiden *ἱ*, og *οϊδα* i Plusq. *ἥδειν* af *εϊδα*).

324. Men har Begyndelsen *α* og *αυ* Vocal efter sig, da faaer den ikke gjerne Augment. Ex. αἴω, αἴον, αὐαίνω, αὐαίνον. Undtag *αείδω* og *αίσσω*, som faae *η*. — Og *αι* bliver, hvor Stamformen havde *α*, deraf til *η*, ikke til *ῃ*. Ex. αἴγω af αἴω a. 1 ἥγα.

325. Temporal augmentet *ω* forstærkes ved syllab. *ε* i ὄραω og ἄν-οίγω (353). Ex. ἑώραον og ἄν-ἔωξα. pl. ἑώρακα, ἄν-ἔωγα. — Ligesaa Verbets Begyndelsesvocal *ῳ* i ὠθέω og ὠνέομαι. Ex. ἑώθουν, ἑώνημαι.

326. Oprindelig og ion. havdes undertiden og syllab. *ε* ved en Vocal, hvilket da siden er beholdt i nogle Verba; foran *α* i

āðw og ándáw, éándáw, pf. 2 ēæða. álísomai, aor. 2 éíλaw, pf. éálawka. ággumui (bryder) af áyw, aor. 1 éæxa, pf. 2 éayga, aor. 2 p. éáygn. Þotan e hom. i égyw, éegygon, pf. éegymai (fædv. contr. éigymai). éíyw, éeymai. éipon, éeipon (126).

327. Ógsaa bruges augm. syllab. i Perf. éolpa af élpaw, éogya (af égyw), og éoixka (af éixw), i hvil Plusqvamipf. Temporalaugm. falder paa o: éólpew, éárgyew, éáxew. Og ligeledes i Impf. éágtazov af éogtázw. — Men Perf. oðda (af éidw) uden Augm. (Plusqpf. §. 323 Slutn.)

328. Begyndte Verbet med spir. asper, da faldt samme paa Augmentet. Ex. ógáw éárgaov (325). áðw éæða (326). aigéw, áigéðh.

329. Temporalaugmentet udelades ofte i den ioniske Dialekt, selv i Perf. Ex. oíxew, oíxeyou, oíxymai. áptw áumai. égyxómai égyxsmai (for éigy.)

* 330. Ógsaa af Temporalaugmentet haves (lige som af syllab. 313) i Perf. og Plusqvpf. af endeeel Verba en Reduplication, i det Verbets Forte Begyndelsesvocal a, e, o med vaafølgende Consonant sættes foran Temporalaugmentet. Ex.

áy eíyw (samler) pf. for éygeqka redupl. áy-éygeqka.

éy eíyw (væffer) — éygeqka — éy-éygeqka.

éqgomai (af élaeúðw) — él.uða — él-éluða.

ómuñum (af ómuów) — ómuokæ — ómu-ómuokæ.

Ligesaa ákouúw, pf. 2 áx-ékoæ. áleífw, ál-éliwfæ, pass. álélíumai.

éláw, él-élaæ, éléláumai. öðw (af öðw) pf. 2 öð-wðæ. öðlumui (af öðw) pf. 2 öðl-wðæ, (af öðlw) pf. 1 öðl-álæxa. óðusstw, óð-áðusxæ.

oíxomai, oíx-wæ. Denne Reduplication faldes vel den attiske, men bruges dog i alle Dialekter og selv i det gamle homeriske Sprog.

331. Num. Ionisk seer Fordoblingen ogsaa uden videre Temporalaugment. Ex. aigéw, ág-aigka. — Og Digterne ombytte for Metrum'ets Skyld undertiden de to første Stavelsers Quantitet. Ex. ágw, ág-ága, ág-ága. öðw, öð-áðæ, áð-áðæ.

332. Øgsaa i Aor. 2 bruges undertiden denne att. Reduplication, men (ligesom i 331) med den lange Vocal paa første Plads. Ex. ἄγω, ἤγ-αγον. Att. kun af ἄγω ἤγ-αγον.

Augm. i sammensatte Verba.

* 333. Er Verbet sammensat med en Præposition som beholder sin bemærkelse, falder sædvanlig Augmentet ikke paa Præpositionen, men efter samme paa Verbet. Ex. κατα-βάλλω, κατ-έβαλον (103), κατα-βέβληκα. παρ-ακούω, παρ-ήκονον. — Ligeledes indstyrdes efter εὐ og δυς augm. temporale, men ikke augm. syllab. Ex. εὐ-εργετέω εὐ-ηργέτουν, δυσ-αρεστέω δυς-ηρεστουν. (men εὐ-δοκιμέω ηὐ-δοκίμουν, δυς-τυχέω ἐδυστύχησα, ikke εὐ-εδοξ. ell. δυς-ετύχ.) — Og προ med augm. syll. ε efter sig bliver ved Krasis til προν (120). Ex. προέπεμψε προύπεμψε.

334. Dog faae nogle Composita, især naar de brugtes som Simplicia uden særligt Bemærkelse af Præpositionen, Augmentet foran samme. Ex. καθεύδω (sover) ἐκάθευδον (simplex εῦδω mest kun hos Digtere). ἐπίσταμαι (veed) ἡπιστάμην, ἀμφιέρνυμι (iklæder) ἡμφίεσμαι. Endstjort Sprogbrugen dog og heri var voklende og ingen ganske bestemt Regel derfor kan gives. Saaledes findes og καθηῦδον. — I andre staer Augmentet med endnu mere Eftertryk beggesteds tillige. Ex. ἄν-ορθόω ἥν-ώρθον, ἄν-έχομαι ἥν-ειχόμην, παρ-οινέω ἐπαρ-ώνονν.

335. Unn. Διαίταω og διακονέω (af διαίτα og διάκονος) augmenteres undertiden i Midten, som om de vare sammensatte med Præpos. διά og begyndte med α. Ex. διῆτων og ἐδιῆτων, διηκόνουν og ἐδιηκόνουν.

§. 28. Conjugationsendelser af **Ω.** paa ω.

* 336. I. i Activo.

<i>Indicativ.</i>	<i>Singularis.</i>	<i>Dualis.</i>	<i>Pluralis.</i>
Præs. og Fut.	ω εις ει. ομεν ετον ετον. ομεν ετε ουσι ^{*)}		
Impf. Aor. 2.	ον ες ε. ομεν ετον έτην. ομεν ετε ον ^{*)}		
Perf. 1 & 2.	α ας ε. αμεν ατον ατον. αμεν ατε ασι ^{*)}		
Aorist. 1.	α ας ε. αμεν ατον άτην. αμεν ατε αν ^{*)}		
Plusqpf. 1 & 2	ειν εις ει. ειμεν ειτον ειτην. ειμεν ειτε εισαν ion. εα εας εε (contr. ει ell. η). i att. η ης ει ell. ειν. (contraherede).		οg εσαν.

^{*)} 3 plur. ουσι og ασι for ουτοι og αντοι (38), dorifē ουτι og αντι, Lat. unt og ant. I afledede Tempora affortet blot ον og αν.

I hele Activ er 1ste Pers. dual. eens med 1ste plur. paa μεν (dor. μεσ).

Hovedtempora have 2 og 3 dual. lige, og 3 pl. paa (ντ)σι.

Afledede Temp. — — ulige, — — ν. men hos Hom. undertiden og 3 Pers. dual. paa τον.

337. Num. Af Perf. og Plusq. har 2 sing. enkelte Gange beholdt den gamle Endelse σθα. Ex. οίδας (οίδασθα) οίσθα (123, 83). ήδεας att. ήδης, ήδησθα.

* 338. Sing. Dual. Plur.

<i>Conjunct.</i>	ω ης η. ομεν ητον ητον. ομεν ητε ωσι.
<i>Endelsen</i> som i Hovedtemp. men med lange Vocaler istedet:	for Indicativens ο og ε. (Dog har Hom. for Versmaalets Skyld undertiden kort Vocal. Ex. ιομεν f. ιωμεν, ειδετε f. ιδητε).

339. Num. For ω, ης, η, har det gamle Digtersprog undertiden ωμι, ησθα, ησι. Ex. ικωμι, έπέλησθα, λάβησι.

* 340. Sing. Dual. Plur.

<i>Optat.</i>	οιμι οις οι. οιμεν οιτον οιτην. οιμεν οιτε οιεν.
V. contr.	οίην, οίης, οίη. οίημεν οίητον οιήτην. οίημεν οίητε οιεν.

Findes og, men sjeldent, i fut. perf. og aor. 2 af **V.** Barystona.

Kun Aor. 1 *ai* for *oi*, samt (af det æol. -εια) 2. ειας, 3. ειε,
og 3 pl. ειαν.

Optativens Mærke er altsaa Diphthongerne i Endelsen.

* 341. Sing.   Dual.   Plur.

Imperativ. 2. ε, 3. ἐτω. ετων ἐτων. ετε ἐτωσαν og ὄντων
Aor. 1   ον   ἀτω. ατον ἀτων. ατε ἀτωσαν og ἀντων.

* 342.

Infin. Præs. og Fut. ειν. Aor. 2. εῖν. Aor. 1. ἄι. Perf. ἔναι.

Endelsen ειν oprindelig εν, (parox.) homerisk ἔμεναι eller apokopebet εμεν. Aor. 2 εῖν contr. af det ion. ἔειν (ell. ἔεν).

* 343.

Particip. Præs. og Fut. ων, οντα, ον. Aor. 2. ών, οῦντα, ὄν
οχτ. Aor. ἄς (f. αντς 88) ασα, αν. Perf. ώς, νῦν, ὥς.
I B. paa áw har Perf. part. ως (f. αώς) att. i Fem. ωσα.
Ex. ἔστως, f. ἔστωσα, n. ἔστως (f. ἔσαός).

II. i Passivo og Medio.

* 344. *Indic.* Hovedtempora og *Conjunctivus*.

S. μαι σαι *) ται. D. μεθον σθον σθην P. μεθα σθε νται.

Ind. Aflædede Temp. og *Optativus*.

S. μην σο *) το. D. μεθον σθον σθην. P. μεθα σθε ντο.

I Hovedtemp. 2 og 3 Dual. lige, i aflædede ulige (356).

Imperat. 2. σο, 3. σθω. σθον σθων. σθε σθωσαν og σθων.
i Aor. 1 m. αι áσθω. ασθον áσθων. ασθε áσθωσαν og
áσθων.

Infin. σθαι (i Perf. og Aor. 2 med. penultima betonet, 368).

Particip. μενος, η, ον, i Perf. μένος (parox.) hvilke Endelser i perf. og plusq. føjes umiddelbar til Verbets Mærke; bogstav (Ex. λέΑΤμαι), men ellers i Indic. 1 Pers. samt 3 plur. saae forved sig o, i de andre Pers. s. i Aor. 1 m. α.

i Conj. og Opt. de samme lange Vocaler og Diphthonger som i Activo. — i Imperat. og Inf. ε og i Part. o (undt. i Aor. 1 med. α). Ex. ΑΤ'ο-μαι, ΑΤ'ε-ται, ΑΤ'ω-μαι, ΑΤ'ε-σθαι, ΑΤό-μενος. s. Tabb.

* 345. *) 2den Persons sing. Endelser σαι og σο bruges blot i perf. og plusqps. (samtid i Verba paa μι), hvor de føies umiddelbar til Stammen. Ex. λέΑΤσαι, ξλέΑΤσο. Men i de andre Tempora bortfaldt (ionist 91) σ, og de tilbageblivende Endelser αι og ο blyve da (attisk og almindelig) contraherede med den forved σ gaaende, til Endelsen hørende, Vocal (dog ikke med Optativens οι og αι). Saaledes er Endelsen af 2 Sing. i Indic. og Imper. εσαι, εσο, ασο, Conj. ησαι, Opt. οισο, ionist: ε-αι, ε-ο (ευ), α-ο, — η-αι, — οι-ο. almind. contr. γ(ατ.ει)ου, ω, — γ. — οιο Nogle W. (βούλομαι, οίομαι, og fut. ὄφομαι) faae i Ind. 2 Pers. stedse ει, og fun i Conj. γ. Ex. βούλει, ξαν βούλγ.

* 346. Hvor Activum i Endelsen havde τ, faae Passivum i dets Sted σδ. Ex. Act. τον, την, τε, Pass. σδον, σδην, σδε. — Men da der i pers. og plusqps. af Verba liqvida og muta (510) kom en Consonant forved dette σδ (344), bortfaldt af disse 3 Consonanter σ (90). Ex. τετύφ-σδαι, τετύφδαι. Men i 3 plur. blev Haardheden af Consonanten forved νται og ντο undgaaet ved Omskrivning (ligesom i Latinen) med Verbets perf. particip. og 3 plur. af ειμι (er) i Præs. og Impf. Ex. τέτυφ-νται ved τετυμμένοι εισι, τέτυφ-ντο ved τετυμμένοι ησαν. Ligesaa i hele perf. Conj. og Optat. ved præs. Conj. og Opt. af ειμι s. Passivtabellen.

347. Ionist bruges for νται og ντο, selv efter en Vocal, og i V. pura αται og ατο, (Ex. δεδαίαται f. δέδαινται, τυπτοίατο f. τύπτοιντο), og altsaa i pers. og plusq. af V. impura ingen Omskrivning. Ex. τετύφαται τετύφατο. — Ligesaa bliver Endelsen ντο i impf. og aor. 2 ion. til έατο. Ex. ξβούλοντο, ξβούλέατο, ξμηχανάοντο -γέατο (det foreg. α bortfalden); og i V. pura 3 plur. af Perf. og Plusqps. paa ηνται og ηντο til έαται og έατο. Ex. φύγηνται οικέαται (af οικέω), ξέπηγηνται ξέπτέαται (af ξτάομαι).

348. Dual- og Pluralendelsen μεδον og μεδα hos Digterne ogsaa forlænget μεσδον og μεσδα.

* 349. I Optativ er Passivendelsen egentlig *ιμην*, *ιο*, *ιτο*, i præs. fut. og aor. 2 m. med foregaaende ο, i aor. 1 m. med σ, (*οίμην* og *αίμην*), men i perf. af rene Verba sammentrækken med den foregaaende Vocal (117, 118). Ex. af *τιμάω*, *τετιμήμην*, *τετιμήμην*, *ησο*, *ητο*, i urene V. omstrevet (346 Slutn.)

* 350. De passive Aorister have ganske særegent samme Endelser som Verba paa μι af εω (kun med η overalt istedetfor ε), eller som Impf. af ειμί (459), nemlig:

Ind. S. *ην*   *ης*   *η*. D. *ημεν* *ητον* *ητην*. P. *ημεν* *ητε* *ησαν*
(hom. εν).

Conj.- (εω)ῶ *ησ* *η* - *ωμεν* *ητον* *ητον*. - *ωμεν* *ητε* *ωσι*.

Opt. - *είην* *είης είη*. - s.pl. *είητον ειήτην*. - *είημεν είητε εεεν*.
ton. og att. sammentr. *εξμεν*, *εῖτε*.

Imperat.   *ηθι ήτω*   *ητον* *ητων*   *ητε ήτωσαν*.

Inf. *ηγαι* (hom. *ήμεναι*). Part. *εις* (f. *έντς*), *εῖσα*, *έν*, (88, 207).

Conjunctivets oprindelige ἐω i Vers ofte ειω.

Bed Elløeg af disse Endelser dannes nu Tempora af Stam-formen. Men da samme ofte tillige lider adskillige Forandringer, saa ville disse nu blive fremsatte for hvert Tempus især.

§. 29. Temporum Dannelse. *)

* 351. Ikke alle Arter af Verba have lige mange Tempora, og sjeldent har noget Verbum mere end een af de to Former, som benævnes eensdan (306). Ja man vil neppe finde et eneste, hvorfaf alle Tempusformer forekomme, (thi de nedenfor i Conjugationstabellerne fuldstændig gjennemførte staae blot som Paradigmer).

Dog fordi et Stammetempus mangler eller ikke forekommer, mangler derfor ikke altid (som i Latinen) de deraf

*) Med næst Nytte lører Begynderen tilligemed Dannelsen af hvert Tempus strax dets Conjugation i alle Modi gjennem alle Tabellerne, efter i Forveien at have gjort sig dets Endelser bekjendte af §. 28.

dannede Tempora, men disse følge i deres Dannelse Analogien af de øvrige Verba. Ex. ἀκούω har ikke fut. act. ἀκούσω, men dog aor. ή ἤκουσα. λείπω ikke perf. act. λέλειψα, men alligevel pf. pass. λέλειμμα.

* 352. Udenfor Indicativen dannes Tempora af de samme i Indicativen blot ved Endelsens Forandring (§. 28), og det enkelte Augments Vortkastelse (312). Ligeledes de andre Personer altid af den 1ste. Man behøver altsaa i Almindelighed blot at mærke sig Dannelsen af 1ste Person i Indic. af hvert Tempus, saaledes som nu her følger.

Af Præsens

bruges sædvanlig kun een Form, som kan være:

* 353. i nogle Verba den simple Præsensform, bestaaende af den blotte Ordstamme (308) med Endelsen ω i Act., ομαι i Pass. og Med. Ex. λύ-ω λύ-ομαι, λέγ-ω, γράφ-ω, βούλ-ομαι. — Hertil kan man og regne de B. der ere dannede af andre Taledele, som Stamme, med Endelerne áω, éω, óω, εύω, áξω, íξω, úω. Ex. af Subst. πλοῦτος (Rigdom) πλευτέω (er rig), πλευτίζω (gjør rig). af Adj. δῆλος (cabenbar) δηλώω (gjør cab.).

* 354. i andre den udvidede Præsensform (309), hvis Stamme har fået enten forlænget Vocal (saas. α forlænget til αι; ει; η, ε og ι til ει, υ til ευ), eller et Indskud efter sig (310), undertiden begge Dele, og Reduplication af Verbets første Conson. med i foran Verbet. Ex. αἴρω, τίκω, λείπω, φθείρω, φεύγω, (af St. αρ, τακ, λιπ, φθερ, φυγ). τύπτω, τέμ-τω, ἀγ-νύω, ἀμαρτ-άνω, εὑρ-ίσκω (før τύπω, τέμω, ἀγω, ἀμάρτω, εὑρω). φαινω, βαινω (f. Φένω, Βάω). δι-δρά-σκω, ιι-μνή-σκω (af δράω, μνάω).

* 355. Kun sjeldent have **V.** med udvidet Præsens-form beholdt Stamformen tillige, saasom *ἐλαύω* ogsaa *ἐλάω*, *γηράσκω* ogs. *γηράω*, *θιγγάνω* og *θίγω*, *κελεύω* og *κέλομαι*. Men da de fleste Tempora i udvidede **V.** dannes af Stamformen (353), maa en saadan, selv hvor den ikke er brugelig, for Etymologiens Skyld antages, og kaldes da Verbets Thema. Ex. *λείπω*, Th. *λίπ-ω*, hvs. aor. 2 *ἔλιπορ*. *βαίρω*, Th. *βάω*, hvs. fut. *βήσομαι*.

* 356. Stamformens Vocal har ofte faaet en anden Omlyd baade i Dialekterne og i visse Tempora, saas. for ε ion. og i Aor. 2 α, og i Perf. ο. Ex. *τρέπω*, ion. *τράπω*, aor. 2. *ἔτραπον*, pf. *τέτροφα*. *τέμνω*, *ἔταμον*, *τέτομα*. Ligeledes i Udvidelser, Ex. *τέκω* *τίκτω*, *θράω* *θρήσκω*.

* 357.

Imperfectum

dannes af den brugelige (simple eller udvidede) Præsens-form blot ved Forandring af Endelsen ω til ον i Act. ομαι til ομην i Pass. og Med. (307), med behørigt Augment foran (§. 27). Ex. *λύω* *ἔλυον*, *λύομαι* *ἔλυόμην*, *λείπω* *ἔλειπον*, *ἔλειπόμην*. *τύπτω* *ἔτυπτον*. *αιρέω* *ὔρεον*, *ὔρεόμην*.

* 358. Udenfor Indicativen er Impf. ikke forskelligt fra Præsens, fordi Endelsen er den samme og Augmentet bortkastet, (ligesom de og i Latinen ere eens i Inf. og Particip.)

Om det ion. Impf. paa εσκον og εσκόμην s. nedens. 367.

* 359. Aoristus 2 (secundus) act. & med.

forekommer kun i endel af de Verba, hvis brugelige Præsens-form var den udvidede (354), og dannes da af den ubrugelige og Fortere Stamform (355) ved samme Endelser og Augment, som Imperfectet af den brugelige (357). Err.

Præs.	Impers.	Stamform	Aor. 2 act.	Aor. 2 med.
λείπω	ἔλειπον	(λίπω)	ἔλιπον	ἔλιπόμην
φεύγω	ἔφευγον	(φύγω)	ἔφυγον	ἔφυγόμην
εὐρίσκω	εὕρισκον	(εῦρω)	εὗρον	εὔρόμην
λαμβάνω	ἔλαμβανον	(λέβω)	ἔλαβον	ἔλαβόμην
αιρέω	ὔρεον (εν)	(ἔλω)	εἴλον	εἰλόμην.

Saaledes er i Aor. 2 den brugelige Form *s* forfortet til *s*, eller, naar det kom af *e*, ligesom dette (356) til *a*, Ex. κτείνω af κτένω, ἔκτανον. Fremdeles *eu* til *u*, *ai* og *η* til *a* (354); og hvad der var indskudt efter Mærk bogstavet (509, 554) er hørtfalden.

360. Derimod flettes aor. 2 act. og med., og bruges kun aor. 1,

a) i de *V.* med blot simpel Præsensform (355), hvor aor. 2 ikke kunde blive forskellig fra Imperf., eller saae Omlyd (356). Ex. λύω, impf. ἔλυον, a. 1 ἔλυσα. λέγω, ἔλεγον, ἔλεξα.

b) i *V. pura* (353) undtagen nogle saa paa *éw*, hvor aor. 2 dannedes af en Stf. paa ureent *ω*. Ex. κτυπέω, (af κτύπω) ἔκτυπον. Ligeledes savnes a. 2 i de paa *ísw*, *úvw* o. fl. som ei have anden Stf.

c) selv i nogle *V.* med forlænget Vocal, især paa *vw* og *gw* (310, b), endstjort de dog havde kortere Stf. og deraf aor. 2 pass. paa *ηv*. Ex. φαίνω, σπείρω, a. 2 p. ἔφάνην, ἐσπάρην, i act. fun a. 1 ἔφηνα, ἔσπειρα.

361. Nogle *V.* have begge Aorister, dog ikke gjerne lige meget eller ligedan brugte (360). Ex. πέρδω a. 1 ἔπερσα og 2 ἔπερσον (95). λείπω, ἔλιπον, først senere a. 1 ἔλειψα. derimod ἀγγέλω a. 1 ἄγγειλα, fun hos Digerne 2 ἄγγελον. βαίνω (træder) a. 2 ἔβην trædte, a. 1 ἔβησα Iod træde.

362. Sædskillige *V.* paa *ω* (ubvidede af Stf. paa *áw*, *ów*, *úw*) er aor. 2 dannet af Formen paa *ui* (s. ned. 450 c.) Ex. βαίνω, (af βάω, βῆμι) ἔβην. βιόω, (af βίωμι) ἔβίων. γιγνώσκω, (af γνώω, γνῶμι) ἔγγων. φύω (φῦμι) ἔφυν.

363. Da Aor. 2 maaske slet ikke er dannet af noget forud eksisterende Præsens (s. Num. nederst paa S. 86), saa gives der adskillige Aoristi 2di, hvortil der selv af Stamformen ikke har dan-

net sig noget brugeligt Præsens, hvis Mangel dertil erstattes ved et andet Verbum af samme Bemærkelse. Saadan ere		
εἶδον og οἶδον (sæde). — εἶπω (video) — bruges οἶστω (seer).		
εἶπον og a. 1 εἶπα (sagde). — ἔπω (Subst. ἔπος) — φημί, λέγω.		
ηλυθον og ηλθον (kom.). — ἐλεύθω, ἐλθω — ἐρχομαι.		
εἶλον (tog). — ἐλω — αἴρω.		
ἔδραμον (løb). — δρέμω (356) — τρέχω.		
ἔφαγον (aad, spiste). — φάγω — ἐσθίω		
ῆνεγκον og 1. -χα (førte). — ἐνέκω, -γκω — φέρω.		

Anm. εἶπον beholder sit Augment εἰ også udenfor Indic.

364. Undertiden ere 1ste og 2den Aorists Endelser forvexlede, saa at f. Gr. εἶπον også med 1ste Aor. Endelse hedder εἶπα (363), og omvendt aor. 1 ἦνεγχα også ἦνεγκον. Ligesaa har aor. 2 ἔπεσον, for ἔπεσα (af πέτω, brug. πίπτω) altid til aor. 1 mi Mærek bogstav σ faaet aor. 2di Endelse ov. Saaledes og hos Hom. ξου (af ίχω, brug. ιχνέομαι), og 3 Pers. med. δύσετο, ἐβήσετο (af δύω og βάω, brug. βαίνω).

365. Hertil kunne og hensører de homeriske Imperativer med σ foran aor. 2 Endelse: οἴσε (af οἴω brug. φέρω), ἄξετε plur. (af ἄγω), og i Med. δύσεο, βήσεο, λέξεο ell. λέξο, ὅρσεο ell. ὅρσο, og δέξο (af δύω, βαίνω, λέγω, οἴω, δέχομαι), hvilket andre ansee for sut. imperat. men som ellers ikke forekommer.

366. Om den homeriske Reduplication i Aor. 2. f. ovenf. 322 og 332. Gr. πλήσσω (Stf. πλήγω) πέπληγον. φράζω (φράδω) πέφραδον. λαμβάνω (λάβω) a. 2 inf. m. λελαβέσθαι.

367. Baade af Imperf. og Aor. 2 gives der en ionisk Form vaa εσχον i aet. og εσχόμην i med. mest uden Augment, som har iterativ eller frequentativ Betydning, d. e. tilkjendegiver en jevnlig Gjentagelse af Handlingen, saavel den vedvarende (i imps.) som den momentane (i aor. 2). Gr. Homer siger, at Penelope opløste bestandig (ἀλλύεσκε) om Matten, hvad hun havde været om Dagen. Og Herodot 4, 130: at Pererne, saa ofte nogle Faar blevne tilbage, hvergang toge dem (λάβεσκον οι Πέρσαι); hvorimod ἀνέλυε og ἔλαβο blot vilde have betydet opløste, toge. — (Homer har og φάνεσκε intrans. for a. 2 pass. ἐφάνη). — En lignende Form har

Hom. paa $\alpha\sigma\kappa\omega$, (som af et Præsens paa $\alpha\omega$), og paa $\sigma\alpha\kappa\omega$, dannet af aor. 1 paa $\sigma\alpha$ (sm. 364). Ex. $\dot{\gamma}\iota\pi\tau\alpha\kappa\omega$ af $\dot{\gamma}\iota\pi\tau\omega$, fastede bestandig. $\sigma\pi\epsilon\sigma\alpha\kappa\omega$, af $\sigma\pi\epsilon\nu\delta\omega$, a. 1 $\dot{\epsilon}\sigma\pi\epsilon\sigma\alpha$, ofrede sædvanlig.

* 368. Aor. 2 har samme Endelser, som impf. (359), altsaa udenfor Indicativen som præsens, dog med den forskjel, at Endelsen i aor. 2 inf. act. og med. samt imper. med. og part. act. er accentueret (342, 343). Ex. af $\tau\acute{u}\pi\tau\omega$
præs. inf. a. $\tau\acute{u}\pi\tau\epsilon\iota\upsilon$, p. $\tau\acute{u}\pi\tau\epsilon\sigma\alpha\iota\omega$. part. a. $\tau\acute{u}\pi\tau\omega\upsilon$, $\upsilon\sigma\alpha$, ov.
aor. 2 — $\tau\upsilon\pi\epsilon\iota\upsilon$, — $\tau\upsilon\pi\epsilon\sigma\alpha\iota\omega$. — — $\tau\upsilon\pi\omega\upsilon$, $\tilde{\sigma}\sigma\alpha$, óv.
Eigel. præs. imperat. m. $\tau\acute{u}\pi\tau\omega\upsilon$, aor. 2 $\tau\upsilon\pi\omega\upsilon$, dog paroxyst. naat en Præpos. hestes foran. Ex. $\dot{\epsilon}\pi\pi\lambda\acute{a}\dot{\omega}\omega\upsilon$.

369. Num. Ogsaa de fem Imperativer $\epsilon\iota\pi\acute{e}$, $\dot{\epsilon}\lambda\dot{\alpha}\dot{\beta}\acute{e}$, $\epsilon\dot{\nu}\dot{\gamma}\acute{e}$, $\dot{\iota}\dot{\delta}\acute{e}$, $\lambda\alpha\beta\acute{e}$ blive fordet mest oxytonerede. Men ere de sammensatte med en Præposition, falder Accenten paa samme. Ex. $\dot{\epsilon}\xi\epsilon\lambda\dot{\beta}\acute{e}$.

* 370. Da den passivformede aor. 2 paa $\acute{\o}\mu\eta\eta$ oftere har reflexiv eller activ, end reen passiv bemærkelse, saa henføres den under Medium, hvorimod der for det passive Begreb bruges en særegen aor. 2 Form paa $\eta\eta$, ligeledes dannet af den kortere Stamform. s. nedenf. 418. Ex. $\varphi\acute{a}\iota\omega$ (af $\varphi\acute{a}\omega$) $\dot{\epsilon}\varphi\acute{a}\iota\eta\eta$. $\kappa\acute{\rho}\pi\pi\tau\omega$ (af $\kappa\acute{\rho}\nu\beta\omega$) $\dot{\epsilon}\kappa\acute{\rho}\nu\beta\eta\eta$.

* 371. Futurum (1) act. og med.

har i de Verba pura og muta, hvis brugelige Præsens ikke var udvidet ved Indskud (det Modsatte s. 377), dannet sig af samme blot ved at indskyde et σ forved Endelserne ω og $\omega\mu\alpha\iota$. Ex. $\lambda\acute{\nu}\omega$: s. $\lambda\acute{\nu}\omega\sigma$ act. $\lambda\acute{\nu}\omega\mu\alpha\iota$ med. hvorhos man mærkes, at

* 372. i V. muta forenes med Futurmærket σ et foregaaende Læbebogstav til ψ , et Ganebogstav til ξ , men et Tungebogstav bortsalder (83). Ex. $\beta\acute{\lambda}\acute{\epsilon}\pi\omega$ $\beta\acute{\lambda}\acute{\epsilon}\psi\omega$. $\gamma\acute{\rho}\acute{\alpha}\acute{\rho}\omega$

γράψω. λέγω λέξω. πλήθω πλήσω. ὄνειδίζω -δίσω. Οg
gaaer der ν foran Tungebogstavet, forholdes dermed efter 88.
Ex. σπένδω, (σπένδσω) σπείσω. πάσχω, (αf πένθω) πείσομαι.

* 373. i V. pura forlænges gjerne foran Futurets σ
α til η. Ex. τιμάω τιμήσω, βούω βοήσομαι. Men næst efter
et ε, ι, ρ til langt α. Ex. ξάω ξάσω, μειδάω -ιάσω, Φωράω
-ράσω. og ligel. ακροάσομαι. Kun ξράω har ξρήσω.

ε til η. Ex. φιλέω, φιλήσω. Men til ευ (af εF, 35, 12) i de
sel V. ξέω, πνέω, πλέω, θέω, νέω, γέω. fut. ξεύσω, πνεύσω,
de øvrige med. -εύσομαι.

ο til ω, ι til ι, υ til υ. Ex. δηλόω -ώσω, τίω τίσω, λύω
λύσω.

Dog i adskillige beholdes den Forte Vocal. Ex.
γελάω -άσομαι, καλέω καλέσω, ἐμέω ἐμέσω, ἀρόω ἀρόσω.
I andre vækler deri Brugen: Ex. αἰνέω -έσω og (hom.) ήσω.
— Diphthongerne blive uforandrede, undtagen at καίω og
κλαίω have -αύσω (af κάω, κλάω, digammerede -άFω 35).

374. Num. 1. Af de rene V. udfaldt undertiden (ionisk)
Futuremærket σ, dog mest kun efter kort α, ε, ο, som da attist contras-
heredes med Endelsens paafølgende Vocal. Ex. ξεύσω hom. ξεύω
(91). ἐρύουσι 3 pl. hom. — καλέω, f. καλέσω, καλῶ, med. καλοῦ-
μαι. τελέω f. iοη. τελέω, att. τελῶ. ἐρέω ἐρῶ (317). ἀμφιέννυμε
(af -έω) ἀμφιέσω og ἀμφιῶ. ὅλλυμι (όλέω) ολέσω og ολῶ; πι.
ολοῦμαι. ἐλέω f. ἐλῶ. βιβάω, βιβῶ. σκεδάννυμι (-δάω) -δάσω
og -δῶ. τελειώτελειοῦμαι. ὅμνυμι (όμόω) ὅμοῦμαι.

375. Num. 2. Verba paa ζω, σσω att. ττω dannede
Futureum

enten paa ξω (af Stf. paa γω og χω, sum og er kjendelig
i Nomina). Ex. σφάζω ell. σφάττω, f. -άξω (af σφάγω hvs. Subst.
σφαγή). πράσσω att. ττω, f. -ξω (af πράγω S. πρᾶγμα). τενάξω
og -χω, f. ξω.

eller paa σω (af Ἐτf. παν δω, τω eller τεcent ω). Ex. Φράξω f. Φράσω (af φράδω, aor. οἱ φραδον). λίσσομαι, λίσσομαι (af λίτομαι). κτίσω, -ισω (af κτίω, Part. κτίμενος). πλάσσω πλάσω (af πλάνω). σώσω, σώσω (af σαύω hom.).

eller paa γξω (af Ἐτf. παν γγω). Ex. πλάξω πλάγξω, κλάξω -άγξω, σαλπίσω -ίγξω (ligesom Nomina πλαγκτός, κλαγγή σαλπίγξ).

Dog vælter heri undertiden Brugen. Ex. ἀγπάξω f. ἄσω og -άξω. κομίσω, -ισω, dor. ίξω. σαλπίσω hos Sildigere ogsaa -ισω.

376. Num. 3. Men B. paa ίξω med Fut. paa ισω dannet dette og undertiden att. (som af ιέω) παα ω̄ og ιουμαι (ion. ιεῦμαι), ligesom i 374. Ex. κομίσω. -ισω, att. κομιω̄ οg κομιοῦμαι. τειχίσω, fut. 3 Pers. τειχιεῖ. Inf. τειχιεῖν. βαδίσω, βαδιεῖται. ὥγωνιζομαι, ἥγωνιεῖσθαι.

* 377. Men var af V. pura og muta den brugelige Præsensform (møds. 371) udvidet ved Indskud efter Mærkebogstavet, da dannedes Futuret af Stamformen, undertiden med forlænget Vocal. Ex. τίντω (af τέκω) τέξω οg τέξομαι. ἔννυώ (af έω) έσω. δάκρω (δάκω, δήκω) δήξομαι. λαυθάρω (λάθω, λήθω) λήσω. — Og var nu denne Stamform reen, da forlængedes dens Mærkevocal efter 373. Ex. βαίρω (af βάω) βήσομαι. μιμηήσκω (μνάω) μνήσω. διδράσκω (δράω) δρᾶσομαι. Var den derimod ureen, udvivededes den ofte først med reen Endelse άω eller έω (ligesom i 378). Ex. ἀμαρτάνω (af ἀμάρτω, -τάω) ἀμαρτήσω. μανθάνω (μάθω, μαθέω) μαθήσομαι. εύρίσκω (εῦρω, εύρέω) εύρήσω.

378. Øste er Futuret dannet af et ubrugeligt Præsens med reen Endelse έω, hvoraf der οg virkelig findes Levninger i den ioniske Dialekt (310, c. Num.) Ex. βόσκω, βοσκήσω (af βοσκέω). ἐδέλω, -λήσω (af -λέω). βούλομαι, βολήσομαι. δέω οg δέομαι, (af δεέω) δεήσω οg δεήσομαι. ἐδόμαι, (af ἐδέομαι) ἐδοῦμαι. οἰχομαι, (ion. οιχέομαι) οἰχήσομαι. μάχομαι, (ion. μαχέομαι) μαχέσομαι, att. μαχοῦμαι (374). κλαίω, κλαιήσω.

379. Undertiden har Fut. endog beholdt sit Mærkebogstav σ og dog tillige efter samme tiltaget Endelsen έομαι (ion. for έσομαι, 91), att. contr. οῦμαι (dor. εῦμαι), ligesom i 374, 376, 380. Ex. πίπτω (synk. f. πιπέτω af πέτω) f. ion. πεσόμαι, att. πεσοῦμαι. κλαίω, κλαύσομαι og κλαυσοῦμαι. πνίγω, πνίξομαι og -ξοῦμαι. βαίνω (377) βήσομαι og dor. βασεῦμαι. — Døgsaa i Act. dor. τυφῶ, εῖς, εῖ, for τύφω.

380. Men i V. liqvida. dannes Fut. act. og med. af den Forteste Stamform, der da ionisk blot udvidedes ved den rene Endelse ἐω og έομαι, uden mellemkomnende Futur-mærke σ (91), men attisk og sædvanlig contraheret til ώ og οῦμαι (ion. og dor. εῦμαι). Ex.

βάλλω (Stf. βάλω) fut. ion. βαλέω, att. contr. βαλῶ, βαλοῦμαι τέμιτω (— τέμω) — τεμέω — τεμῶ, τεμοῦμαι φαίνω (— φᾶνω) — φανέω — φαρῶ, φανοῦμαι σπείρω (— σπέρω) — σπερέω — σπερῶ, -ροῦμαι. Ligel. σέλλω, σέλῶ. μένω, μενῶ. νέμω, νεμῶ. αἴρω, ἀρῶ. Dette ion. og contracte Futur er saaledes det samme, som i №. 374 og 376 fandt Sted ved adskillige andre Verba, skjønt det af ældre Grammatikere et falbet Fut. 2dum og opstilt som saadant i det almindelige Paradigma (ventelig for at have ogsaa i Act. og Med. en Form, som kunde svare mod Fut. 2 pass. paa έσομαι hvorom s. nedenf. 385).

381. Num. 1. I nogle faa V. liqvida paa λω og ρω haves en ældre æolisk Futurform med indskudt σ ligesom i V. muta (371). Ex. κέλλω κέλτω, ἄρω ἄρτω, ὅργυμι (af ὅρω) ὅρτω, κείρω κέρτω. En anden Sag er det med φθάνω, der af Stf. φθάώ altid har f. φθάτω.

382. Num. 2. Af πίνω (πιώ, πιέω) hedder Fut. πιοῦμαι allerede hos Hom. πίομαι. Ligel. har έστιω (af ἔδω) έδομαι for έδοῦμαι (378), og senere φάγομαι (af Stf. φίγω). Elgnende ere hos Hom. Præsentia βέομαι ell. βείομαι už νέομαι med Futur-betydning.

383. Nogle faa Futura have (ligesom aor. 2 §. 363) ingen brugelig Præsensform, og henføres deraf til et andet Verbum af samme Bemærkelse, saasom οἴσω (af ἄτι. οἴω) til φέρω. ὄφομαι (af ὅπω, ὅπτω) til ὄράω. ἐλεύσομαι (af ἐλεύθω) til ἔρχομαι (363). πείσομαι (af πένθω 88) til πάσχω. δραμοῦμαι (af δράμω 380) til τρέχω (§. 365). ἐρέω, ἐρῶ (374) til εἶπον (363).

384. En Mængde active Verba paa ω have slet intet fut. act. men kun Futurets Medialform paa σομαι eller οῦμαι i Activfutus rets Bemærkelse (liig lat. perf. i audeo, ausus sum, gaudeo, gavisus sum). Saadanne ere:

ἀκούω, ἀκέσομαι, ἁρετ.	λαγχάνω, λήξομαι, faaer ved kod.
ἀπολαύω, -άυσομαι, πῦρετ.	λαμβάνω, λήψομαι (377), tager.
βιόω, βιώσομαι, lever.	μανθάνω, μαθήσομαι (377), lærer.
γηράω ωg -άσκω, -άσομαι, ældes.	δαρθάνω, δαρθήσομαι, syver.
γιγνώσκω (γνώω) γνώσομαι, ξῆns	ομνυμι, θμέμαι (374), sværger.
δέρ.	ὄράω, ὄψομαι (385), seer.
δάκνω (377) δήξομαι, bider.	οἰμώζω, οἰμώξομαι, hylter.
δεῖδω, δείσομαι, frugter.	παίζω, παιξομαι, leger.
διδράσκω, δράσομαι, flugter.	πάσχω, πείσομαι (385), lidet.
δινήσκω, διανῆμαι (380), doer.	πίπτω, πεσθμαι (379), falder.
δρώσκω ωg δορέω (metath. af δορ πνίγω, -ίξομαι, kvæler.	
υg δρό) διρέμαι (374), springer.	σκώπτω, -ώψομαι, skjæmter.
δηρεύω, -εύσομαι, jager.	τρέχω, θρέξομαι (79) og δραμῆμαι
δέω, νέω, πλέω, ὁέω, -έύσομαι 373.	(383), løber.
løber, svømmere, seiler, flyder.	τρώγω, -ώξομαι, gnaver.
κάμνω, καμῆμαι, bliver træt.	Φεύγω, Φεύξομαι, flyer.

Endeel andre have begge Futurformer, baade den active, og den mediale i activ eller neutral Bemærkelse. Ex. ἀγνοέω, f. -ήσω ωg -ήσομαι. ligel. ἔδω, ἀμαρτάνω (377), ἀπαντάω, βαδίζω (f. m. βαδιοῦμαι 376), βοάω, γελάω, διώχω, διαυμάζω, διηράω, κλαίω (378, 379), πηδάω, ποδέω, σιγάω, τίκτω (377), κωρέω.

Unn. Øgsaa haves Fut. med. redupliceret, ligesom paulopostfut. (427), i κεκράξομαι af κράξω (373) og τεθνήξομαι (af θνήσκω), uidentvist dannede af Perf. med Præf. Bemærk. κέκραγα og τέθνηκα (304).

* 385. Fut. med. bruges vel undertiden passivisk; men da det som oftest faaer activ eller reflexiv Betydning (§. 384), er det passive futurbegreb gjerne udtrykt ved formerne paa -θήσομαι og -ήσομαι, (ligesom de passive Aoris står ved formerne paa θην og ην) hvorom s. nedenf. 418. Ex. ἀκούω ἡρετ, ἀκούσομαι θέλεται ἡρετ, ἀκονθήσομαι θέλεται ἡρετ.

* 386. Aoristus 1 (primus) act. og med.

har samme Mærkebogstav og forudgaaende Forandringer som fut. 1, og kan derfor, naar dette endtes paa σω (ξω, ψω) og σομαι (ξομαι, ψομαι), d. e. i V. pura og muta (371), dannes deraf, blot ved efter Mærkebogstavet σ at forandre Endelsen i Act. til α, i Med. til αμην, samt foran Verbet antage det behørige Augment (§. 27). Ex. af λύω: λύσω ἔλυσα, λύσομαι ἔλυσάμην. ἄγω, f. ἄξω, aor. ἥξει, ἥξάμην. τύπτω, τύψω (372), ἐτυψα, ἐτυψάμην. τιμάω, τιμήσω (373), ἐτίμησα. μιμησώ, μηγώ (377), ἐμηγσα.

387. Num. 1. Selv hvor fut. act. ikke bruges (384), haves dog ofte aor. 1 act., dannet af den Form, som hiint efter Reglen skulde have (351). Ex. ἀκούω, ἀκύσομαι, ἕκουσα. ὅμνυμι ὁμοῦσαι (374), ὥμοσα. — Hvor aor. 2 er brugelig, forekommer sjeldent aor. 1 (360, 361). Derimod i V. pura er denne næsten ene brugt (360 b.)

388. Num. 2. I V. paa εύω, eller de paa ξω som udvides til εύω (373), bortfalder undertiden hos Homer (ventelig som i daglig Tale) Aoristmærket σ (jvf. 374). Ex. σεύω ἔσσενα. ἀλεύω og ἀλέομαι, ἀλευάμην og ἀλεάμην. χέω f. χεύσω, ἔχεα og ἔχενα. Egeledes har χαῖω (af χάω) ἔχηα og ἔχεια hos Hom.

* 389. Men i V. liquida dannedes aor. 1, ligesom Futuret (380), af den forte Stamform uden Indskud af noget σ, ved at føje Endelsen α i act. og αμην i med. til Stammen, men tillige forlænge dens Vocal

u til *η*, eller undertiden (paa ñorist *Biis*) til *ᾱ*. Ex. *ψάλλω*
f. *ψαλῶ*, aor. *ἔψηλα*. *σημαίνω*, -*αρῶ*, *ἐσήμηνα* og
-μᾶνα, *καθαίρω*, -*αρῶ*, *ἐκάθηρα* (ogs. -*αρα*). Rigtigst
 uden i subser. fordi det kommer af *Stamvoc.* *α*, ikke af *αι*.
ε til *ει*. Ex. *στέλλω*, f. *στελῶ*, a. 1 *ἔστειλα*. *νέμω* *ἔνειμα*.
μένω *ἔμεινα*. *σπείρω* (af *Stf.* *σπέρω*) *ἔσπειρα*.
ῖ, *ῡ*, til langt *ι*, *ῡ*. Ex. *κρίνω*, *κρινῶ*, *ἐκρῖνα*. *ἀμύνω*
ῆμυνα.

390. *Ann. 1.* Nogle paa *λω* og *ρω* have i det gamle Digtersprog, ligesom *Συτ.* (381) ogsaa *Aor. 1* dannet ved *σ*. Ex. *κέλλω*,
ἐκελσα. *κείω*, *ἐκερσα*. *ἄρω* *ἥρσα*.

391. *Ann. 2.* De V. *liquida*, som have aor. 2 act. og med.
 have ikke gjerne aor. 1, uden i Pass. og omvendt de, som have aor.
 1, som oftest ikke a. 2, uden i Pass. Ex. *τέμνω*, *ἔταμον*, ingen
 a. 1, uden pass. *ἐτμήθην*. *βάλλω*, *ἔβαλον*, *ἐβλήθην*. *Φαίνω*,
 ingen a. 2 uden p. *ἐφάνην*. *σπείρω*, *ἔσπειρα*, *ἐσπάρην* (360, c).

392. De ubrugelige Stamformer *ἐπω* og *ἐνέγκω* brug. *Φέρω*,
 (363) danne deres aor. 1 allevegne blot ved Endelsen, uden *σ* (364):
ἕπα og *ἥνεγκα*, ion. *ἥνεικα*.

393. De tre Stff. *ἴω*, *ἵέω*, *δόω*, brug. *ἵημι*, *τίθημι*, *δίδωμι*,
 have i *Aor. 1* istedetfor *σ* Perfectmærket *κ:* *ἥκα*, *ἔδηκα*, *ἔδωκα*.

* 394. Da den passivformede *Aor. 1* paa *άμην* næsten
 altid *) har reflexiv eller activ *Gemærkelse*, og desaarsag (lige:
 som aor. 2 paa *όμητ*, 370) hensøres under Medium, saa har
 Sproget til at udtrykke det egentlige Passivbegreb af Noristen
 en egen Form for aor. 1 paa *Ὥην*, ligesom for Aor. 2 paa
ἢην, hvorom nærmere nedensfor 418. Ex. *παίνω* lader opføre,
 standser (transit.) a. 1 m. *ἐπανσάμην* opførte, standede
 (intransit.) a. 1 p. *ἐπανθῆν* ell. *ἐπανσθῆν* blev standset.

*) Nogle saa Gange bruges hos Digterne a. 1 m. paa *άμην*
 passivist.

* 395. Perfectum og Plusqpf. Activi

afskille sig kun i Indicativo, og det ved Endelserne (336). Men de have hver tvende former, som fornemmelig adskilles ved Mærkebogstavet, der kun er særegent for perf. og plusp. 1 (306).

396. Num. Sædvanlig er kun den ene af disse former brugelig (306). Begge forekomme de fornemmelig kun i de V. som foruden deres transitiv betydning ogsaa kunne faae en intransitiv, for hvilken da perf. 2 er den almindeligste og det i Præsens betydning (§. 304 og 305). Ex. *πειθω* overtaler, pf. 1 *πέπεικα* har overtalt, pf. 2 *πέποιδα* er overtalt σ : stoler paa.

* 397. Den 1ste eller skarpere markerede form, Perf. 1 og Plusqpf. 1, dannes af samme Præsensform, som Fut. 1 (371, 377), — i V. liqv. af Stamformen — ved at forandre Endelsen ω , i Perf. til α , i Plusq. til *eiv*, og foran samme indskyde Bogstavet χ , — foran hvilket da, som forved σ i Fut. Vocalen gjerne forlængedes (373), og Dungebogstaver bortfaldt (372) — men hvor Fut. havde ξ eller ψ (372), Præsensmærket altsaa var et *Gane-* eller *Læbebogstav*, blev dette adspireret til χ og φ , uden Indstød af κ . Det behørige Augment tiltages foran Verbet (313-317, 323 330.) Ex.

V. pura : <i>λύω</i> ,	fut. <i>λύσω</i> ,	pf. 1. <i>λέλυκα</i> ,	plqvp. <i>ἐλελύκειν</i>
— <i>τιμάω</i> — <i>τιμήσω</i> — <i>τετίμηκα</i> — <i>ἐτετιμήκειν</i>			
— <i>ἀμαρτάνω</i> — <i>-ρτήσω</i> — <i>ἡμάρτηκα</i> — <i>ἡμαρτήκειν</i>			
V. liqv. <i>ψάλλω</i> — <i>ψαλῶ</i> — <i>ἔψαλκα</i> — <i>ἐψάλκειν</i>			
— <i>φείνω</i> — <i>φανῶ</i> — <i>πέφαγκα</i> — <i>ἐπεφάγκειν</i>			
V. muta : <i>πείθω</i> — <i>πείσω</i> — <i>πέπεικα</i> — <i>ἐπεπείκειν</i>			
— <i>τύπτω</i> — <i>τύψω</i> — <i>τέτυφα</i> — <i>ἐτετύφειν</i>			
— <i>πράσσω</i> — <i>πράξω</i> — <i>πέπραχα</i> — <i>ἐπεπράχειν</i>			

* 398. a) Nogle V. muta forandre i pf. 1 (ligesom i pf. 2, 404) Stammens ϵ til $\circ$. Saaledes *χλέπτω* *χέκλοφα*, *τρέπω* og *τρέφω* begge *τέτροφα* (*ττίσητ* og *τέτραφα*), *στρέφω* *ἔσφοφα*, *πέμπω* *πέπομ-*

Φα. λέγω εἰλοχα (317) og φέρω αἱ ἐνέγκω εἰ. ἐνέκω ἐν-ήνοχα.
 Ligel. α til o i λαγχάνω (λάχω) λέλογχα, og o indskudt i ογω, ήχα, άγ-ήοχα. έσθιω (af έδω) έδ-ήδοκα. — Σ Analogie henvied strives Præsentis ει med o i pf. δέδοικα af δείδω.

* 399. b) Σ V. liqvida af to Stavelser paa λω og ρω bliver i pf. 1 Stammens ε till α (ligesom i aor. 2. 336). Ex. στέλλω έσταλκα. σπείρω (af σπέρω) έσπαρκα. — Men i βάλλω samt Ζ. paa μω dannes pf. 1 af udvidede Stif. paa έω (liges. fut. contr. 380). Ex. βάλλω (βαλ-έω) βέβ-ληκα (synkoperet 123). νέμω (νεμ-έω) νενέμηκα. τέμνω (τεμ-έω) τέτ-μηκα (123). Saaledes og μένω μεμένηκα, thi af de andre paa νω bliver foran Perfectendelsen xx Mørkeb. ν enten til γ (85) eller bortkastet. Ex. φαίνω (Stf. Φάνω) πέφαγκα. κρίνω κέκρι-κα. Dg ligesaa τείνω (af τάω) τέτακα. κτείνω (af κτάω) pf. p. έκταμαι.

400. c) Σ Ζ. paa έω vaekler i pf. 1 (ligesom i fut. 373) Brugen imellem ε og η, saa at pf. undertiden endog har det ε forlænget til η, der i fut. og aor. 1 forblev fort. Ex. καλέω, καλέσω (καλῶ, 374), έκάλεσα, pf. κέκ-ληκα (125). Dgsaa omvendt. Ex. δέω, δήσω, δέδεκα.

401. Σ det homeriske Sprøg udfalder af pf. part. paa ηκώς undertiden xx. Ex. θνήσκω (Stf. θνάω) τεθνηκώς, τεθνηώς, οғ-ιοն. og att. τεθνεώς. κάμιω (κάμω 399) κεκμηώς. βαρέω, βεβαρηώς. (τλάω) τετληώς. (ligesom pf. 2 §. 407). — Men de 3 Ζ. θνήσκω, βαίνω, ίσημι (af θνάω, βάω, σάω) bruge i 3 plur. samt Particip gjerne pf. 2 paa άσι (af άσσι) og αώς (407), og denne samme i Indic. dual. og plur. samt Inf. Opt. og Imperat. ana- logt med Præs. af Ζ. paa ημι af άω (see ίσημι i 452). saasom:

Ind. τέθναμεν, βέβαμεν, έσχμεν o. s. v. 2 Pers. έσατε (ion. έτέσατε).
 ligesom γέγαμεν (af γέγασα), μέμαμεν, μέματον (af μέμασα) §. 407.

Inf. τεθνάνται, βεβάνται, έσάνται, hom. -άμεναι og -άμεν (342).

Opt. τεθναίην, έσταιην. — Imperat. τεθναστι, έσαστι.

Dgsaa Conj. έσω. samt (af βάω) hom. 3 pl. βεβώσι.

Ligel. Plusq. Ind. 3 pl. τέθνασαν, βέβασαν, έσασαν, hom.

Saaledes og af pf. οίδα (for είδε). Inf. ειδέναι. Opt. ειδείην (efter τιθημι 452). Imperat. ίσαι (for ίδσι).

* 402. Den 2den eller blødere Form, Perf. 2 og Plusqpf. 2, har, ligesom de andre tempora secunda, intet særregent Mærkeregistret, men føjer blot de samme Endelser *α* og *eiv* umiddelbar til Stammen, og tiltager det behørigte Augment (§. 27). Ex. *τύπτω* (Stf. *τύπ-ω*), *τέ-τυπτ-α*, *ἐτε-*
τύπ-ειν. ὅζω (Stf. *ὅδ-ω*), *ὅδ-ωδα* (330). *δείδω*, pf. 1. *δέδοικα* (398), pf. 2. (af *δίω*) *δέδια*.

Fremdeles maa bemærkes:

* 403. a) Stammens forte α (som beholdtes i aor. 2 f. 359) blev i pf. 2 forlænget til η eller langt $\bar{\alpha}$ (ligesom i aor. 1, §. 389). Ex. θάλλω, τέθηλα οὐ τέθάλα, τεθήλειρ. (ἢπω) τέθηπα. λαυθάνω (λάθω, λήθω) λεληθα. γηθέω (γύθω) γέγηθα. πλήσσω (πλάγω) πέπληγα. κλάξω (κλάγω) κέκληγα. κράζω (κράγω) κέκραγα. ἀνδάνω (ἄδω) ἔνδα. φαιίρω (φάνω) πέφηρνα, (pf. 1 πέφαγκα 399) χαίρω (χάνω) κέχηρνα.

* 404. b) Stammens ε, og deraf forlængede ei, (der i aor. 2 og ofte blev α, 359) bliver i pf. 2 til o (jvf. 398).
 Ex. δέρκω (a. 2 ἔδρακον) δέδορκα. στέργω ἔστοργα. τέμνω (Τιμ. τέμω) τέτομα. τίκτω (τέκω) τέτοκα. τρέχω (af δρέμω 363) δέδρομα. ἔλπω, ἔολπα, ἔώλπειν (327). Ligel. σπείρω (σπέρω) ἔσπορα. φθείρω (φθέρω) ἔφθορα. κτείνω (κτένω) ἔκτονα. — Men er ei forlænget af i (der da og beholdtes i aor. 2) vedblev denne Υδ, men streves oī (analog med nyskænnte o). Ex. λείπω (λίπω, a. 2 ἔλιπον) λέλοιπα. πείθω (ἐπιθῶν) πέποιθα. (εἴδω) ἴδον, οἶδα, men inf. og part. igjen εἰδέναι og εἰδώς (med ει). Ligel. (εἴκω) ἔοικα, part. εἰκώς, ion. οἰκώς. Kun nogle faa med Redupl. have .. Ex. ἐρείπω, ἐρήγηπα. ἀλείφω ἥλοιφα, men redupl. ἀλῆλιφα.

405. c) Æ Analogie med næstforegaaende faae nogle tostaveses Verba et ø enten istedetfor Stamvocalen eller indskudt, og naarde have Redupl. et o (350). Ex. ἔργυνυμι (ἔργω) ἔξέωγα. (ἔω) εἴωθα (for εῖθα). ἀνθέω (ἄνθω) ἀν-ήνοθα (f. θῆθα), ligesom ἀγήοχα 398.

406. d) Stammens *εν* bliver gjerne uforandret. Ex. φεύγω πέφευγα, κεύθω κέκενθα. Men forkortet til *εν* i det redupl. έληγ-λυθα af Ṣṭf. έλευθω, brug. ξρχομαι (550). — Ligesaa nu forkortet til *ο* i άκήκοα af άκουω.

407. e) Σ V. pura er perf. 2 (ligesom Aor. 2, s. 560) kun sjeldent, Ex. άκήκοα og δέδια (402), og forekommer hos Hom. fornemmelig i 3 plur. πεφύασι, γεγάσσι, μεμάσσι, βεβάσσι, έτασι, og Particip. πεφυώς, γεγαώς, μεμαώς, βεβαώς, contr. βεβώς, έσταώς contr. έστως (af Ṣṭf. Φύω, γάω, μάω, βάω, σάω) jvf. 401.

408. Saare hyppigt er derimod pf. 2, (hos Homer endog det sædvanlige), i V. liqvida og muta. Ex. ιράξω, κέχραγα. θάλω τέθηλα, oftest med passiv eller intrans. Betydning, især hvor der gaves et pers. 1 med activ ell. trans. Bemerkelse. s. 396 og 306.

409. Undertiden syncoperes (423) hos Digterne i 1ste plur. af Pers. og Plusq. Endelsens α og ει. Ex. έοίκαμεν έοιγ-μεν (82), έληλυθαμεν poet. έιλήλουθ-μεν (128), έπεποίθειμεν έπέπιθ-μεν. Almindelig ogsaa af οδα hom. ίδ-μεν, att. ίσ-μεν (forkl. fra ίδμεν, forkortet af ίδμεναι hom. f. Inf. ειδέναι, s. 401).

* 410. Perfectum og Plusqvpf. Passivi

have hver en form, dannet af Perf. 1 og Plusq. 1 i Activ ved forandring af Endelserne α til μαι, ειν til μην foran hvilke bortfastes det act. Perfectmærke η. Ex. λύω: λέλυκα λέλυμαι, λέλελύκειν λέλελύμην. τιμάω τετίμηκα τετίμημαι. βάλλω βέβληκα βέβλημαι. σέλλω έσαλκα έσαλμαι. men derimod forandres de adspirate Perfectmærker φ og χ (397) i 1ste Pers. foran μ til μ og γ (82), i 2den med σ til ψ og ξ (83), i 3die foran τ til tenues π og η (75). Ex. τρίβω τέτριφα, pf. p. τέτριμ-μαι, τέτρι-ψαι, τέτριπ-ται. λέγω λέλεχα pf. p. λέλεγ-μαι, λέλεξαι, λέλεχ-ται.

Om Sammenstod af Consonanten, som er Mærkebogstav i V. impura, med Endelserne σθον, σθε, σθαι, νται og ιτο s. 90, 1 og 2, samt 346.

Tillige er at mærke:

* 411. a) Selv hvor intet perf. 1 act. var i Brug, dannes dog perf. pass. af den Form, hilst regelmæssig skulde have (351). Ex. *λείπω* har fun pf. 2 *λέλοιπα*, men pf. p. *λέλειμμαι* af det regelm. pf. 1 *λέλειφα*. *σπείρω* *ἐσπόρα* *ἐσπαρμαί* (af *ἐσπαρκα*). — Ligeledes hvor pf. act. havde forandret ε til ο (398), beholdt pf. pass. ε. Ex. *κλέπτω*, *κέκλοφα*, *κέκλειμμαι*. Men de tre Verba *τρέπω*, *τρέφω* (f. *τρέψω* 79) og *τρέφω* faae efter g Stammens ε (356): *τέτραμμαι*, *τέτραμμαί* (89), *τέτραμμα*.

* 412. b) Í endeeel V. pura (især med Diphthong eller som beholdt fort Vocal), samt i V. muta med Tungebogstav (δ, τ, θ, ζ) indtræder forved Perf. og Plusq.: Endelsen i Pass. et σ, men som dog udelades forved et σ i Endelsen. Ex. 1. *παίω* *πέπαισμαί*, *ἀκούω* *ἠκουσμαί*, *γιγνώσκω* (*γνώω*) *ἔγνωσμαί*, og ligel. *παλαίω*, *πταίω*, *φαύω*, *θραύω*, *κελεύω*, *λεύω*, *σείω*, *πρίω*, *χρίω*, *ῦω*, *βύω*, *έλκυώ*, *ξύω*. *τελέω* (f. *έσω*) *τετέλεσμαί*, *σπάω* *ἐσπασμαί*, *κτίω* og *κτίσω* *ἔκτισμαί*. 2. *Πείθω* *πέπεισμαί*, *λήθω* *λέλησμαί*, *τκευάζω* *ἐσκεύασμαί*, *Φράζω* *πέφρασμαί* (poet. *πέφραδμαί* af *Φράδω*). men i 2 Pers. *ἐφαν-σαι*, *πέπει-σαι*, *λέλη-σαι* o. f. v. og *Inf.* *πεπεῖ-σθαι*, *τετελέ-θαι* o. f. v.

413. c) I V. paa νω bliver dette ν foran Endelsen i pf. og plusq. pass. enten ligeledes (412) til σ, Ex. *Φαίνω* (*Φάνω*, *Φάω*) *πέφρασμαί*, *μιαίνω* *μεριάσμαί*, *μολύνω* -*υσμαί*. — eller forandret til μ (85), eller reent bortført (399). Ex. *αἰσχύνω* *ἥσχυμαί*. *κρίνω* *κέκριμαί*. — Dog i det hom. Sprog findes ν foran σ i 2den Pers. (tværtimod 88), Ex. *πέφανσαι*, hvilket ν i 3die Pers. Sing. ei maa forvexles med Pluralets ν. Ex. *κεκράντο* f. *κέκραντο* (af *κραίνω*, f. 128 b) sing.

414. d) Hovedstabelsens ευ forandres til Stammens ν. Ex. *Φεύγω* pf. 2 *πέφευγα* (406), p. p. *πέφυγμαί*. *πεύθομαι*, *πέπυσμαί* (412). *χέω*, (af *χεύω* 375) *κέχυμαί*. *πνέω*, (af *πνεύω*) *πεπνῦμαί*. Ligeledes ει til ε i de reduplicerede *ἔργημαί*, *ἀλήλιμμαί* (som i 404 Slutn.), og ion. *μεμετιμένος* f. *μεθειμένος* (af *μεθίμη*).

415. e) Et ν bortfaldt i pf. pass. forved γμαί (82). Ex. *ἴλεγχω* *ἴλ-ήλε-γμαί*. — Ligeledes bortfaldt et μ hvor det vilde

komme tre Gange. Ex. κάππτω κέκαμ-μαι (egentl. κέκαμμ-μαι f. κέκαμφμαι, 82).

416. Perf. pass. har i Inf. og Particip. sædvanlig Endelsens næstsidste Stavelse betonet (344). Ex. τετύφθαι, πεπαιδεῦσθαι (61, b), τετυμμένος. Men Undtagelse herfra gjøre de homeriske Inff. ἀκάχησθαι, ἀλάλησθαι, og Partt. ἀκάχημενος, ἀλαλήμενος, ξσούμενος, δέγμενος (519) og ἄσμενος (af ἕδομαι), der, da de bruges som Præsentia, ogsaa accentueres som disse.

417. § Bemærkelsen ere perf. og plusq. pass. ogsaa undertiden media (292). Ex. διαπέπραγμαι jeg har faaet udvirket for mig. ἔξεπεποίητο han havde ladet sig gjøre. — Og af Deponentia kan den være baade aktivist og passivist. Ex. ἐργάζομαι, gjør et Arbeide, virker, arbeider, pf. pass. εἴργασμαι baade har udarbeidet og er udarbeidet (Xen. mem. Socr. II, 6, 6, og III, 10, 9).

Futura og Aoristi passivi.

* 418. Da de passivformede Futura paa σομαι og οῦμαι, og Aoristi, 1. paa σάμηr eller ἀμηr; 2. paa óμηr, som oftest faae Mediums (ɔ: reflexiv eller activ) Bemærkelse, har Sproget til at udtrykke det reent passive Begreb, meest brugt tvende andre Futur- og Aoristiformer, hvis Endelser ere

i Fut. 1. θήσομαι, og i Aor. 1. θηr (med Augm.)

i Fut. 2. ήσομαι, og i Aor. 2. ηr (med Augm.)

De dannes bekvemmest: den 1ste Form ligesom perf. pass. eller af samme (410) ved at forandre dets Endelse μαι til θηr og θήσομαι, og, hvis der da tæt foran θ kom et stumt Bogstav, adspirere samme (esther 75) saamt i Fut. bortkaste Augmentet, i Aor. Perfectreduplicationen. Ex. λύω, λέλνμαι, ἐλύθηr og λυθήσομαι. τιμάω, τετίμημαι, ἐτιμήθηr og τιμηθήσομαι.
(8)

βάλλω, βέβλημαι, ἔβλήθην og βληθήσομαι. λέγω, λέλεγμαι, ἐλέγθην og λεχθήσομαι. den 2den Form dannes af Aor. 2 act. eller af samme Stamform, hvorfaf denne skulde dannes, ved blot at forandre Endelsen til det ovennævnte ην og ήσομαι, og bortfæste eller forandre Augmentet. Ex. σπείρω (af σπέρω) ἐσπάρην (359), σπαρήσομαι. φαίνω (φάνω) ἐφάνην, φανήσομαι. πλήσσω (πλάγω, πλήγω) ἐπλήγην og ἐπλάγην, πλαγήσομαι. κρύπτω (κρύβω) ἐκρύβην.

* 419. I Grunden er det altsaa beggesædts kun eet Tempus, alene med den Forsjel, at (ligesom i pf. aet.) den 1ste Form ved det indskudte θ er fyldigere og skarpere, den 2den uden samme Fortere og blædere. Som oftest er ogsaa kun den ene af dem, eftersom Verklangen har medført, i Brug (306). Ex. στρέφω, hom. ἐστρέφθην, ion. og dor. ἐστράφθην, men att. mest ἐστράφην. Ogsaa forekommer den 2den Form næsten aldrig i V. pura (undt. af καίω hom. ἐκάνη, siden ἐκαύθην), eller i de V. muta, som have Tungebogstav til Mærke.

* 420. Endelserne for de øvrige Personer og Modi ere i disse Futt. som i Fut. Med. og i Noristerne de, som ere anførte ovenf. 350. — Deres Oprindelse have de sandsynligen af Verbum ἐώ, εἰμί, είρ (459), hvis Fut. ἔσομαι (forlænget til ήσομαι) og Impf. ην hængtes til Verbets Stamme (i den 1ste Form med indskudt θ) og saaledes gave de pass. Bemærkelse. Ex. τυπ- ell. τυφθ-ήσομαι skal være staaet, ἐτύπ-ην ell. ἐτύφθ-ην var ell. blev staaet.

421. Num. ligesom de andre Passivformer kan og Noristos paa θην og ην undertiden have den mediale (reflexive eller deponente) Bemærkelse. Ex. αἰσχύνομαι skammer mig, οἰσχύνθην skammede mig. δέομαι mangler, ἐδεήθην manglede. πορεύω lader reise, -ομαι reiser, ἐπορεύθην reiste, vandrede. φαίνω lader fremstinne, ἐφάνην fremstinnedede. Iod mig tilsynne. απαλλάσσω fjerner, απιλλάγην fjernede mig, veeg bort. κρύπτω, ἐκρύβην skjulte mig. Men af V. deponentia har fut. 1 og aor. 1 pass. (ligesom perf. f. 417) ofte passivisk Betydning. Ex. δέχομαι modtager, ἐδέχθη blev modtaget, δεχθήσομαι vil blive modtaget.

Jævrigt maa bemærkes:

*422. Foran 1ste Formis ϑ findes σ indskudt, ei blot hvor det havdes i perf. pass. (412), Ex. ἀκούω ἥκουσμαι, ἥκουσθην. τελέω, τελεσθήσομαι. σκευάζω, ἐσκευάσθην. men endog undertiden, hvor det ei var der. Ex. παύω, πέπαυμαι, παυσθήσομαι, ἐπαύθην og (att.) ἐπαύσθην. μιμνήσκω (μνάω) μέμνημαι, μνησθήσομαι, ἐμνήσθην.

423. I τρέπω, τρέψω, στρέψω, hvor pf. pass. havde α (411), sikkert den 1ste Aor. paa θην sædvanlig ε tilbage. Ex. de to første W. ἐτρέψθην, (stjønt dog hyppigere aor. 2 ἐτράπην og ἐτράφην), det sidste ἐστρέψθην. Dog ion. og dor. ogsaa alle tre med α.

424. I nogle W. paa ἔω kommer det i perf. act. og pass. ligesom i fut. act. (575, 400) til η forlængede ε foran ι igjen tilbage. Ex. αἰνέω, ὑγημαι, ὑγένθην. εὐδίσκω, εὐδήσω, εὐδημαι, εὐρέθην. αἰցέω, ὕδημαι, ὕγένθην.

425. Den 2den Form paa ην og ήσομαι findes ofte endog hvor aor. 2 act. ei var brugelig (560), baade i de simple W. hvor aor. 2 act. ei kunde blive forskjellig fra impf., og i adskillige udvidede Verba. Ex. a) λέγω, impf. ἔλεγον, a. 2 pass. ἐλέγην. γράφω ἔγραφην. τρίβω ἐτρίβην. b) Φαίνω, ἐφάνην. στέλλω, ἐστάλην. — Omvendt findes ofte ingen aor. 2 pass. stjønt den eksisterer i Activ (559). Ex. εὐδίσκω, εὐδού, ikke i Pass. εῦδην men aor. 1 p. εὐρέθην. λαμβάνω, ἐλαβού, men pass. εἰπεὶλήφθην.

426. Num. Nogle paa πτω have φ for π. Ex. θάπτω ἐτά-
φην (79), γίπτω ἐξγίφην, (udentvivl blot blædere for -φην). Ligel.
ἐτράφην 423.

* 427. Paulo post futurum Passivi

forekommer kun i V. pura og muta, som begynde med en Consonant, og dannes nemmest ved blot at hæfte det dobbelte Syllabaugment (Perfectreduplicationen, 313) foran fut. 1 med. paa σομαι. Ex. λύω, λύσομαι, λελύσομαι. τύπτω,
τύψομαι, τετύψομαι.

* 428. Egentlig er det vel et **Futurum** af perf. pass. (af hvil 2den Person det og kan dannes, ved at forandre Endelsen σαι til σομαι). Ex. λείπω efterlader, λελείψομαι er efterladt (2 Pers. λέλειψαι), λελείψομαι vil være efterladt, relictus ero. Og derfor bruges det især som Futur for de Verba, hvil perf. pass. har Præsensbetydning (§. 304). — Dog for paulo p. fut. ansees ikke det lignedannede fut. med. med ioniske Reduplication (522), som endog forekommer i Activ. Ex. αφήσκω τεθνήξω og τεθνήζομαι. κράζω κεκράζομαι (§. 584 Anm.) καίγω (V. liqv.) hos Hom. κεκαρησμαι og inf. a. κεκαρησέμ / (f. -σειν).

* 429. **Øversigt af Temporum Dannelse i Indic.**

Activum.	Medium.	Passivum.
Præs. End. ω		ομαι af act.
Impf. — ov af Præs.		όμην af Præs.
Aor. 2 — ov t. Stam.	όμην til Stammen.	ην til Stammen.
Fut. 1 — σω af Præs.	σομαι af Præs.	Θήσομαι af Perf.
Fut. 2 — (έω, c. ω t. St. έομαι, c. οῦμαι.)	ήσομαι af Stf.	
Aor. 1 — σαι af Fut. 1.	σάμην af Fut. 1.	} θην af Perf.
i V. liqv.	α til St.	αμην til St.
Perf. 1.	κα (χα, φα).	μαι af activ.
Perf. 2.	α til Stammen.	
Plusqpf. 1.	κειν (χειν, φειν).	μην af activ.
Plusqpf. 2.	ειν til Stammen.	

Bed disse Endelser dannes altsaa

af Præsens de andre Hovedtempora Futur. og Perf. act.

af disse 3 igjen de histor. Temp. Impf. Aor. 1. Plusq.

Alle tempora secunda og Aor. 1 i V. liqv. af Stamformen.

af de active Temp. de samme i Med. og Pass. undt. Fut. 1 og Aor. 1 pass. af pf. pass. (418).

§. 30. **Fuldstændige Conjugationsparadigmer.**

I. af Verba pura. (p. 117)   III. af Verba muta. (p. 123)

II. af Verba contracta. (p. 119)   IV. af Verba liqvida. (p. 126)

V. af Verba paa μι. (p. 132)

Anm. Hvor Accentuationen ej har funnet angives fordi den ej faldt paa Endelsen, naar blot denne var anført, der vil dens Plads dog let kjendes af Reglerne 53, 56 og 61.

430. I. Verba pura uden Contraction.

ACTIVUM.

	Indicativus 336.	Conjunctivus 338.	Optativus 340.	Imperativ. 341.	Infinit. 342.	Participium 343.	
Præsent.	1. 2. 3. S. λύω λύεις λύει D. λύομεν λύ-ετον λύ-ετον P. λύομεν λύ-ετε λύ-ονται	λύω λύ-ης λύ-η λύομεν λύ-ητον λύ-ητον λύομεν λύ-ητε λύ-ωσι	λύ-οιμι λύ-οις λύ-οι λύ-οιμεν λύ-οιτον λύ-οιτην λύ-οιμεν λύ-οιτε λύ-οιεν	λύ-ε λύ-έτω λύ-ετον λύ-έτων λύ-ετε λύ-έτωσαι ell. λυόντων	λύ-ειν hom. λυ-έμεναι og λυ-έμεν.	nom. λύ-ων, οντος m. λύ-ωνα, οντος f. λύ-ονσα, οντης n. λύ-ον, οντος	
Imperf.	ἔλυ-ον ἔλυ-ες ἔλυ-ε ἔλυ-ομεν ἔλυ-ετον ἔλυ-έτην ἔλυ-ομεν ἔλυ-ετε ἔλυ-ον			mangler	λύ-σειν, hom. λυσέμεναι og λυσέμεν.	λύ-σων σοντος λύ-συσα σόβης λύ-σον σοντος.	
Futurum.	λύ-σω λύ-σεις λύ-σει λύ-σομεν λύ-σετον λύ-σετον λύ-σομεν λύ-σετε λύ-σονται	λύ-σω λύ-σης λύ-ση ο. f. v. som aor. 1. *)	λύ-σοιμι σοις σοι λύ-σοιμεν σοιτον σοίτην λύ-σοιμεν σοιτε σοιεν	λύ-σον σάτω λύ-σατον σάτων λύ-σατε σάτωσαι ell. (af aor. λύσεια) 2. -σειας, 3. -σειε, og 3 pl. -σειαν.	mangler (f. 365).	λύ-σειν, hom. λυσέμεναι og λυσέμεν.	λύ-σας σαντος λύ-σασα σάσης λύ-σαν σαντος.
Aorist. 1.	ἔλυ-σα σας σε ἔλυ-σαμεν σατον σάτην ἔλυ-σαμεν σατε σαν (61, b)	λύ-σω σης ση λύ-σωμεν σητον σητον λύ-σωμεν σητε σωσι	λύ-σαιμι σαις σᾶτι ***) λύ-σαιμεν σαιτον σάιτην λύ-σαιμεν σαιτε σαιεν ell. (af aor. λύσεια) 2. -σειας,	λύ-σον σάτω λύ-σατον σάτων λύ-σατε σάτωσαι ell. σάντων.	λύ-σαι ***)	λύ-σασα σάσης λύ-σαν σαντος.	
Perfect. 1. Plusqpf.	Aor. 2 mangler (360)						
	λέλυ-κα κας κε λελύ-καμεν κατον κατον λελύ-καμεν κατε κασι ἔλε-λύ-κειν κεις κει κειμεν κειτον κείτην κειμεν κειτε κεισαι	λε-λύ-κω κης κη λελύ-κωμεν κητον κητον λελύ-κωμεν κητε κωσι men hoistfjeldent. Ogsaa omstrekken: λελυκώς ὦ, ἦς, ἦ o. f. v.	λε-λύ-κοιμι κοις κοι λελύ-κοιμεν κοιτον κοίτην λελύ-κοιμεν κοιτε κοιεν men hoistfjeldent. Ogsaa omstrekken: λελυκώς εἴην, εἴης o. f. v.	λέ-λυ-κε κέτω λελύ-κετον κέτων λελύ-κετε κέτωσαι yderst sjeldent.	λελυκώς κότος λελυκνία κνίας λελυκός κότος.		
	Perfect. 2 og Plusqpf. 2 (λελυ-α og ἔλελυ-ειν o. f. v.) kun sjeldne. Ex. see 407.	mangler.	mangler.	mangler.	(λελυ-έναι)	(λελυ-ώς).	

*) Num. 1. Efter andres Mening gives der intet Futur. i Conjunctivo, da dette ikke kunde blive forskelligt fra Aor. 1 og Noristen ogsaa kan have Futurbemærkelse. Men da Ligheden opstaaer deraf, at Mærk bogstav og Endelse ere eens i begge, og ei alene Tempus'et ofte har reen Futurbetydning, men ogsaa forekommer i Opt. saa synes der at være Grund nok til ogsaa at antage det i Conj.

**) Num. 2. Ds Tempora, som endes paa σαι, distingveres, hvor Ordet bestaaer af Stavelser, ved Accenten. Ex. παίδευσαι (3 Aor. 1 opt.), παίδευσα (Aor. 1. inf. a.), παίδευται (Aor. 1 imp. m.). Ligesaa ποιήσαι, πασαι, ποιησαι f. st, n, b.

I. Verba pura uden Contraction.

PASSIVUM og MEDIUM.

Indicativus 344.	Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Particip.
ν-ομαι η (εαι 343) εται ν-όμεθον εσθον εσθον ν-όμεθα εσθε ονται λν-όμην ον (εο, 345) ετο όμεθον εσθον εσθην όμεθα εσθε οντο	λν-ωμαι η(ηαι) ηται λν-ώμεθον ησθον ησθον λν-ώμεθα ησθε ονται	λν-οίμην οιο οιτο λν-οίμεθον οισθον οίσθην λν-οίμεθα οισθε οιντο	λν-ον λν-έσθω (af ion, λύεο 345) λνέσθον λνέσθων λνέσθε λνέσθωσαν eller λνέσθων	λν-εσθαι	m.λν-όμενος f. λν-ομένη n. λν-όμενον efter 2 og 1ste Declinat.
ν-σομαι ση (σεαι 345) εται σόμεθον σεσθον σεσθον σόμεθα σεσθε σονται	λν-σωμαι ση (σηαι) σηται som Aor. 1 med.	λν-σοίμην σοιο σοιτο σοίμεθον σοισθον σοίσθην σοίμεθα σοισθε σοιντο	mangler.	λν-σεσθαι	λν-σόμενος λν-σομένη λν-σόμενον
λν-σάμην 'σω (σαι 345) σατο σάμεθον σασθον σάσθην σάμεθα σασθε σανται	λν-σωμαι ση (σηαι) σηται σώμεθον σησθον σησθον σώμεθα σησθε σωνται	λν-σαίμην σαιο σαιτο σαίμεθον σαισθον σαιόσθην σαίμεθα σαισθε σαιντο	λν-σαι σάσθω λν-σασθον σάσθων λνσασθε σάσθωσαν eller σάσθων	λν-σασθαι	λν-σάμενος λν-σαμένη λν-σάμενον
ν-θήσομαι θήση (345) θήσεται θησόμεθον θήσεσθον θήσεσθον θησόμεθα θήσεσθε θήσονται	mangler, eller dog hoistfieldent.	λν-θησοίμην θήσοιο θήσοιτο θησοίμεθον θήσοισθον θησοίσθην θησοίμεθα θήσοισθε θήσοιτο	mangler.	λνθήσεσθαι	λν-θησόμενος λν-θησομένη λν-θησόμενον
λν-θην (350) θης θη λν-θημεν θητον θήτην λν-θημεν θητε θησαν	λν-θῶ (af θέω) θῆς θῆ λν-θῶμεν θῆτον θῆτον λν-θῶμεν θῆτε θῶσι	λν-θείην θείης θείη λν-θείμεν θείητον θείητην λν-θείμεν θείητε θείεν ell. θείεντεν θείετε (350).	λν-θητι (81) θήτω λν-θητον θήτων λν-θητε θήτωσαν hom. θημεναι	λν-θείς (207) λν-θεῖται (88) λν-θηται (89)	λν-θείς (207) λν-θησενη λν-θησενον
Fut. 2 og Aor. 2 mangle					
λελν-μαι λελν-σαι (345) λελν-ται λελν-μεθον λελν-σθον λελν-σθων λελν-μεθα λελν-σθε λελν-νται λελελ-ν-μην ἐλελν-σο ἐλελν-το λελελ-μεθον ἐλελν-σθον ἐλελν-σθην λελελ-μεθα ἐλελν-σθε ἐλελν-ντο λελν-σομαι θ. f. v. som fut. med.	λελν-ωμαι η ηται ώμεθον ησθον ησθον ώμεθα ησθε ονται fun saare fieldent. Dgsaa periphrasest λεμένος φ ḥις ḥ o. f. v.	λελν-μην λελνο λελντο λελν-μεθον σθον σθην λελν-μεθα σθε ντο contr. f. λελυμην λελντο λελντο o. f. v. (349).	λελν-σο (345) 'σθω λελν-σθον 'σθων λελν-σθε 'σθωσαν paroxyt. eller paa lang Voc- al Circumfl. Gr. πεπαιδεύ- σαι 416.	λελν-μένος λελν-μένη λελν-μένον paroxyt. 416.	
P P P P P P	mangler.	λελνσοίμην θ. f. v. som fut. med.	mangler.	λελνσεσθαι	λελνσόμενος

431. II. Som Paradigmet λέω conjugeres og Verba contracta eller circumflexa (311, 2) paa áω, ēω, óω, dog med den Egenhed, at deres Mærkevocal α, ε, ο i Præsens og Imperfect overalt contraheres med Endelsens næfølgende Vocal (110); thi i de øvrige Tempora kommer der altid σ eller ς imellem dem. Kun den contraherede Form er i den attiske og almindelige Græsk den brugelige; den aabne forekommer mest kun i den ældre og ioniske Dialekt, sjældent dog ofte kun i Skrift, men mundtlig contraheret (119), ofte og med skrevet Contraction. Om Mærkevocalens Forlængelse i de øvrige Tempora s. 373, 386, 397. Exx.

I. paa áω
(Tab. 111).

II. paa ēω
(Tab. 113).

III. paa óω
(Tab. 114).

ACTIVUM.

Indicativus.   a) *Præsens.*

τιμά-ω, c. τιμῶ. Φιλέ-ω, c. φιλῶ. δηλό-ω, c. δηλῶ.
τιμάεις, τιμᾶσ. Φιλέεις, φιλᾶσ. δηλόεις, δηλᾶσ.
τιμάει, τιμᾶ. Φιλέει, φιλᾶ. δηλόει, δηλᾶ.
τιμάομεν, μῶμεν. Φιλέομεν, λῦμεν. δηλόομεν, λῦμεν.
τιμάετον, μᾶτον. Φιλέετον, λεῖτον. δηλόετον, λῆτον.
τιμάετον, μᾶτον. Φιλέετον, λεῖτον. δηλόετον, λῆτον.
τιμάομεν, μῶμεν. Φιλέομεν, λῦμεν. δηλόομεν, λῦμεν.
τιμάετε, μᾶτε. Φιλέετε, λεῖτε. δηλόετε, λῆτε.
τιμάουσι, μῶσι. Φιλέουσι, λοῦσι. δηλόουσι, λῆσι.

b) *Imperfectum.*

ἐτίμαον, c. ἐτίμων. ἐφίλεον, c. ἐφίλουν. ἐδήλοον, c. ἐδήλουν.
ἐτίμαες, ἐτίμασ. ἐφίλεες, ἐφίλασ. ἐδήλοες, ἐδήλασ.
ἐτίμαε, ἐτίμα. ἐφίλεε, ἐφίλαι. ἐδήλοε, ἐδήλαι.
ἐτιμάομεν, μῶμεν. ἐφιλέομεν, λῦμεν. ἐδηλόομεν, λῦμεν.
ἐτιμάετον, μᾶτον. ἐφιλέετον, λεῖτον. ἐδηλόετον, λῆτον.
ἐτιμαέτην, μάτην. ἐφιλεέτην, λείτην. ἐδηλοέτην, λῆτην.
ἐτιμάομεν, μῶμεν. ἐφιλέομεν, λῦμεν. ἐδηλόομεν, λῦμεν.
ἐτιμάετε, μᾶτε. ἐφιλέετε. λεῖτε. ἐδηλόετε, λῆτε.
ἐτίμαον, 'μων. ἐφίλεον, 'λουν. ἐδήλοον, 'λουν.

Fut.	τιμήσω.	Φιλήσω,	δηλώσω (373).
Aor. I.	έτιμησα.	έφιλησα.	έδηλωσα (386).
Perf.	τετίμηκα.	πεφίληκα.	δεδηλώκα (397).
Plusq.	έτετιμήκειν.	έπεφιλήκειν.	έδεδηλώκειν (397).

Conjunctivus.   *Præsens.*

Ging.	τιμάω,	τιμῶ.	Φιλέω,	Φιλῶ.	δηλόω,	δηλῶ.
	τιμάης,	τιμᾶς.	Φιλέης,	Φιλῆς.	δηλόης,	δηλοῖς.
	τιμάῃ,	τιμᾷ.	Φιλέῃ,	Φιλῆ.	δηλόῃ,	δηλοῖ.
Dual.	τιμάωμεν,	μῶμεν.	Φιλέωμεν,	λῶμεν	δηλόωμεν,	λῶμεν.
	τιμάητον,	μῶτον.	Φιλέητον,	λῆτον.	δηλόητον,	λῶτον.
	τιμάητον,	μῶτον.	Φιλέητον,	λῆτον.	δηλόητον,	λῶτον.
Plur.	τιμάωμεν,	μῶμεν.	Φιλέωμεν,	λῶμεν.	δηλόωμεν,	λῶμεν.
	τιμάητε,	μῶτε.	Φιλέητε,	λῆτε.	δηλόητε,	λῶτε.
	τιμάσι,	μῶσι.	Φιλέωσι.	λῶσι.	δηλόσι,	λῶσι.

Optativus. Præs. og Imperfect.

Ging.	τιμάοιμι,	μῆμο.	Φιλέοιμι,	λοῖμι.	δηλόοιμι,	λοῖμι.
	τιμάοις,	μῶς.	Φιλέοις,	λοῖς.	δηλόοις,	λοῖς.
	τιμάοι,	μῶ.	Φιλέοι,	λοῖ.	δηλόοι,	λοῖ.
Dual.	τιμάοιμεν,	μῶμεν.	Φιλέοιμεν,	λοῖμεν.	δηλόοιμεν,	λοῖμεν.
	τιμάοιτον,	μῶτον.	Φιλέοιτον,	λοῖτον.	δηλόοιτον,	λοῖτον.
	τιμαοίτην,	μώτην.	Φιλεοίτην,	λοίτην.	δηλοοίτην,	λοίτην.
	τιμάοιμεν,	μῶμεν.	Φιλέοιμεν,	λοῖμεν.	δηλόοιμην,	λοῖμεν.
	τιμάοιτε,	μῶτε.	Φιλέοιτε,	λοῖτε.	δηλόοιτε,	λοῖτε.
Plur.	τιμάοιεν,	μῶεν.	Φιλέοιεν,	λοῖεν.	δηλόοιεν,	λοῖεν.

Øvæsten mere brugelig, især i det Attiske, er Formen (340):

Ging.	τιμαοίην,	μώην.	Φιλεοίην,	λοίην.	δηλοοίην,	λοίην.
	τιμαοίης,	μώης.	Φιλεοίης,	λοίης.	δηλοοίης,	λοίης.
	τιμαοίη,	μώη.	Φιλεοίη,	λοίη.	δηλοοίη,	λοίη.
Contr.	τιμώημεν.		contr. Φιλοίημεν.		contr. δηλοοίημεν.	
	- τιμώητον.	-	- Φιλοίητον.		- δηλοοίητον.	
	- τιμώητην.	-	- Φιλοίητην.		- δηλοοίητην.	
	- τιμώημεν.	-	- Φιλοίημεν.		- δηλοοίημεν.	
	- τιμώητε.	-	- Φιλοίητε.		- δηλοοίητε.	
Plur.	- τιμώην.	-	- Φιλοίην.		- δηλοοίηεν.	

3 plur. som efter Analogen skulde endes på α οίηται, har dog fun., ligesom i første Form, Endelsen oīεν.

Imperativus. Præsens.

¶ {	τίμαε,	τίμα.	Φίλεε,	Φίλει.	δηλοε,	δηλου.
γ	τιμάετω,	μάτω.	Φίλεέτω,	λείτω.	δηλοέτω,	λούτω.
ψ	τιμάετον,	μάτον.	Φίλεέτον,	λείτον.	δηλοέτον,	λούτον.
φ	τιμάετων,	μάτων.	Φίλεέτων,	λείτων.	δηλοέτων,	λούτων.
·	τιμάετε,	μάτε.	Φίλεέτε,	λείτε.	δηλοέτε,	λούτε.
	-αέτωσαν,	άτωσαν,	-εέτωσαν,	είτωσαν.	-οέτωσαγ,	ήτωσαγ,
	επ. αόντων,	ώντων.	επ. εόντων,	ήντων.	επ. οόντων,	ήντων.

Infinitivus. Præsens.

τιμάειν, τιμᾶν. Φίλεειν, Φίλειν. δηλοέιν, δηλοῦν.

Contractionen er af det gl. εν (iflc af ειν), hvilket ses af ουν, der af οειν vilde blive οην (112, 115). Ligeledes er ειν contr. af έειν (113).

Participium. Præsens og Imperf.

m.	τιμάων,	τιμῶν.	Φιλέων,	Φιλῶν.	δηλόων,	δηλῶν.
f.	τιμάνσα,	μῶσα.	Φιλένσα,	λῆσα.	δηλόνσα,	λῆσα.
n.	τιμάον (36),	μῶν.	Φιλέον,	λοῦν.	δηλόσον,	λοῦν.
gen.	άοντος,	ώντος.	εόντος,	ήντος.	όοντος,	ήντος.

PASSIVUM.*Indicativus. a) Præsens.*

¶ {	τιμάομαι,	μῶμαι.	Φιλέομαι,	λῆμαι.	δηλόμαι,	λῆμαι.
γιν.	τιμάῃ,	μᾶ.	Φιλέῃ,	λῆ.	δηλόῃ,	λοῖ.
.	τιμάεται,	μάται.	Φιλέέται,	λείται.	δηλόέται,	λεῖται.
ψυχ.	τιμαόμεθον,	μώμεθ-	Φιλέόμεθον,	λέμεθ-	δηλόόμεθον,	λέμεθ-
ψυχ.	τιμάεσθον,	μᾶσθον.	Φιλέέσθον,	λείσθον.	δηλόέσθον,	λεῖσθον.
ψυχ.	τιμάεσθον,	μᾶσθον.	Φιλέέσθον,	λείσθον.	δηλόέσθον,	λεῖσθον.
ψυχ.	τιμαόμεθα,	μώμεθα.	Φιλέόμεθα,	λέμεθα.	δηλόόμεθα,	λέμεθα.
ψυχ.	τιμάεσθε,	μᾶσθε.	Φιλέέσθε,	λείσθε.	δηλόέσθε,	λεῖσθε.
ψυχ.	τιμάονται	μῶνται.	Φιλέονται,	λῆνται.	δηλόονται,	λῆνται.

b) Imperfectum.

¶ {	έτιμαόμην	μώμην.	έφιλεόμην,	λέμην.	έδηλοόμην,	λέμην.
γιν.	έτιμαόυ,	μῶ.	έφιλέου,	λοῦ.	έδηλόου,	λοῦ.
.	έτιμαέτο,	μάτο.	έφιλέέτο,	λείτο.	έδηλόέτο,	λεῖτο.
ψυχ.	έτι.	έτιμάμεθον.	έφιλούμεθον.	έδηλούμεθον.	έδηλούμεθον.	έδηλούμεθον.
ψυχ.	-	έτιμάσθον.	- έφιλείσθον.	- έδηλούσθον.	- έδηλούσθον.	- έδηλούσθον.
ψυχ.	-	έτιμάσθην.	- έφιλείσθην.	- έδηλούσθην.	- έδηλούσθην.	- έδηλούσθην.

	ετιμάσθαι.	εφίλούμεναι	εδηλούμεναι
	- ετιμᾶσθε.	- εφίλεσθε	- εδηλούσθε
	- ετιμῶντο.	- εφίλοῦντο	- εδηλοῦντο

Fut. m.	τιμήσομαι.	Φιλήσομαι.	δηλώσομαι.
A. 1 m.	ετιμησάμην.	εφιλησάμην.	εδηλωσάμην.
F. 1 p.	τιμηθήσομαι.	Φιληθήσομαι.	δηλωθήσομαι.
A. 1 p.	ετιμῆθην.	εφιλῆθην.	εδηλῶθην.
Perf.	τετίμημαι.	πεφίλημαι.	δεδήλωμαι.
Plqr.	ετετιμήμην.	ἐπεφιλήμην.	εδεδηλώμην.

Conjunctivus. Præsens.

τιμάωμαι, μῶμαι.	Φιλέωμαι, λῶμαι.	δηλόωμαι, λῶμαι.
τιμάῃ, μᾶῃ.	Φιλέῃ, λῆῃ.	δηλόῃ, λοῖῃ.
τιμάηται, μᾶται.	Φιλέηται, λῆται.	δηλόηται, λῶται.
ο. f. fr.	ο. f. fr.	ο. f. fr.

Optativus. Præs. og Imperf.

τιμαοίμην, μώμην.	Φιλεοίμην, λοίμην.	δηλοοίμην, λοίμην.
τιμάοιο, μῶο.	Φιλέοιο, λοῖο.	δηλόοιο, λοῖο.
τιμάοιτο, μῶτο.	Φιλέοιτο, λοῖτο.	δηλόοιτο, λοῖτο.
ο. f. fr.	ο. f. fr.	ο. f. fr.

Imperativus. Præsens.

τιμάου, μῶ.	Φιλέου, λοῦ.	δηλόου, λοῦ.
τιμαέθω, μάθω.	Φιλεέθω, λείθω.	δηλοέθω, λέθω.
ο. f. fr.	ο. f. fr.	ο. f. fr.

Infinitivus. Præsens.

τιμάεθαι, μάθαι.	Φιλεέθαι, λείθαι.	δηλοέθαι, λέθαι.
------------------	-------------------	------------------

Participium. Præsens og Impf.

τιμαόμενος, μώμενος.	Φιλεόμενος, λύμενος.	δηλοόμενος, λύμενος.
----------------------	----------------------	----------------------

432. III. Verba muta (310, e).

ACTIVUM.

Indicativus.	Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Participium.
S. τύπτω εις ει	τύπτω γις γη	τύπτοιμι οις οι	τύπτε έτω	τύπτειν	τύπτων g. οντος
D. τύπτομεν ετον ετον	τύπτωμεν γητον γητον	τύπτοιμεν οιτον οίτην	τύπτετον έτων	hom. ογ ασλ.	τύπτοντα g. ούσης
P. τύπτομεν ετε ουσι	τύπτωμεν γητε ωσι	τύπτοιμεν οιτε οιεν	τύπτετε έτωσαν	τυπτέμεναι ογ τυπτέμεν	τύπτον g. οντος.
ἐ-τύπτον εσ ε			ell. ίντων		
ἐ-τύπτομεν ετον ἔτην					
ἐ-τύπτομεν ετε ον					
ἐ-τύπ-ον εσ ε	τύπ-ω γις γη	τύπ-οιμι οις οι	τύπ-ε έτω	τυπ-ειν (368).	τυπ-ών, g. οντος (368)
ἐ-τύπ-ομεν ετον ἔτην	τύπ-ωμεν γητον γητον	τύπ-οιμεν οιτον οίτην	τύπ-ετον έτων	ιον. τυπέειν.	τυπ-οῦσα, ούσης
ἐ-τύπ-ομεν ετε ον	τύπ-ωμεν γητε ωσι	τύπ-οιμεν οιτε οιεν	τύπ-ετε έτωσαν		τυπ-όν, οντος
τύ-ψω ψεις ψει	τύ-ψω, ψης, ψη	τύ-ψοιμι ψοις ψοι		τύ-ψειν	τύ-ψων, g. ψοντος
τύ-ψομεν ψετον ψετον	ο. f. v. som Aor. 1.	τύ-ψοιμεν ψοιτον ψοιτην		hom. τυψέμεναι	τύ-ψονσα, ψούσης
τύ-ψομεν ψετε ψονσι		τύ-ψοιμεν ψοιτε ψοιεν	mangler.	ογ τυψέμεν	τύ-ψον, ψοντος
i β. γαα {-ω -εις -ει ισω, 376 -ουμεν -ετον -ειτον -ουμεν -ειτε -ουσι}	mangler.	-οιμι -οις -οι -οιμεν -οιτον -οιτην -οιμεν -οιτε -οιεν	mangler.	-ειν	-ῶν, g. θντος -οῦσα, - θσης -οῦν, - θντος
ἐ-τύ-ψα ψας ψε	τύ-ψω ψης ψη	τύ-ψαιμι ψαις ψαι	τύ-ψον ψάτω	τύ-ψαι	τύ-ψας, g. ψαντος
ἐ-τύ-ψαμεν ψατον ψάτην	τύ-ψωμεν ψητον ψητον	τύ-ψαιμεν ψαιτον ψάτην	τύ-ψατον ψάτων		τύ-ψασα, - ψάσης
ἐ-τύ-ψαμεν ψατε ψαν ρατοχήτον δ Dual. undt.	τύ-ψωμεν ψητε ψωσι	τύ-ψαιμεν ψαιτε ψαιεν ell. (ασι. τύψεια) ειας ειε, δ pl. ειαν.	τύ-ψατε ψάτωσαν ell. ψάντων		τύ-ψαν, - ψαντος
1. τέ-τυφ- { α ας ε 2. τέ-τυπ- αμεν ατον ατον alle propar. αμεν ατε ασι	1. τε-τύφ- { ω γις γη 2. τε-τύπ- { αμεν γητον γητον	1. τε-τύφ- { οιμι οις οι 2. τε-τύπ- { οιμεν οιτον οίτην οιμεν οιτε οιεν	1. τέτυφ- { ε έτω 2. τέτυπ- { ετον έτων ετε έτωσαν	1. τε-τυφ-έναι 2. τε-τυπ-έραι	1. τε-τυφ- { ώς, οτι 2. τε-τυπ- { νια, νις
1. ἐτε-τύφ- { ειν εις ει 2. ἐτε-τύπ- { ειμεν ειτον ειτην ειμεν ειτε εισαν	fun sjeldent, s. Tab. 430. eller omstrekken med Part. τετυφως (πώς) ω, γις, γ οιν.	fun sjeldent, s. Tab. 430. eller omstrekken med Part. τετυφως (-πώς) ειηρ, ειης οιν.	forekommer ikke uden hos Grammatikerne.		

433. III. Verba muta.

PASSIVUM ug MEDIUM.

Indicativus.		Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Participium.
τύπτ-ομαι, η (εαι 545), εται τυπτ-όμεθον, εσθον, εσθον τυπτ-όμεθα, εσθε, ονται ἐτυπτ-όμην, ον (εο 545), ετο ἐτυπτ-όμεθον, εσθον, ἐσθην ἐτυπτ-όμεθα, εσθε, οντο	τύπτ-ωμαι, η (ηαι) ηται τυπτ-άμεθον, ησθον, ησθον τυπτ-άμεθα, ησθε, ονται		τυπτ-οίμην, οιο, οιτο τυπτ-οίμεθον, οισθον, οισθην τυπτ-οίμεθα, οισθε, οιντο	τύπτ-ον (εο), ἐσθω τύπτ-εσθον, ἐσθων τύπτ-εσθε, ἐσθωσαν ελ. ἐσθων	τύπτ-εσθαι	τυπτ-όμενος τυπτ-ομένη τυπτ-όμενον
ἐτύπτ-όμην, ον (εο), ετο ο. β. v. som Imperf.	τύπ-ωμαι, η, ηται ο. β. v. som Præsens.		τυπ-οίμην, οιο, οιτο ο. β. v. som Præsens.	τυπ-ον (εο), ἐσθω οβν. som Præs. (368)	τυπ-έσθαι (368)	τυπ-όμενος, ομην. η, ον.
τύ-ψωμαι, ψη (345), ψεται τυ-ψόμεθον ο. β. v. som Præs. V. παα ισω : -οῦμαι, η, ειται, ον. 376	τύ-ψωμαι, ψη (ηαι), ψηται ο. β. v. ligesom Aor. 1. mangler.		τυ-ψοίμην, ψοιο, ψοιτο ο. β. v. som Præsens. mangler.	mangler.	τύ-ψεσθαι -εισθαι.	τυ-ψόμενος, η, ον. -ούμενος, η, ον.
ἐτυ-ψάμην, ψω (ψω), ψωτο ἐτυ-ψάμεθον, ψωσθον, ψάσθην ἐτυ-ψάμεθα, ψωσθε, ψωντο	τύ-ψωμαι, ψη (345), ψηται τυ-ψόμεθον, ψησθον, ψησθον τυ-ψόμεθα, ψησθε, ψωνται		τυ-ψαίμην, ψαιο, ψαιτο τυ-ψαίμεθον, αισθον, αίσθην τυ-ψαίμεθα, αισθε, αιντο	τύ-ψαι, ψάσθω τύ-ψασθον, ψάσθων τύ-ψασθε, ψάσθωσαν ελ. ψάσθων	τύ-ψασθαι τυ-ψαμένη τυ-ψάμενον	τυ-ψάμενος τυ-ψαμένη τυ-ψάμενον
1. τυφθή { σομαι, ση, σεται σόμεθον, σεσθον, σεσθον 2. τυπή { σόμεθα, σεσθε, σονται		mangler.	τυφθη { σοίμην, σοιο, σοιτο σοίμεθον, σοισθον, σοισθην τυπη { σοίμεθα, σοισθε, σοιντο	mangler.	τυφθή-σεσθαι τυπή-σεσθαι	τυφθη { σόμενο σομένη τυπη { σόμενο
1. ἐτύφθ { ην, ης, η ημεν, ητον, ητην 2. ἐτύπ- { ημεν, ητε, ησαν (εν)	τυφθ { ὠ (εω) ίς, ί ῶμειν, ίτον, ίτην τυπ- { ὔμειν, ίτε, ὁσι		τυφθ { είην, είης, είη είημειν, είητον, ειήτην τυπ- { είημεν, είητε, ειεν	τύφθ-ητι { (ει) ήτω ητον, ήτων τύπ-ηθι { ητε, ήτωσαν	τυφθ-ηται τυπ-ηται i. ημεναι, ημεν.	τυφθ { εις, έντο τυφθ { εῖσαι, είσο τυπ- { έν, έντο
τέτεν-μμαι, ψαι, πται (410) τετέν-μμεθον, φθον, φθον (90) τετέν-μμεθα, φθε, μμένοι είσι (346)	τετεν-μμένος ὁ, ίς, ί -μμένω ὕμεν, ίτον, ίτον -μμένοι ὕμεν, ίτε, ὁσι	346.	τετενμμένος είην, είης, είη -μμένω είημεν, είητον, ειήτην -μμένοι είημεν, είητε, ειεν	τέ-τεν-ψο, φθω (90) τέ-τεν-φθον, φθων τέ-τενφθε, φθωσαν ελ. τετένφθων	τε-τεν-ψθαι (346).	τετεν-μμένος τετεν-μμένη τετεν-μμένον (346).
τε-τύφομαι v. β. v. som Fut. Med.		mangler.	τε-τυφοίμην ο.β. v. som Fut. Med.	mangler.	τε-τύψεσθαι	τε-τυψόμενος

Desuden maa ved **B.** paa áw, ów, óo mærkes:

434. **H**erberne gáw, dípháw, πεινάw, samt ofte pháw, σμάw, κνάw og χράomai, contrahere ø og en til w. Ex. γάει ὅη, γάειν ὅην. χράetai χρῆta, χράesdai χρῆsdai og χρᾶsdai. Det samme skeer ofte ionisk. Ex. ὁράew ὁρῆw, λάesdai λῆsdai. Vigel. hom. τῷ for τάε (imp. af det ubrug. τάw).

435. **H**omer contraherer i **B.** paa áw og éw ø og ε med ε i 3 Dual. og Inf. émeyai til w. Ex. φοιταέτην -τήτην, γοαέmeyai γοήmeyai, φιλεέmeyai φιλήmeyai.

436. Tostavelses **V.** paa éw modtage alene Contractionen paa εi. Ex. πλέw, πλέomai uncontr. men πλέei πλεi, πλέew πλεi.

437. Ionisk haves istedetfor det contr. ou ofte eu (17). Ex. φιλέontes φιλεῦntes, ἐδικαιόou -αίeu, ποιέou ποιεύ. — Vigel. i **B.** som have o foran áw og éw, blive ion. i Fut. og Perf. ou contraherede til w (114). Ex. βοάw: βούomai βώomai, βούas βώas. νοéw: νενόymai νένωmai, plusq. ένενώμηn.

438. **B.** paa áw endes ionisk ofte paa éw, hvoraf da eo contr. til eu (istedetfor øo til w). Ex. ὁράw, Impf. ὁρεou, θεάomai, ion. θηéomai (med n for ε), ἐθηéito, θηéumeyos.

439. Foran w, contr. af øo, indskyltes ion. ε (126). Ex. κτάomai, ἐκτῶnto, ion. ἐκτέawnto.

440. I **B.** paa áw udbider Homer ofte for Versmaalets Skyld det contr. lange ø til aa i to Stavelser (128, b). Ex. ὁράew, ὁράæs, ὁράæs. Vigeledes det contr. w til ow, wo ell. ww, alt efter Versetakten's Fordring. Ex. ὁράw, ὁρῶ, ὁρώw. ήβάontes, ήβῶntes, ήβώontes. ήβάwta, ήβώwta. — Og i de paa ów haves (analog med dem paa áw) istedetfor det contracte ou og øi ofte w og ø, udbidet ved Indskylde af et o. Ex. ὑπνόontas ὑπνώontas, ἀρόouσi ἀρώwsi, δηíðouen δηíðowen.

441. Vigeledes bliver Opt. Endelsen oínv af **B.** paa ów under siden øwn. Ex. βιώñ, διγώñ, γνώñ (aor. 2 af γνów, brug. γινώσkω).

442. I cabne former paa éw bliver hos Homer undertiden for Versmaalets Skyld ε forlænget til εi. Ex. ὄκνéw ὄκνeiw, τελέeei τελεéi. — Omvendt bliver af den ion. 2den Personsendelse i Pass. έεas og éeo ionisk det ene ε bortkastet, men homerisk ee contr. til ei. Ex. μυθéeai, μύθeai, μυθeiai.

443. IV. Verba liquida. Ex. στέλλω, τέμω, φαίνω, σπείω

Indicativus.	Conjunctivus.	Optativus.
Præs. στέλλω-ω, εἰς, ει Sc.	στέλλω-ω, ής, ή Sc.	στέλλο-οιμι, οις, οι Sc.
Impf. ἐστελλ-ον, εις, ε, Sc.	—	—
Aor. 2. (ἐσταλ-ον, εις, ε, Sc.)	στάλ-ω, ής, ή. Sc.	στάλ-οιμι, οις, οι Sc.
Fut. ion. στελ-έω, ἔεις, ἔει Sc.	{ mangler.	στελ-έοιμι, ἔοις, Sc.
att. cont. στελ-ῶ, εῖς, εῖ,	{	στελ-οῖμι, οῖς, οῖ,
(380) στελ-ῆμεν, εἶτον, εἶτον,	{	οῖμεν, οῖτον, οῖ
στελ-ῆμεν, εἶτε, οῦσι.	{ mangler.	οῖμεν, οῖτε, οῖ
Aor. 1. ἐστειλ-α, ας, ε, Sc.	στείλ-ω, ής, ή Sc.	στειλ-αιμι, αις, αι Sc.
Perf. 1. ἐσταλ-κα, κας, κε Sc.	ἐστάλ-κω, κής, κη Sc.	ἐστάλ-κοιμι, κοις, κη Sc.
Perf. 2. (ἐστολ-α, ας, ε Sc.)	mangler.	mangler.
Plusq. 1. ἐσάλκειν, κεις, κει Sc.	—	—
Plusq. 2. (ἐστόλ-ειν, εις, ει Sc.)	—	—
PASSIVUM		
Præs. στέλλω-ομαι, γ, εται Sc.	στέλλω-ωμαι, γ, ηται Sc.	στελλ-οίμην, οιο, οιται Sc.
Impf. ἐστελλ-όμην, ου, ετο Sc.	—	—
A. 2 M. (ἐσταλ-όμην, ου, ετο Sc.)	στάλ-ωμαι, γ, ηται Sc.	σταλ-οίμην, οιο, οιται Sc.
Fut. M. ion. στελ-έομαι, ἔγ, εται Sc.	{ mangler.	στελ-εοίμην, ἔοιο, έ
Att. etr. στελ-ῆμαι, γ, εται Sc.	{	στελοίμην, οιο, οιται Sc.
Aor. 1 M. ἐστειλ-άμην, α, ατο Sc.	στείλ-ωμαι, γ, ηται Sc.	στειλ-αίμην, αιο, αιται Sc.
Fut. 1 P. σταλ-θίσομαι, θίση Sc.	mangler.	σταλ-θισοίμην, θίση Sc.
Fut. 2 P. σταλ-ήσομαι, ήση Sc.	—	σταλ-ησοίμην, ήσοις Sc.
Aor. 1 P. ἐστάλ-θην, θης, θη Sc.	σταλ-θῶ (θέω) θῆσ, θῆ	σταλ-θείνην, θείης, θείη Sc.
Aor. 2 P. ἐστάλ-ην, ης, η Sc.	σταλ-ῶ (έω), ης, η Sc.	σταλ-είην, είης, είη Sc.
Perf. P. ἐσταλ-μαι, σαι, ται Sc.	ἐσταλμένος ω, ης, η Sc.	ἐσταλμένος είην, είης Sc.
Plusq. P. ἐστάλ-μην, σο, το Sc.	—	—

Num. De her i Parenthesē anførte former forekommer ikke af στέλλω, men staae her alene som Paradigma (351).

ACTIVUM.

Imperativus.	Infinitiv.	Particip.
στέλλε, ἔτω &c.	στέλλειν.	στέλλων, ουσα, ον.
—	—	—
στάλλε, ἔτω &c.	σταλλεῖν, ιον. -έειν.	σταλλών, ουσα, ον.
} mangler.	στελλέειν.	στελλέων, ένουσα, ένον.
	στελλεῖν.	στελλών, ουσα, ον.
στείλ-ον, ἀτω &c.	στείλας.	στείλας, ασα, αν.
ἐσταλ-κε, κέτω &c.	ἐσαλκέναι.	ἐσαλκών, κυῖα, κόσ.
mangler.	mangler.	mangler.
—	—	—
—	—	—

MEDIUM.

στέλλ-ου, ἔσθω &c.	στέλλεσθαι.	στελλόμενος, η, ον:
—	—	—
σταλ-οῦ, ἔσθω &c.	σταλέσθαι	σταλόμενος, η, ον.
} mangler.	στελέσθαι.	στελέόμενος —
	στελεῖσθαι.	στελούμενος —
στείλ-αι, ἀσθω &c.	στείλασθαι.	στειλάμενος —
mangler.	σαλθήσεσθαι.	σαλθησόμενος —
—	σαλ-ήσεσθαι.	σαλ-ησόμενος —
στάλ-θητι, θήτω &c.	σταλ-θῆναι.	σταλθείσ, εῖσα, έν.
στάλ-ητι, ήτω &c.	σταλ-ηται.	σταλ-είσ, εῖσα, έν.
ἐσταλ-σο, θω &c.	ἐστάλ-θαι.	ἐσταλμένος, η, ον.
—	—	—

444. Men da ikke et eneste flydende Verbum forekommer i alle de Tempora, som her ere opstillede i et fuldstændigt Paradigma af στέλω, men nogle fun i den ene, andre i den anden Form, saa ansføres her endnu nogle B. i de af dem sædvanligst forekommende Tempora:

Præs.	Futur.	Aor. 1.	Aor. 2.	Perf. 1 & 2.	Aor. 1, 2 pass.
βάλω	βα-λῶ	—	ἐβαλον	βέβ-ληκα (399) 1.	εβ-ληθην
ψάλω	ψαλῶ	ἐψηλα	—	ἐψαλκα	—
τέμνω	τεμῶ	—	ἐταμον	τέτ-μηκα (399)	ετ-μηθην
νέμω	νεμῶ	ἐνειμα	—	νενέμηκα (399)	ενεμηθην
μένω	μεγῶ	ἐμεινα	—	2. μέμονα	—
κτείνω	κτενῶ	ἐκτεινα	ἐκτανον	2. ἔκτονα	εκτάθην(κτάω)
φαίνω	φανῶ	ἐφηνα	—	πέφαγκα	εφάνθην
				2. πέφηνα	2. εφάνην
αἴρω	ἀρῶ	ῆρα	—	1. ἤρκα	1. ηρθην
σπείρω	σπερῶ	ἐσπειρα	—	2. ἐσπορα	2. εσπάρην
				pass. ἐσπαρμαι.	

Synkoperede Former.

445. Af alle 3 Slags Verba (pura uden Contraction, muta og liquida) forekommer der i det homeriske Sprog ofte en synkoperet Form, i det o og ε er udfalden forved de passive Endelser μην, σο, το Inf. σθαι og Part. μενος, hvilken Form altsaa bliver analog den af Verba paa μι, til hvilke den derfor tildeels og kan henføres. Ex. af χέω, (χύω): ἐχύμην, ἐχυτο, χύμενος (som af χύμι). af ἀναπνέω ἀμπνυτο (af πνῦμι). af λύω λύτο. af σεύω: ἐσσύμην, ἐσσυο, σύτο. af φθίω (φθίμι): Opt. φθίμην φθίτο, φθίσθαι, φθίμενος. af οἴμαι, af λούω ἐλουε att. ελου, pass. λοῦται, λοῦσ-θαι, λούμενος (som af λοῦμι). — af ἄλλομαι: ἀλσο, ἀλτο, ἄλμενος (som af ἄλμαι). (af ἄρω): ἄρμενος (som af ἄρμαι). af πάλω: πάλτο. af γίγνομαι γέντο (f. ἐγένετο). af ὅρνυμι (ὅρω): ὥρτο, Imperat. ὥρσο (363), ὥρσαι, ὥρμενος. af δέχομαι: ἐδέγμην (82), ἐδεξο (363), δέχθαι, δέγμενος. af λέγω: ἐλέγμην, ἐλεξο, λέξο, λέχθαι. af μίγνυμι (μίγω) μίκτο (75). Ligeledes i Act. Inf. ἐδμεναι f. ἐδέμεναι (af ἔδω), og Imper. Φέρτε f. Φέρετε af φέρω.

V. Verba paa μι.

* 446.	Nogle rene Verba paa ἀω, ἐω, ὁω, σαε i Præsens og Imperf. af alle 3 Genera, samt i Aor. 2 act. og med. en egen Conjugation igjennem alle Modi ved følgende Forandringer af Endelsen. Saaledes forandres i Activo	
i Indic. Præs. til	ἀμι, ἐμι, ὁμι, ἄμι.	ἀ: ω til μι } og ν, med } forlænget
— Imp. og Aor. 2	ην, ην, ων, ἵν.	ην. } Stamvoc.
i Conj. contrah. til	ῶ, ὕ, ὕ.	ύω } regelm.
i Opt. (ω til ίην)	αίην, είην, οίην.	οίην } af ύω.
i Imper. (ω til θι)	αθι, εθι, οθι,	υθι.
— Aor. 2:	ηθι, εθι(es), ωθι(os),	υθι.
i Infin. (ω til ναι)	άραι, ἐραι, ὄραι,	ύραι.
— Aor. 2:	ηραι, ειραι, οῦραι οὗραι, υραι.	
i Particip.	άς, είς, ούς,	ύς, (efter 88 for ἀντς, ἐντς, οντς, ύντς).

Σ Passivo og Medio ere Endelsen de sædvanlige
μαι og μην (344), som føies umiddelbar til den forte Stam:
vocal α, ε, ο, ν, (i Conj. contraheres dermed, i Opt. med
foregaaende Diphthong, som i Activ). Saaledes
i Indic. Præsens: α-μαι, ε-μαι, ο-μαι, υ-μαι
i Impf. og Aor. 2m. ἀ-μην, ἐ-μην, ὁ-μην, ύ-μην ο. f. f.
Ex. στάω ἵ-στημι, ἵ-σταμαι. Θέω τί-θημι, τί-θεμαι. δόω,
δί-δωμι, δί-δομαι.

* 447. Tillige redupliceres Præs. og Imperf. i nogle
V. af de 3 første Slags, hvilken Reduplication bestaaer
deri, at

a) (ligesom i nogle V. paa σκω, saas. βιβρώσκω, γιγνώσκω,
μιμηνόσκω, saaledes) i de af følgende Stff. dannede Former
paa μι hestes Begyndelsesconsonanten noek engang
forved Verbet med et i, nemlig af θέω gjøres τί-θημι (for
θίθημι 79), af δέω δί-δημι (hom.) af δόω δί-δωμι, af χράω κί-

χρημι (79), af πλάω og πράω πίμπλημι og πίμπρημι (med indskudt μ). Liget. i Impf. tilligemed augm. syll. (313). ἐ-τί-θην, ἐ-δί-θην, ἐ-δί-δων. (Af Stf. ονέω haveς ονίημι).

b) i de af Stff. ἔω, στάω, πτάω dannede former paa μι foranhestes blot et i. Ex. ᾶ-ημι, ᾶ-στημι, ᾶ-πταμαι (med.) og i Impf. uden Augm. (323) ᾶην, ᾶστην, ᾶπτάμην.

* 448. Aor. 2 skiller sig i disse Verber fra Imperf. alene derved, at den ingen Reduplication har. Ex. af τίθημι impf. ἐ-τί-θην, a. 2. ἐ-θην. af ᾶστημι impf. ᾶστην, a. 2. ᾶ-στην.

* 449. Alle øvrige Tempora af β. paa μι dannes ligesom i de andre rene Verber (431) af Stamformerne paa άω, έω, ίω. Ex. ᾶστημι af στάω fut. στήσω, aor. 1 ᾶσησαι, pf. ᾶσηκα. τίθημι af θέω, f. θήσω. δίδωμι af δόω δώσω. Ligeledes i de paa ννμι (450, b). Ex. ζεύγ-ννμι (af ζεύγω) ζεύξω. κεράννυμι (af κεράω) κεράσω. — Dog maa mærkes: at τίθημι, ᾶημι, δίδωμι have i Aor. 1 Mærfelbegift. x: ᾶθηκα, ᾶκα, ᾶδωκα (j. 393), og de to første i perf. τέθεικα og εῖκα og ligesaa i plusq. med ει for η, en forskjel der dog kun er orthographisk.

* 450. Fuldstændig Conjugation paa μι findes kun af de tre nedensfor som Paradigmer anførte β. ᾶημι, τίθημι, δίδωμι, samt fordelest af ᾶημι (455). Øvrigt forekommer denne Slags Bøning Kun

a) i Præs. og Impfect. af de ovenanførte δίδημι, κίχρημι, πίμπλημι, πίμπρημι, samt φημί, det upers. χρή, og hom. δάμνημι, κίρνημι, πέρνημι, πίτνημι (af δαμάω, κεράω, περάω, πετάω), samt κίχημι, ἄημι, i Pass. κίχημαι, ἄημαι, og δίζημαι (med lang Vocal). Ligeledes i Deponentia ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσαμαι, ἔραμαι, ᾶπταμαι ell. πέταμαι, κρέμαμαι πρίαμαι, og de hom. μάργαμαι, πίλναμαι, σκίδναμαι ell. κίδναμαι (alle af Stf. paa άω, de sidste to af πελάω og σκεδάω med indskudt ν og ε forandret til ο).

b) i Præs. og Impf. paa νυμι af νύω (udvidet af β. paa γω og ςω), og paa ννυμι af ννύω (udv. af τενε β. paa ξω, ξω, οώ). Ex. ἄγω, ἀγρύω οg ἀγρυμι, δείκω, δεικνύω οg δείκνυμι. Κεράω κεράννυμι, κορέω κορέννυμι, στρόω στρώννυμι. Ligeledes i ὅλλυμι, ὅμνυμι, ὅρνυμι, δαίνυμι (af ὅλω, ὅμώω, ὅρω, δαίω), i κτίννυμι (for κτείνω), samt hom. Depon. αἰνυμαι, ἄχνυμαι, γάνυμαι, καίνυμαι, κίνυμαι.

c) i Aor. 2 af nogle Stff. paa άω, (der som oftest ere udvidede til άνω, αίνω, αίσκω); paa οώ (gjerne udv. til ωσκω) og paa ίώ (362). Ex. φθάνω (Stf. Φθάω) ἔφθην. βαίνω (Stf. βάω) ἔβην. (τλάω) ἔτλην. πέτομαι, πέταμαι, ἵπταμαι, (af πτάω) ἔπτην. διδράσκω (δράω) ἔδραν. βιόω ἔβίων. γιγνώσκω (γγόω) ἔγνων. βιβρώσκω ἔβρων. ἀλίσκομαι (άλόω) ἔάλων; πλέω (πλόω) ἔπλων hom. δύω ἔδυν, φύω ἔφυν, κλύω (έκλυν), imp. κλῦθι οg κέκλυθι, hvortil man da kan tænke sig Præsensformerne Φθῆμι, βῆμι, τλῆμι, πτῆμι, δίδρημι, βίωμι, γνῶμι, ἀλωμι, πλῶμι, δῦμι, φῦμι, κλῦμι.

d) Ogsaa enkelte andre Tempora og Personer af β. paa οω gaae over i Conjugationen paa μι. (§. 401). Ex. af δείδω (δίω) pf. δέδια, plur. δείδιμεν, imp. δείδιθι. τέθναμεν, τέθναναι, τέθναθι, τέθναίην (401). ἄνωγα, imp. ἄνωχθι, ἄνώχθω.

* 451. Personsendelsene i Ind. act.

Præs.: S. μι, η, σι. D. μεν, τον, τον. P. μεν, τε, (ντ)σι (88)
Impf. og

Aor. 2. - ν, η, ινγ. - μεν, τον, την. - μεν, τε, σαν ell. ν.
Hvilke fñies umiddelbar til Stamvocalen, som i Sing.
tillige forlænges (446). Ligeledes forlænges overalt i Aor. 2
ind. imp. og inf. η til η, Ex. ἔσην, ἔσημεν, σῆθι, σῆναι, men efter
g til ά. Ex. af διδράσκω (δράω), ἔδραν, imp. δρᾶθι, inf. δρᾶναι.
og (undt. i δίδωμι) ο til ω, Ex. ἔγνων, ἔγνωμεν, γνῶθι, γνῶναι.

* 452. Guldstændigt Paradigmæ.

Af Stamformerne στάω, θέω, δόω, samt δείκω med indskudt νν (δεικνύω), dannes i

ACTIVO

Indicativus, Præsens.

Mærkeb.

a	S. ἴστ-ημι, ης, ησι. D. αμεν, ατον, ατον. P. αμεν, ατε, ασι.
ε	- τίθ-ημι, ης, ησι. - εμεν, ετον, ετον. - εμεν, ετε, εσι.
ο	- δίδ-ωμι, ως, ωσι. - ομεν, οτον, οτον. - ομεν, οτε, ουσι.
υ	δείκν-υμι, υς, υσι. - υμεν, υτον, υτον. - υμεν, υτε, υσι.

3 sing. paa σι dor. τι (ἀτι, ητι, ωτι, υτι).

3 pl. (for ντσι) Dor. ντι. Ex. ἴσταντι, τίθεντι. Men

ion. ἴστέασι, τίθέασι, διδόασι, δεικνύασι (ασι f. ντσι).

Ogs. sing. af τιθέω og διδόω som V. contr. Ex. τιθεῖς, διδοῖς.

Imperfectum.

α	S. ἴστ-ην, ης, η. D. αμεν, ατον, ἀτην. P. αμεν, ατε, ασαν.
ε	- ἐτίθ-ην, ης, η. - εμεν, ετον, ἐτην. - εμεν, ετε, εσαν.
ο	- ἐδίδ-ων, ως, ω. - ομεν, οτον, ὄτην. - ομεν, οτε, οσαν.
υ	ἐδείκν-υν, υς, υ. - υμεν, υτον, ὑτην. - υμεν, υτε, υσαν.

3 plur. hos Digterne forkortet αν, εν, ον, υν, som ventelig i daglig Tale. — 1 Pers. ἐτίθην ion. ἐτίθεα.

Sing. hyppig af τιθέω og διδόω som V. contr. (431), ἐτίθον, ἐτίθεις, ἐτίθει. ἐδίδον, ἐδίδονς, ἐδίδον. Ligel. de paa υμι i Sing. sædvanlig af ύω: νον, νες, νε, Ex. ἐδείκνυον, ἔκλνον.

De tre første Verb. ogsaa (især ion.) iterative paa σκον uden Augm. (§. 367) :ἴστασκον, τίθεσκον, δίδοσκον.

Aoristus 2. (uden Redup. 448).

α	S. ἤστ-ην, ης, η. D. ημεν, ητον, ἥτην. P. ημεν, ητε, ησαν.
ε	- ἔθ-ην, ης, η. - εμεν, ετον, ἔτην. - εμεν, ετε, εσαν.
ο	- ἔδ-ων, ως, ω. - ομεν, οτον, ὄτην. - ομεν, οτε, οσαν.

men de andre (451) - ωμεν, ωτον, ώτην. - ωμεν, ωτε, ωσαν

Fra Røeskilde Kathedralskole dimitteres
i September 1834 til Universitetet følgende
7 Disciple:

1. Svar Christian Theodor Westerboe, en Søn af afg. Pastor M. Westerboe, i sin Tid Sognepræst til Gyrtinge og Flinterup i Sjælland.
  2. Carl Verner Blume, en Søn af Hr. N. Blume, Herredsfoged i Namse og Thune Herreder ved Røeskilde.
  3. Adolph Emil Friis, en Søn af Hr. G. Friis, const. Byessriver i Røeskilde.
  4. Joachim Gottsche Adam Vilhelm Bang, en Søn af Hr. Domprovst og Sognepræst til Røeskilde Domkirke J. H. Bang.
  5. Valdemar Hvidt, en Søn af Hr. Etatsraad og Grosserer L. N. Hvide i Kjøbenhavn.
  6. Theodor Hansen, en Søn af Hr. Forpagter N. Hansen paa Aastrup i Sjælland.
  7. John David Bertram Koefoed, en Søn af Hr. Magister H. Koefoed, Sognepræst til Ulversie og Thestrup i Sjælland.
-

Den offentlige Examens, hvis mundtlige Deel
Disciplenes Forældre og Værger samt alle andre Ungdommens og Skolens Velyndere herved venligst og ørbedigst indbydes til at være med deres behagelige Nærværelse, vil blive afholdt i følgende Orden:

Skriftlig Prøve.

- D. 20 Sept. Formidd. 4de Classe latinſk og 3de Cl. dansk Stil.
Efterm. 2den Cl. latinſk og 1ste Cl. dansk Stil.
Samme Efterm. Kl. 2½ Dimittenderne mundtlig
Tydſk og Fransk.
D. 22 Sept. Formidd. 3de Cl. latinſk og 2den Cl. dansk Stil.
Tillige 4de Cl. mundtlig Religion og N. T.
Efterm. 4de Cl. dansk Stil og 1ste Cl. Regning.

Mundtlig Prøve.

- D. 24 Sept. Dimittenderne Form. Religion og Græſſ.
Efterm. Arithm. og Latin.
D. 25 Sept. — — Form. Geom. og Hebraisk.
Efterm. Histor. og Geogr.
Tillige: 2den Cl. Regning.
D. 26 Sept. Form. Kl. 8: 4de Cl. Arithm. og 2den Cl. Tydſk.
— 10: 4de Cl. Latin og 2den Cl. Geogr.
Eftm. — 2½: 3de Cl. Græſſ og 1ste Cl. Dansk.
D. 27 Sept. Form. — 8: 2den Cl. Græſſ og 3de Cl. Arithm.
— 10: 4de Cl. Geogr. og 3de Cl. Dansk.
Eftm. — 2: 4de Cl. Geometr. og 1ste a. Latin.
— 4: 3de Cl. Geografie.

- D. 29 Sept. Form. Kl. 8: 3die Cl. Latin (Plin.) og 2den Cl. Dansf.
— 11: 4de Cl. Tydſt og Kl. 10: 2den Cl. Historie.
Eftm. — 2½: 3die Cl. Geometr. og 1ste b. Latin.
D. 30 Sept. Form. — 8: 4de Cl. Græſſ og 1ste Cl. Historie.
— 10: 3die Cl. Tydſt.
Eftm. — 2½: 3 Cl. Religion og 2den Cl. Latin
(Curt.)
D. 1 Octbr. Eftm. — 2: 3die Cl. Fransf og 2den Cl. Latin
(Nepos).
— 4: 4de Cl. Historie og 1ste Cl. Religion.
D. 2 Octbr. Form. — 8: 4de Cl. Hebraisk og 1ste Cl. Tydſt.
— 10: 2den Cl. Fransf og 3die Cl. Historie.
Eftm. — 2: 4de Cl. Fransf og 3die Cl. Latin
(Livius).
— 4: 2den Cl. Religion og 1ste Cl. Geogr.

Den hele Examens Udfald bekjendtgøres og Translocationen foretages paa sædvanlig Maade offentlig Mandag den 13de Octbr. Formidd. Kl. 10.

S. N. J. Bloch, Dr.